

עש"ו

עמ"י

בינ"ו

זה ספר תולדות אדם

גבורת יצחק

תולדות וסיפורים

משבחי הגה"ק המקובל האלה-י

הצדיק הפלאי

כמוהר"ר **יצחק גברא** זיע"א

"פועל הישועות מעגור"

ונוספו בשוליו כמה וכמה הארות וציונים ועיונים בהלכה ובאגדה הנוגעים לסיפורים
להרנין לב הקוראים ותועלתם רבה להגדיל תורה ולהאדירה ולחיזוק האמונה והדעת

עש"ז

עמ"י

בינ"ז

זה ספר תולדות אדם

גבורת יצחק

תולדות וסיפורים

משבחי הגה"ק המקובל האלה-י הצדיק הפלאי

כמוהר"ר **יצחק גברא זי"ע**

"פועל הישועות מעגור"

ונוספו בשוליו כמה וכמה הארות וציונים ועיונים בהלכה ובאגדה הנוגעים לסיפורים
להרנין לב הקוראים ותועלתם רבה להגדיל תורה ולהאדירה ולהיזוק האמונה והדעת

נר זכרון

לע"נ הגה"צ רבי אברהם ברבי יצחק גברא זצוקללה"ה

ובנו הרה"צ רבי חיים גברא זלה"ה

כתיבה ועריכה: מכון הגבי"ע / ישראל גברא

מקורות חלק התולדות: אנציקלופדיה לחכמי תימן וספר "לבניכם ספרו"
עם תוספת מרובה על העיקר ותיקונים עפ"י ראיונות ושיחות עם זקני המשפחה ובעלי המעשים

*

מהדורה מתוקנת מורחבת ומשוכללת

לקראת יומא דהילולא

כ"א תמוז ה'תשע"ט

*

להארות והערות תיקונים והוספות:

g3285613@gmail.com

052-76-11-669

058-32-85-613

© כל הזכויות שמורות

פִּיתְחָא זְעִירָא

מה נכבד היום הזה בהגלות נגלות מעט משבחי הצדיק הפלאי הגה"ק המקובל האלהי- כמוהר"ר יצחק גברא זלה"ה ומשפחתו נ"ע ושבח מקום ציונו המסוגל לישועות גדולות כאשר תחזינה עיניכם מישרים, וכאשר זכותי שם בס"ד לישועות גדולות אמרתי בלי נדר אבואה במילין להכיר טובה ולספר שבחי הצדיק, ומאז מרחתי וקיבצתי וליקטתי באומרי"ם זעיר פה וזעיר שם עד שנתקיים בן "וקובץ על יד - ירבה", ועם היות שבוודאי אין המלאכה שלמה, דומה שפתח רחב נפתח כאן להכיר שבחי הצדיק ומעלתו וחובתו לפני ארון כל העולמים.

והרואה יראה ויבין שהדרך להיוושע אצל שוכני עפר היא כאשר יקבל ע"ע בל"ג לפרסם הישועה שייוושע אצלו, כי על ידי שמספר האדם בשבחי נפלאות הצדיקים ומופתיהם יודעים הכול שבח ריבונם שאוהב אותם אהבה גמורה ועושה כל הניסים הללו על ידי עבדיו הצדיקים, ומתוך כך בא האדם לידי חמדה ואהבה עצומה לילך גם הוא באותן הדרכים ולהתעלות לעשות רצון אבינו שבשמים.

וראה בזה"ק (בא דף מ: מא.) שבשעה שאדם מספר משבחי הצדיקים, הקב"ה שמח מאוד באותו הסיפור, ומקבץ לכל פמליא שלו ואומר להם: לכו שמעו סיפור שבח שלי שמספרים בני, ושמחים בישועתי! וכולם באים ומתחברים עם עם ישראל, מספרי הסיפורים והשומעים, ומקשיבים לסיפור.

ואז המלאכים באים ומודים להקב"ה על כל הניסים והנפלאות שעושה, ומודים לו על עם הקודש שיש לו בארץ, השמחים בישועת אדונם, ובוה נוסף להקב"ה כוח וגבורה למעלה. וישראל באותו הסיפור נותנים כוח לאדונם, וכולם מפתחים ומתייראים ממנו, ומתעלה, ושורה כבוד השם על כולם.

ולכן חובה לספר תמיד על כל נס שהקב"ה עושה לו, כדי שיתווסף כוח להקב"ה וכמבואר, ויפה עושה הנזוהר בזה, והוא נמצא עבד נאמן לבורא, עבתי"ד.

והנה הצדיק הזה שעל ידו נעשו הניסים, ודאי שמח בריבוי כבוד השם, וכשכל הצדיקים נאספים לשמוע כבוד השם מפי המספרים והשומעים, אז ודאי כבוד חכמים ינחל, והקב"ה מחזיק לו טובה שעל ידו נתגלגל שבח השם וכבודו. ונמצא שבדרך זו אפשר להפציר בתפילה אצל הצדיק ולפיסו ולשדלו להמליץ טוב בעדנו לפני הבורא, כי הנה שבנו והתפללנו להשם בלב נשבר והרי אנו בהבטחה בלי נדר שנפרסם הישועה שנושענו אצלו, ואם כן על ידו יגדל כבוד השם, ובעד זה ישתדל בעבורנו, מלבד כל עוצם הרחמנות שיש לו בוודאי על כל צרת המיצרים כנודע מהוזה"ק שהמתים מצמערין בצער החיים, בפרט הצדיקים שכל חייהם השתדלו למען הכלל וסייעו להושיע ולהציל לחוצים ברוב דוחק ולהוציאם מאפילה לאורה, והתייסרו לכפר בעד ישראל, ועל כיוצא בהם נאמר: מה כאן עומד ומשמש, אף שם, ובוודאי אף עתה לא פסיק פומיה דרבי יצחק מתפילה ותחנונים בהיכל דוד המלך ע"ה לומר עריצים ולהכרית הקוצים הסובבים השושנה העליונה ומכאיבים לכנסת ישראל ומרחקים אותה מלהידבק בבורא, ולא עוד אלא שבהיות והצדיקים תמיד מקלסים לבורא, כדכתיב "יעלו חסידים בכבוד וירננו על משכבותם", בוודאי הם הפצים להוסיף ולקלם שיר חדש בישועת המחלים פניהם ומבקשים עתירתם. ויה"ר שזכות סיפור שבחי הצדיק תגן ותשפיע בעדנו ובעד כל המסייעים ובעד כל ההונים ובעד כל ישראל שנוכח ויסורו מאתנו כל המפריעים אותנו מהיראה ומשקידת התורה וקיום המצוות בשמחה ובדבקות בבורא במידותיו הטובות, ונוכח לכל ההכנות הדרושות ויתכוננו לבנו ומחשבותינו לדבקה בו בישוב הרעת תמיד בשלום וכל טובה וברכה, אכ"ר.

ישראל בלאאמו"ר רבי עובדיה שליט"א בן מארי חיים ז"ל נברא

בן הנה"צ רבי אברהם נברא זצ"ל אחיו ורעו של רבנו.

תוכן העניינים

7.....	פרק א: אלה תולדות יצחק
30.....	פרק ב: העלייה לארץ הקודש
34.....	פרק ג: מעין שמר לעגור
45.....	פרק ד: אחרי מות קדושים וגילוי כוח הציון
66.....	פרק ה: גדולים צדיקים במיתתם
135	פרק ו: הפצת שבחי הצדיק
143	פרק ז: סיפורו של ספר אוצר הישועות - ויעתר יצחק
155	חתימת הספר

בקשה ואזהרה

המעבר לציון הצדיק הוא דרך חצר בית פרטי,
ובעלי הבית נועלים את השער
מזמן השקיעה עד הבוקר
ומזהירים שאין להסיג גבול!
יש לשמור על קדושת המקום והניקיון.
אין להכניס מערכות הגברה וכלי נגינה בלי רשות
אסור לקטוף מהצמחייה ומהפירות.
אין להציב מתקנים וקופות או מכירות בלי רשות.
הדלקת נרות רק במקום המיועד לכך ולא חוצה לו.
ויהי רצון
שיתקבלו כל תפילותיכם ברצון לפני אדון כל.

עש"ו

עמ"י

בינ"ו

שבחוי הגה"ק המקובל צ"ס"ע המלומד בניסים

כמוהר"ר יצחק גברא זצוקללה"ה זוי"ע

ראב"ד כפר "סוד" בתימן ובסוף ימיו בישוב "עגור" בארה"ק

המכונה "פועל הישועות מעגור" על שם מקום ציונו.

פרק א: אלה תולדות יצחק

חוליה בשלשלת זהב

בגולת ארץ תימן העתיקה, בכפר הקטן "א' סוד"¹ צפונית-מערבית לצנעא, מעל בריכת חסן, שוכנת לה קריית היהודים. שם נודעה משפחת גברא כמשפחת אפרתים.

יהודי כפר "א' סוד" היו אנשי ספר במלוא המובן, צנועים ובעלי מידות טובות, משכימים ומעריבים לבית המדרש. כמעט כולם השתתפו בשיעורי התורה היומיים [ה'שילוש'] בקימה לפני עלות השחר תמידין כסדרן, וכל בני הקהילה היו מודרכים על ידי הרב ה"מארי", בדרך התורה במסורת האבות בלי שום שינוי ופקפוק.

מקום של כבוד נתבצר שם בסוד למשפחת גברא, כשמהם רבנים וסופרים משוררים ומקובלים. מסורת ההנהגה והרבנות וראשות בית הדין בקהילה

¹ בכתובה של מארי שלמה גברא זצ"ל חתן הצדיק, הנמצאת ברשות נכדו הר"ר אלחנן בר"מ גברא שיחי', מובא כהאי לישנא: "במתא קרית יוד אסוד דעל בריכתא דמיא בריכת אחסן מותבה". תרגום: במקום קריית יהודי סוד שנמצאת מעל בריכת חסן. א"כ נכתבת "סוד" והאלף היא אות החיבור. (וההגייה היא שהס' בפתח, והוי"ו בקובץ ונשמע כמו סא ו'ד).

הייתה בידם שישה עשר דורות ברצף² בן אחר בן, ורבי יצחק, אחרון הרבנים בסוד, היה הטו"ב.

מושב טוב ישבת

מושב המשפחה ב"א' סוד" היה ברציפות של יותר מאלף שנה, (למעט תקופה קצרה של גלות מוזע).

בתחילה היו יושבים היהודים בראש ההר, עד שנתקנאו בהם המוסלמים ששכנו בעמק, ומשכך, החליפו השלטונות את מושב היהודים אל העמק, (אולי אמרו כאבותיהם אלהי היהודים אלהי הרים הוא ולא אלהי עמקים... [מלכ"א כ, כח]), אולם מאת השם הייתה זאת, שיתקדש 'גם' העמק, כי המוסלמים ניסו להתיישב בהר ולא הצליחו שם במאום, ואט אט נטשו את ההר. היהודים הצליחו גם בעמק וידעו הגויים כי היהודים בנים הם להשם אלהי עולם, ואין עוד מלבדו. חכמי המשפחה היו עולים מפעם לפעם אל בית הכנסת שהשתמר שם למעלה להתפלל בזכות אבותיהם שוכני העפר הקדושים.

מאור גדול

הגה"ק רבי יצחק גברא היה מאור גדול כל חייו לעדתו ולכלל ישראל, ומי שזכה להוריד את נשמתו הגדולה היה אביו הקדוש שהיה חכם גאון וצדיק, ירא שמים מרבים, שנקרא גם כן הגה"ק רבי יצחק זצ"ל (בתימן נהגו לקרא לבן בשם אביו כבר בחייו³).

² קבלה מהימנה מפי מארי דאוד זלה"ה בנו של רבנו.

³ וזהו מנהג יהודי קדום ועדות לכך מימות הכהן הגדול שמעון הצדיק שקרא לאחד מבניו שמעון, כדאייתא בירושלמי יומא ו, ג, [ואמנם בבבלי מנחות קט: גרסו ששם הבן היה 'שמעי' ואולי כונה כן כדי שלא לקרותו בשמו בלי תואר ליד אביו] ועיי"ש ששמעון הבן,

שנת לידת רבנו משוערת בסביבות שנת ה'תרכ"ה.

בדיק בשמא

על אודות שם המשפחה "גברא" היו שביקשו לשער שיתכן שנקראת המשפחה על שם גברא רבא שהיה ראש המשפחה בעבר הרחוק (ואין

לא היה הגון, ואולי לכן פסקו ברוב הקהילות מנהג זה. ואיתא בירושלמי נזיר פ"ד ה"ז מעשה כי רבי חנינה בן חנינה שהדירו אביו בנזיר, ע"כ.

(ובמקור חסד על ספר חסידים אות ת"ס ציין הנ"ל, וציין עוד לגיטין נט. ובמחכ"ת אגב שטפיה לא דק, ששם כתוב בוניים בן נוניים, ומה שציין לעירובין פה: עיי"ש ברי"ף וברא"ש וכן הגיה מהרש"ל ששמו היה 'בן בונייס' ולא בונייס בן בונייס).

ובספר המסעות אבן ספיר (ח"א נא: בדפו"י) העיד שהמנהג בארץ תימן שמי שלא התקיימו בניו, קורא לבנו כשמו [כסגולה שיתקיים]. וכ"כ בס' דרך האמונה ומעשה רב מתלמידי הבעש"ט (ערך קריאת שמות). ואמר רבי שלמה חתן רבנו שבדרך כלל קראו לבן הבכור בשם אביו, וכן הוא עצמו נקרא "שלמה בן שלמה בן שלום בן שלמה בן שלמה", ואף לבנו קרא חיים שלמה. ואמר עוד שבכדי שיכירו בין האב לבן, היו מוסיפים לקטן תואר "הקטן", וכך היה מכונה שם "סלימאן אל' סגיר" דהיינו שלמה הקטן, ובתואר זה כתבו שמו בשטר התנאים.

ואודות הסכנה שבדבר, עי' היטב בס' חסידים תנ"ט ות"ס שכל הניחושים כנגד המקפידים, וכל דקפיד קפדו בהדיה [ומבואר שיותר נכון לא להקפיד, שהרי' נכרים קוראים לבניהם בשם אביהם, ואין בכך כלום, והיהודים מקפידים על כך, ע"כ. ומבואר שכתב על מנהג יהודי זמנו שאינו נכון בעצם, שהרי אינו מזיק בגוים, רק אצל היהודים שחוששים יכול להזיק, ומבואר שמי שאינן חוששים ועושים כמנהג הקדום, אין בכך כלום, ודוק.

ובברית עולם (שם) כתב ראיתי פעם יהודי שקרא לבנו כשם עצמו, והיה זר בעיני מאוד, ע"כ, ואמנם בתימן לא היה הדבר זר כלל, ולא דווקא במי שלא נתקיימו בניו, ואבי זקני הגה"ק רבי אברהם קרא שם בנו אברהם, ולא ידוע שלא נתקיימו לו בנים מקודם, ואמנם האבא רבי אברהם נפטר בצעירותו, כמסופר להלן.

להקשות דאם כן למה היו בתימן שחתמו המשפחה בה"א - "גברה" דכבר מצינו כן בירושלמי (תענית דף כד.) יהויריב גברה מירון קרתה).

ואולם, סברא זו מוקשית כי לפי המבטא התימני גברא במשמעות של 'איש חשוב' נקרא כמו גוברא, ויש אגדה העוברת במסורת שבזמן הקדום אותה משפחה היו בניה יפים ביותר, והייתה האם חוששת עליהם מעין הרע ומצניעות ולכן הייתה מורחת פניהם באפר לבל יוכרו בחוצות, ועל זה קראום 'גברה' הרי"ש בצירי שמשמעותו "אפר" או "להסתיר ולכסות באפר".

לך יובילו מלכים שי

המוסלמים שוכני האזור היו מכבדים ומעריצים את חכמי המשפחה ונעזרים בהם רבות. השייח' הערבי ראש הכפר פרס חסותו עליהם מפני חמולות אחרות, ואף היה נותן להם מתנות מפעם לפעם בתמורה לעזרת חכמי המשפחה בכל דבר שנצרך לו.

סיפר מארי סאלם גברא זלה"ה לבנו שעודנו זוכר מתנה אחת מיוחדת ששלח ראש הכפר הערבי למשפחת גברא וחכמיה, שור שמן ומשובח במיוחד. כל כך היה שמן וטוב עד שהיה הולך בכבודות מרוב משקלו. היה זה טרם החג. שחטוהו ונמצא כשר למהדרין בלי פקפוק, והיה זה חג שמח במיוחד לכל תושבי הכפר היהודים, כי היה בשרו מספיק למשפחה די והותר.

כתב יוחסין

יחוסו של רבנו יצחק גברא זיע"א הידוע לנו הוא: רבי יצחק בן רבי יצחק בן רבי דוד בן רבי שלום בן רבי יחיא בן רבי שלום.

רבי שלום "מארי סאלם" זקנו של רבנו זכה להעמיד ארבעה בנים צדיקי עליון: רבי דוד (זקנו של רבנו), רבי יוסף (הוא המכונה "בעל החפץ" על

שם עיסוקו בשמות ובקמיעים), האב"ד רבי יחיא⁴ ומארי עווד' הוא עובדיה הצדיק, ודרשו עליו שכשמו כן היה, היה עובד השם באמת ובתמים, גדול וקדוש⁵.

תקופת רבי שלום, זקנו של רבנו, ידועה כתקופה של עלייה רוחנית וגשמית בסוד. עדויות לכך נשתמרו בכתבי היד הנותרים, שבהם מציין הסופר המעתיק שהוא נשכר על ידי האב"ד מורי שלום בן יחיא למשך כמה שנים שיעתיק להם ספרי יסוד וקבלה.

דור לדור יביע

תחילת לימודו של רבנו הייתה אצל אביו וסבו וכן אבי זקנו האב"ד כמוהר"ר שלום בן יחיא זצוקללה"ה, שידוע לנו שהאריך ימים. אבותיו-רביתו היו גדולים בתורה, תלמידי חכמים שקדנים ועמוסים בחכמת הנגלה והנסתר מתוך הצנע לכת, אמונה ועבודת השם טהורה.

כפי המסופר היו הקדושים הללו דבוקים בבורא יתברך ובתורתו באופן תמידי. ציר חייהם נע תמיד סביב התורה והמצוות ביראה טהורה, והיו פרושים ומנותקים מכל הבלי העולם הזה. כך נהגו וכך חינכו וזו מורשתם לדורותם.

האחים הקדושים

⁴ (היה אב"ד לאחר אביו, וכתב הרשאתו מובא בספרו של ד"ר משה גברא)

⁵ מפי הר"ר שמעון גברא נר"ו שמעתי שאביו מארי סאלם בן הגה"ק רבי אברהם זלה"ה, אמר להם שלפני כמה דורות היה אחד מיוחד מגדולי המשפחה בגדולתו ובקדושתו ובהשגותיו הכבירות והיה נקרא מארי עובדיה גברא זיע"ע והחזיק טובה לאחיו זקני מארי חיים על שזכר עשה לצדיק וקרא לבנו, הוא אאמו"ר - עובדיה, לשמו ולזכרו של אותו צדיק, ושמה קא גרים.

יחד עם רבי יצחק למד אחיו הצעיר הגה"ק רבי אברהם זצ"ל והיה החברותא שלו עד לפטירתו בדמי ימיו.

מארי אברהם תואר על ידי בני דורו כ'איש פלאי ממש', הוא היה מכונה שם: 'ראש המדברים' לרוב גדולתו בתורה.⁶ כך היה מספר אחיינו מארי דאוד גברא' (הוא רבי דוד בן רבנו), ובדברו עליו היה מתפעל הרבה מדמותו, ואף סיפר עליו כמה מעשים.

האחים הקדושים⁷ רבי יצחק ורבי אברהם, נתייתמו מאביהם בגיל צעיר והיו קשורים האחד עם השני מאוד. מלבד עסקם במשך כל היום עם הציבור בתורה ובעבודת השם ובפרנסה, קבעו לעצמם מדי לילה והיו לומדים יחד על גג הבית בהתבודדות לאור הלבנה - שם היו צופים בגרמי השמים ועוסקים בעניינים שמכשוננו של עולם.

מלמד תשב"ר בהתנדבות

הגה"ק רבי אברהם עם כל גדלותו בתורה, השפיל עצמו כמנהג כמה מחכמי ישראל ללמד תינוקות של בית רבן, בחביבות גדולה, לרבות בני עניים, ובכולם קיים מה שאמר הקב"ה נותן התורה: "מה אני בחינם אף אתם בחינם" (נדרים לז.).

תורה נקנית בחבורה

⁶ מפי בנו: רבה של גדרות הרה"ג יחיאל גברא שליט"א.

⁷ היו להם שתי אחיות צדקניות, אחת הייתה נשואה לשאר בשרה - מארי יעקב גברא זצ"ל שזכה אף הוא לעלות לארץ, הוא אביו של הרה"ג מארי אברהם יעקב גברא זצ"ל שהיה רב מלפנים ב"סוד", ולאחר העליה לארץ שימש ברכנות בכפר שמאי, ולאחמ"כ בשכונת הדר יוסף בת"א.

האחות השניה נישאה למארי שלום מחפוד זצ"ל, והוא סבם של הרה"ג רבי עזרא ורבי נתן מחפוד שליט"א מעיר התורה בני ברק.

מנהג נאצל נהגו האחים הקדושים לבית גברא, הם וחכמים נוספים מא' סוד היו מזמינים חכמי תורה מהערים הסמוכות אל בית המדרש שלהם באסוואד, ושם היו לומדים תורה בחבורה, שומעים ומשמיעים, מתלבנים ומסיקים כדת של תורה.

מכלכל חכמים בחד

האחים הקדושים לבית גברא היו עשירים יחסית. היו להם שדות וכרמים, ופועלים ישמעאלים היו עובדים שם מטעמם. גם היו סוחרים ומחליפים סחורות ומצליחים. בפרט רבנו יצחק היה עשיר מפורסם בסביבה והישמעאלים היו באים אצלו ומבקשים הלוואות. בכך קיים מצות עשה מדאורייתא "לנכרי תשיך"⁸, וממונו גדל והתרבה לתועלת.

את ממונם לא שמרו לעצמם, כי מלבד החזקת משפחותיהם הם היו מכלכלים את החכמים האורחים בבית מדרשם בממון ומזון ולינה, ובדרך כלל היו החכמים האורחים חוזרים לבתיהם כשהם עמוסים בתורה ובידיים מלאות כל טוב.

⁸ כן איתא בספרי פ' כי תצא (פיסק' רס"ג) לנכרי תשיך - מצות עשה, לאחיך לא תשיך - מצות לא תעשה. ואמנם עי' בכראשית רבה (וירא נה, ג) שם מבואר שהתנאי לקיום המצות עשה להלוות לנכרי ברבית, הוא כשמשום כן אינו נמנע ליתן הלוואה לישראל. והנה בתהלים (טו, ה) משתבח דוד ש"כספו לא נתן בנשך", ויש מקום להבין שהרבנות היא שאפי' לנכרי לא, אבל עי' ברד"ק שם שהחסידות היא לא לתת הלוואה בנשך לגוי שעושה טובות לישראל, שאע"פ שאין חסד בגוי, בכ"ז היא חסידות, ואמנם לשאר גויים שבידוע שכולם שונאים לישראל, ודאי שאין מקום חסידות להמנע מלקיים מצות עשה ולהלוותם בריבית, ודוק.

סימן היכר נתנו למארי אברהם, על שהיה מכלכל ומפרנס תלמידי חכמים ועניים, שהוא נולד בשנת כ"ר ולחם ומזון לשטרות⁹.

תולדות יצחק

רבנו יצחק גברא חיכה עד גיל שלשים וחמש (בערך) עד שנולד בנו הגדול¹⁰, כי מתחילה היה נשוי לאשתו הראשונה מרת בניה ולא נפקדה בבנים, ונפטרה לבית עולמה בתימן.

מאשתו השניה "בינת זידי" נולדה בתו מרת פ'ודה (אמו של חיים נגר), והיא נפטרה בחיי אביה ונטמנה בתימן.

אשתו השלישית הייתה מרת תורכיה (אלמנת הצדיק מארי אפרים גברא ואמה של זקנתי מרת שמעה אשת רבי אברהם אח רבנו), מזיווג זה נולד לו בנו רבי יוסף, ובת הזקונים שמעה (שושנה)¹¹. רעייתו זו, ובנו, נפטרו בתימן.

⁹ אנציקלופדיה לחכמי תימן לדודי הר"ר משה גברא - ראש המכון לחקר יהדות תימן וחכמיה [פרסם עשרות חיבורים עשירים בעמל ובידע, אשרי לו].

¹⁰ חשוב לציין את הענין, כידוע מהספרים הקדושים שיש ענין למי שמחפש איזו ישועה וזקוק למליץ יושר, שילך אצל צדיק שהכיר את אותו הצער, וכאן מתואר בקצרה כמה הצטער אותו צדיק עד שזכה להפקד בבניו. וגם שהכיר צער שיכול בנים, כמתואר כאן שקבר בחייו בן [הר"ר יוסף] ובת [מרת פ'ודה], ע"ה.

¹¹ בת הזקונים מרת שמעה ע"ה [אשת מארי שלמה זצ"ל] הייתה חביבה על רבנו עד למאוד, והייתה מסורה לו בצורה יוצאת דופן. סיפור נישואיה היה פלאי:

כידוע בתימן נאלצו מכח החוק להנשא בגיל צעיר מאוד, ומשכך ארסו אותה עם מבוגר מבני המשפחה המורחבת. תשע שנים היתה "מאורסת" לו. כשגרלה ביקשה ממנו גט, ואף אביה ואחיה דיברו על ליבו, הפצירו בו והבטיחו לו פיצוי כספי, אך הוא סירב והתבטא "רק המוות יפריד בינינו", רבנו לא הסכים להתנהלותו ובשגגה היוצאת אמר "כאשר דיברת כן יהיה", שבועיים לאחר מכן

מאשתו הרביעית מרת נדרה שעלתה עימו לארץ, נולדו להם שלושה בנים: הגדול הוא רבי יחיא (רב קהילת נחלת יצחק בראשל"צ), רבי דוד (כיהן כרב בגן יבנה) ורבי שוק' (יר"ש ועובד השם בראש העין).

ספר התורה העתיק והמקודש

למשפחת גברא היה בבית הכנסת של הכפר ספרי תורה עתיקים ומקודשים, וביניהם ספר עתיק יומין כתוב על גוויל בקדושה ובטהרה מיוחדת, והיו נוהגים בו בפחד וביראת כבוד. שמו של הספר נודע, וסוחר שפל חמד אותו בגניבה ומכר אותו בפאתי תימן למאן דהו (לא ידוע מה עלה בגורל הגנב, ומסתבר שנענש מיד). רבי אברהם חש באחריות לגורל הספר הקדוש ושלא ייענשו בגללו ולא חפץ להטריח בפעולות, ולשם כך היה חוקר ודורש אצל כל המתארחים הרבים בביתו, עוברי אורח שקיים בהם הכנסת אורחים: מהיכן אתה? היכן עברת בדרך? איפה התפללת? כלום קיבלת עליה לתורה? האם ראית ספר עתיק בתיבת עץ משובה עטוי בד אמנותי מרשרש, אצבע נחושת גבוהה וצרה?!

נפטר אותו יהודי וזמן קצר לאחר מכן נישאה לבעלה ובכתובתה נרשמה "הבתולה האלמנה"...

מרת שמעה ע"ה כל חייה הייתה משתכחת באביה ואחיה הגדולים ואומרת "אין כמו בית יצחק", ובעלה משיב לה בחן "אין כאלוהינו"...

בשל מסירותה הגדולה אל אביה הגדול, היה אומר "היא תצליח בילדים מן כולכון"... ואכן זכתה להעמיד שבט מפואר בישראל של תלמידי חכמים ויראי שמים מובהקים. יזכר לטוב דודינו מארי אברהם ברכי אברהם זצ"ל שהפציר בבעלה מארי שלמה גברא חתן רבינו שיעזוב עם משפחתו את פרדס חנה דאז ויעבור למקום תורה בבני ברק על ידם, ואכן עברו והצליחו ונעשו בני תורה מובהקים לשם ולתפארת. לדורות יסופר עליה כמה הייתה מעודדת את בניה ונכדיה, בכל פעם בצאתם לשיבה היתה חוזרת ואומרת: "אתם משפחה של רבנים, אל תחממו את הכסא, תלמדו ותשקיעו עד שתהיו רבנים!".

רק כעבור שנתיים נפתרה התעלומה. נמצא הנודד שהעיד שאכן ראה את הספר בכפר פלוני. לא ידוע האם ערכו בזה את השלטונות, אולם בסופו של דבר הלכו שם והחזירוהו¹².

השמר מפניו אל תמר בו

ספר התורה המקודש של משפחת גברא בתימן גבה נפשות וסביביו נשערה מאוד.

היה פעם ויכוח ממוני כלשהו בין בנו של רבינו הר"ר יוסף ובין בעלי דבבו שותפיו למסחר. הללו טענו נגדו שחלוקת הרווחים לא הייתה הוגנת, ואגב, הר"ר יוסף היה המוצלח מבין אחיו במסחר, היה בעל חוש מסחרי מפותח וערני.

שותפיו הפצירו בו שיכנס עמהם אל בית הכנסת וישבע בספר התורה המקודש, שלא מעל. כך עשה ונשבע בצדקתו.

באותה שנה הסתלק מן העולם בחטף בדמי ימיו והותיר אחריו בת אחת קטנה.

ואמרו אז הזקנים שאפילו אם צדק בדין, מכל מקום לא היה עליו להישבע על הספר הקדוש הזה, כי מי יכול להישבע שלא מעל אפילו בשווה פרוטה.

ועוד אסון ארע: פעם באו אל רבי אברהם שני סוחרים. האחד יהודי ומשנהו ישמעאלי. הם ביקשו לכרות ביניהם ברית שותפות עסקית שדרשה אמון הדדי מיוחד ולפיכך לא הסתפקו במנהג הרווח שם (שכל אחד מהשותפים מחליק ידו על זקנו והשערה הנושרת מונחת אחר כבוד

¹² יתכן שהמעשה עם רבי יצחק והספר המקודש [שנספר להלן], היה בספר הזה בתום תקופת גלותו.

בספר, והמועל בשותפות היה נענש), הם הפצירו ברכי אברהם שיתן להם להישבע זה לזה בפני הספר המקודש. רבי אברהם הזהירם, כי זהו ספר קדוש ומסוכן מאוד, אך הם המשיכו לבקש. רבי אברהם נענה להם בלב כבד וצפה עליהם בדאגה בעת שנשבעו לשמור אמונים זה לזה. כעבור זמן קצר הגיעה השמועה המעציבה לרבי אברהם שבתו הקטנה של היהודי הנשבע, נפטרה בפתאומיות ל"ע, ובנו של הישמעאלי מת. מאז נזהרו הכול והוסיפו יראה על הספר לשמרו בחרדת קודש¹³.

בחד קטירא אתקטר

רבי אברהם נפטר בתימן, וכך היה המעשה:

לפני פטירתו התאמץ בהכנת טיח לבית וחלה בהתקררות, היה נראה שיחלים במהרה, אך הוא קרא על עצמו את הפסוק בישעיה (יז, יא) "נד קציר ביום נחלה וכאב אנוש", כסימן לכך שלא יקום מחוליו זה ויפטר בשנתו הנ"ד. כך היה, רבי אברהם הגאון והקדוש נפטר בדמי ימיו (בכ"ד אדר) בשנת התש"ב והותיר אחריו את אשתו הצדקנית¹⁴ וארבעת בניו, ונטמן שם בתימן.

¹³ בעליה לארץ הקודש נגנבו מהמשפחה ספרים וחפצים רבים, מלבד גניבת הנפשות הבלתי נסלחת. אך על ספר התורה המקודש והעתיק לא הצליחו, ועודנו ברשות המשפחה. ברבות השנים נסדקו בו אותיות ונפסל, אך בניו של רבי אברהם היו מזהירים לא לנסות לתקנו ולשלוח בו יד פן ינזקו, לכן עודנו עומד כמות שהוא, וזכותו חופפת על עם ישראל וכדאמרו: "תורה מגנא ומצלא".

¹⁴ מרת סעידה ע"ה אלמנת הגה"ק רבי אברהם זי"ע הייתה צמה כל שני וחמישי והתפללה את כל התפילות בבית הכנסת מעזרת הנשים. הייתה משתתפת בקריאת התהלים וזכרה הרבה מהתפילות והפסוקים. הייתה קמה בעוד לילה ומעירה את בניה אף בזקנותם בשתיים לפנות בוקר: "קומו, מחכים לכם בבית הכנסת..." ואכן בית הכנסת המשפחתי היה מלא בזכות ארבעת בניה שעסקו בתורה עד התפילה. סיפר לי אאמו"ר שליט"א שהייתה מעירה אף אותו גם כשהיה ילד, לחנכו. ודבר זה נעשה לו להרגל וטבע שני.

נר אלוקים טרם יכבה

מסכת פטירתו הייתה אפופת הוד וגילויים. בעודו על מיטתו נתעצמה נשמתו בבחינת 'נר אלוקים טרם יכבה', והוא ברך את בניו והסוכבים וגילה להם עתידות¹⁵, כמו למשל שבעוד שמונה שנים הם עתידים לעלות מתימן לארץ הקודש והסימן - "צור ילדך - תש"י".

רק לאחר העלייה הבינו הבנים אל נכון את הרמז הטמון בחבלי הלידה, שתהיה העלייה כרוכה בשכחת האלוקים והמסורת מרוב ככל בני העדה, למרבה הצער, ובבחינת "העדר קודם להווייה", והיו מתפללים שמהרה ישיב ה' לב בנים אל אבותם.

ותהי המשרה על שכמו

לאחר פטירת אביהם הגדול, הוטלה משרת הרבנות בקהילה על שכמו של רבנו יצחק שהיה הגדול בשנים, הוא התגבר כארי ומילא את מקום

הקפידה מאוד על קדושת בית הכנסת, ולעיתים הייתה גוערת במדברים. הייתה פקחית במיוחד ויעצה טוב למבקשים. תמכה בזקני מארי חיים ע"ה באופן מיוחד בגלל מחלת רעייתו ע"ה ודאגה לו לאוכל מידי יום. היו אומרים לה: הוא בעצמו כבר סבא... והייתה עונה בחיוך שובב: בשבילי הוא תמיד הבן... העריכה את יראתו וגדולתו והייתה מפצירה בו שיעשה פעולות וסגולות לטובת אחיו. הייתה מעוררת ומשבחת את אאמו"ר שליט"א על התמדתו וגדולתו בתורה, ושבחר להסתופף באהלה של תורה כל חייו. מרת סעידה ע"ה האריכה ימים למעלה ממאה שנה, נפטרה בשבת ב' אדר תשמ"ח ונטמנה בביה"ח בבני ברק. ת.נ.צ.ב.ה.

¹⁵ עיי' בסוטה מח: ובתוספתא שם יג, ה, ובסנהדרין יא. שהובאה ברייתא ממס' שמחות ח, ז שכשמת שמואל הקטן אמר בשעת מיתתו נבואות על חבריו ועל כל עם ישראל, ופירשו המפרשים שם דמטו להאי מעשה לאשמועינן "שאדם גדול היה ומתנבא קודם מותו", ע"כ. וראה להלן שגם אחיו, רבנו יצחק גברא זי"ע, קודם פטירתו בעגור גילה עתידות שרעייתו הצדקת תפטר תשעים יום לאחריו ושירדו גשמים בהלווייתו למרות שאלו ימי שלהי דקייטא, עיי"ש.

אבותיו בהנהגת הקהילה הקדושה בא' סוד והנהיג את נשיאותו ברמה, ולאחר שנסתלק אחיו ורעו רבי אברהם נותרה כל האחריות על כתפיו.

עדינו העצני

מראהו של מארי יצחק היה מרשים במיוחד. תואר פניו נורא הוד וזקנו ארוך יורד על פי מידותיו¹⁶. היה גבה קומה, משכמו ומעלה בגשמיות וברוחניות. היה לו קול מרעים ומצווה ובתפילתו הרטיט רבים.

עם כל תוארו המרשים, היה רבנו עניו ושפל ברכך לכל אדם, אף הקל ביותר.

פעם נתבקש חתנו מארי שלמה גברא זצ"ל לתאר את מעלת חותנו¹⁷ וענה ואמר כי עיקר שבחו הוא הנהגת השפלות, להיטיב אפילו לחוטא נגדו, ולסבול העלבונות באהבה.

הקב"ה תובע כבודו

סיפר חתנא דבי נשיאה מארי שלמה גברא זצ"ל: פעם עבר רבנו בשוק של הכפר והנה אחד הערלים שלא הכירו ראהו גבה קומה ומרשים

¹⁶ תואר פניו נורא הוד. רבים שואלים האם יש תמונה שלו. ידוע לנו שככל העולים הוא צולם בעליה לארץ, לתעודת עולה. התמונה אמורה להמצא בארכיוני המדינה, אולם ככל הקשור לעולי תימן יש העלם גדול, כי מסמכים רבים הועלמו במטרה להסוות את פרשיית חטיפת הילדים והמסתעף. אם נזכה נמצא את תמונתו ונפרסמה לתועלת, בבחינת "והיו עיניך רואות את מוריך".

זאת נאמר שחתנו רבי שלמה ובתו הצעירה שושנה היו אומרים שהבן מארי יחיא בזקנותו, היה דומה בתואר פניו לאביו הגדול.

¹⁷ בשיחה עימי כותב השורות אבדלח"א, על ציון חותנו ביום ההילולא.

בתוארו ונתקנא בו ולא נחה דעתו עד שירק בפניו וכינהו "טמא". הגויים גערו בו "זהו המארי, מה עשה לך" והוא לנגדם "הוא יהודי טמא (נג'וף)". היה מדהים לראות את מנוחת נפשו של רבנו. הוא ניגב את הרוק מפניו והמשיך בדרכו בשלווה.

לא עברו שלושה ימים, ואשתו של הערל הטמא ניגפה ומתה. גם פרתו שממנה נתפרנס מתה, והוא עצמו נעלם מהכפר ולא ידעו מה עלה בגורלו.

הגויים הערלים שחו זה לזה: "אין ספק שהקדוש ברוך הוא תבע את עלבון הצדיק העניו"...

טהרת המאכלים

רבנו, מלבד מה שהיה שוחט ובודק בעצמו, עסק גם בהוראה מעשית והיה מסמיך שוחטים יראי שמים לאחר שצרפם בכור המבחן ובידיעתו אותם שהם ראויים להאכיל בשר כשר בלא פקפוק. אמנם בתימן את הלכות השחיטה והטרפיות למדו כבר בגיל ילדות, אך כדי לשמש בפועל שוחט היו צריכים את אישור הרב, והוא לא היה נותן אלא ליראי שמים מיוחדים ביודעו גודל האחריות הנדרשת לטהרת ישראל בכשרות המאכלים.

בשר משיב נפש

דבר מעניין סיפרו, שהבשר משחיטתו של "מארי יצחק" היה לו טעם מיוחד במינו, והדבר קנה לו שם עד שהיו משווים ומסמנים בסיר אחד שתי חתיכות של בשר, אחת מבהמה ששחט רבנו ואחת מבהמה של שוחט אחר, ואפילו שהיו שתי הבהמות דומות, בריאות וטובות וממרעה

אחד, היו נוכחים לדעת ששל רבנו היה בטעם משובח בהרבה¹⁸, ויהי לפלא.

מוהל בכוונה

רבנו שימש גם כן כמוהל והכניס מאות בכריתו של אברהם אבינו בקדושה ובטהרה. מלבד ידיעת ההלכה והמומחיות המעשית, יצא שמו

¹⁸ בס"ד מצאתי מקור מפורש לענין שכזה, ובזה מתקלסת השמועה שביהדות תימן היו מכירים בדבר זה ששחיטה בכוונה מעולה, משבחת את טעם הבשר וסיפרו כן על עוד צדיקים. ומקודם הנלענ"ד בטעם הדבר עפ"י מש"כ בס' הקנה וכיאר רבותינו הרמ"ק והאר"י ז"ל בסוד צדיק אוכל לשובע נפשו, שבאכילה עצמה יש צד קדושה, ע"י שמבררים מן הבהמה ניצוץ קדושה המעורב בה, ומעלים אותו לאדם מדבר יהודי, ועאכ"כ אם מגולגל בה איזה נפש, והנה לאו כל אדם זוכה להעלות באכילתו, שהרי אדה"ר קודם החטא מלאכים צולים לו בשר, ואחר החטא נאסר לאכול בשר, עד שנצטוו משה רבנו על פה כריני שחיטה וככל אות נפשך תאכל בשר ואמנם הזהירו רבנן בסוד עם הארץ אסור לאכול בשר, כי מה יתרונו ממנה לאכול בשרה, ובעיקר כירור הניצוץ הקדוש מן הבהמה נעשה ע"י השוחט שהוא ירא אלוקים וסר מרע מאוד תם וישר ורחמן מאוד, שכוונתו לטוב לה לתועלתה ולהעלותה, ובזה מזלה מרגיש לה ונמסרת אליו בריצוי הדמים, ולא ביתר טירוף וצער, ועל כן טעם הבשר עדין ומשובח יותר. וולהשכיל בדבר זה יש ללמוד ההיפך מהא דטבע החיות הטורפות להסעיר את הנטרפת מאוד, אע"פ שכבר נמסרה בידם, ורק אחרי כן טורפים ואוכלים בשרה, ולא כן חלק יעקב, ודוק. וזהו טעם עפ"י דרך הטבע, ומסתמא בדרך סגולית כן הוא שכל דבר קדוש יותר, אז הוא משובח יותר, כמו שמצאנו בגמ' (ב"מ פג:): שבשר אדם קדוש אינו מסריח, ואכמ"ל. וע"ע בברכות מד: ואעתיק כאן מה שכתבתי בספרי גביע הפנינים (כת"י) בברכות מד: כל נפש משיב נפש. נראה דבא לרמז שכל שיש בהם נפש, מגולגלים בהם נפשות, וראוי ליהזר לברך עליהם כראוי להם כי הם מתאווים ומצפים לתיקונם. ולך נא ראה שם מה שאמר רבא לשמעיה: כי מייתית לי אומצא דבישרא טרח ואייתי לי מהיכא דמיקרב לבי ברוך, ע"כ. ובפשטות הכוונה שביקש ממשמשו להביא לו מן הבשר הקרוב ללב והמעיים, ששם נפש הבהמה, וכל אכילת מקום נפש הבע"ח, משיב נפש האדם. אבל מזה שהדגיש ענין "דמיקרב לבי ברוך" וכלומר לאותו מקום השחיטה שברכו עליו, נראה שרצתה הגמ' לחדש עוד שבח מלבד ששם משיב את נפש האדם, ששם יש חביבות הואיל וברכו על זה. ולבאורינו הנ"ל אתי שפיר, כי עיקר תיקון הנפש המגולגלת בכע"ח היא ע"י ששוחטים ומברכים ובוזה מכשירים אותה לאכילה שיש עמה ברכות, וזה פשר החביבות ל"היכא דמיקרב לבי ברוך". דוק. ע"כ מגביע הפנינים, ולענייננו הושלם טעם הענין שבשר שנשחט בקדושה "וברכת השחיטה" הייתה בקדושה, טעמו משובח יותר, וזהו מקור מפורש לשיחתן של אבות שכולה מסמרות נטועות אשרי הזוכה לחזות.

לטובה בשל בקיאותו ברפואות ובחולאים ובכל הסגולות והכוונות והייחודים שיתנו לך הנימול כוח רוחני עליון להישמר בקדושה.

ביקשו תורה מפיהו

מעל הכול ראה את תפקידו להרביץ תורה לרבים ולהנחילה ביושר ובאמת, ואכן צאן מרעיתו ראו בו דמות של מלאך ה' צבא-ות וביקשו תורה מפיהו ומילאו כליהם מלוא חופניים מחוכמתו הגדולה ומאוצר ידיעותיו המעמיק בכל חלקי התורה. בקיאותו נודעה בשערים, הוא היה למופת דווקא בארץ תימן, שבה ידעו מחסור בספרים מודפסים לפי שלא היה שם בית דפוס ומחיר הספרים היה יקר, אבל הוא באהבתו לתורה השיג ספרים והעתקות כתבי יד כפי חפצו והשתלם בתורה וביראה מאד.

ידוע לנו כי רבנו ואחיו רבי אברהם היו מתכתבים בהלכה עם חכמי הישיבה בצנעא הסמוכה (וכמנהג אבותיהם רבני הקהילה בא' סוד, כנודע מכתבי יד עתיקים).

עלים של תשובות בכתב ידו של רבנו עלו עמו לארץ הקודש, אך אבדו בצוק העיתים.

הוי גולה למקום תורה

למרות היות מושב היהודים בסוד מרובה בתלמידי חכמים, ראה רבנו לנכון לשלוח את בניו ללמוד תורה בישיבה הגדולה בצנעא, לקיים "הוי גולה למקום תורה", והזיל לכך מכספו ממון הרבה, וטהרתו ותפילותיו הועילו להם שכל מוריהם וחבריהם נוכחו לדעת שבני רבנו משיגים

בתלמודם באורח פלא. כך היו מעידים בהתפעלות על רבי דוד, בן רבנו, שהשיג בשנה אחת מה שהשיגו אחרים בכמה שנים¹⁹.

סיני עדיף

כוח שינונו וזכרונו של רבנו היו להפליא, ששה סדרי משנה וחיבור משנה תורה להרמב"ם היו שגורים על פיו בעל פה. שפתו וכל דיבוריו היו מתובלים בפסוקים ובמאמרי חז"ל עד שכל השומע ובקי היה מתענג לשמע אוזן יופי וטוב לשון חכמים מרפא.

אגב גרסתו שבעל פה, נציין שזכרונו המשובח נחשף באחרית ימיו. כאשר נחלשו עיניו מראות, ולא היו ספרים לפניו, שמעוהו גורס על פה את סדרי תלמודו הרגילים, והיו מטים אוזן בהתפעלות להיווכח שהוא אומר מלה במלה בדיוק, פרקים שלמים, בזה אחר זה.

מהיכלא דדוד מלכא

רבנו היה מסיים את ספר התהילים בעל פה! כ"ו פעמים כל שבוע²⁰ מלבד כל לימודיו!!!

וסיפר חתנו מארי שלמה גברא זצ"ל שבימי זקנותו של רבנו כאשר כבדו עיניו מראות, היה מניח על ידו כ"ו אבנים קטנות, לסימן, ובכל פעם

¹⁹ כך סיפר חתן רבנו - מארי שלמה גברא זצ"ל, וכשנשאל ע"י נכדו הר"ר אלחנן שליט"א - למה לא כולם שלחו ללמוד בשיביכה בצנעא, ענה שלא לכולם הייתה את האפשרות הכלכלית לשאת בעול הוצאות הנסיעה והקיום שם, מה גם שהבנים היו מסייעים בפרנסת הבית, ועוד שנהגו בפועל כפסק הרמב"ם שיש לבנות בית ואחר כך לישא אשה, והרי התחתנו בגיל צעיר, לכן הרוב נשארו ללמוד בסוד, אצל רבני המקום.

²⁰ ותדע שיש קבלה אמיתית מפי הרבי הגה"ק רבי אלימלך מליז'נסק זיע"א שהקורא ג' ספרי תהלים ביום אחד, נחשב לו יותר מתענית משבת לשבת. והגה"ק רמ"מ מרימנוב אמר שאמירת תהלים ג' פעמים ביום אחד, חשוב כחרכ וחנית ביד גיבור, להכניע את יצר הרע.

שהיה מסיים ספר תהילים, היה מפריש אבן אחת, עד שהשלים כ"ו פעמים בשבוע, כמנין הוי"ה ברוך הוא.

עמוד צלותיהון דישראל

כוח תפילתו היה נפלא מאוד. עד שהמתארים את כוחו היו אומרים עליו "עמודא דצלותא - עמוד התפילה". כאמור היה לו קול רועם וכאשר השתפך בנעימה ערבה לבוראו, נמשכו אחריו הלכבות ברגש קדושה עז ומרטיט.

בבית הכנסת הראשי בסוד זכות התפילה לפני התיבה הייתה נמכרת למרבה בצדקה, כמנהג הנפוץ בתימן, אך בימים נוראים רבנו אזור כגבר חלציו ולא נתן רשות לאף אחד אחר לעבור לפני התיבה, גם לא לבניו. הוא היה החזן רוב ככל התפילות עם אחיו מארי אברהם.

והיה הדבר לפלא שרק התחיל בתפילה ותיכף "המון דמעוה נוזלות בחיל"... האדמה הייתה רטובה מתפילותיו.

עד כדי כך התפרסם בזה, עד שאפילו הגויים היו מצטופפים סביב חלונות בית הכנסת בראש השנה וביום הכיפורים ביודעם שהוא יהיה שליח הציבור העובר לפני התיבה ומתבטלים בהתרגשות עצומה לצדיק ותפילותיו המתחטאות לפני בוראו.

כך מתפללים

סיפרו שפעם עבר מושל הכפר הישמעאלי עם אנשיו רכובים על הגמלים בסמוך לבית הכנסת, והנה הוא שומע קול רועם בככי ובתחנונים מתוך בית הכנסת. ירד מהבהמה ונכנס בהכנעה, והנה הוא רואה שהמארי יצחק עומד לפני התיבה והוא שופך לבו בככי ובתחנונים ודמעותיו על לחייו. יצא בראש מורכך והכה את אנשיו בשוטו, "וכי ככה המוסלמים מתפללים?! עליכם ללמוד מהם"...

מתפלל ונענה

בשנות בצורת לאחר שהגויים צעקו בכית תיפלתם ולא נענו, היו פונים לרבנו ביראת כבוד שיעתיר בתפילה לגשם²¹. רבנו היה יוצא עם בני קהילתו כשספרי תורה ושופרות בידיהם למערות (בתימן בדרך כלל היו קוברים את הנפטרים במערות, כבזמן התלמוד), ומתפללים ואומרים סליחות וי"ג מידות, ומיד היה יורד גשם שוטף.

היה זה דבר פשוט ורגיל בקהילה, שבשנות בצורת היו ממתנינים על תפילתו, וכשהיה יוצא עם תלמידיו ל'מערה' (קבר צדיק מסויים הטמון בבית העלמין) היה נענה מיד. כאשר היו חוזרים לבתיהם כבר היו רטובים מן הגשם השוטף. כך גם סיפר חתנו מארי שלמה גברא זצ"ל - "בחזרתנו לישוב, היו רגלינו מתבוססות בכיץ, מרוב גשמי ברכה..."

וכך אמרו חז"ל²² שזהו הסימן וההיכר לבריות על חכם ירא שמים אמיתי, שהוא מתפלל על הגשמים ונענה מיד.

ב'שביל' הצדיק

²¹ כתב בס' צרור המור (ויקרא כו, ד) עה"פ ונתתי גשמיכם בעיתם, שכתבה התורה "גשמיכם" ולא "גשמים", כי אכן הגשמים הם של עם ישראל, מאחר שקיבלנו את התורה שנקראת "מים", לכן לנו הגשם, ולא לגויים, ומוסיף דבר פלא, "והוא דבר מפורסם שעל זה התנאי קיבלו אותנו הגויים שגלינו לארצותם", ועל זאת גאוותנו ותפארתנו ביד שובינו, שלנו יש את הכח להוריד גשמים, וזה הקללה שכאשר חוטאים "ושברתי את גאון עוזכם", אשבור את התפארת שלכם בין האומות, שמבקשים מכם להתפלל על הגשמים, ולא תענו, ח"ו. ומעשה היה בימי מהר"י אבוהב שבעת עצירת גשמים דרש וזעק זעקה גדולה ומרה: רבנו של עולם! גלוי וידוע לפני כסא כבודך כי ישראל הם בצער לפני האומות על אודות המים, כי אנו "מוכרחים להוריד לארץ גשם", חוס על עמך! עכת"ד.

²² בכתובות ה. וברש"י שם: הרקיע מגיד לבריות מעשיהם של צדיקים, ומעיד שהם צדיקים, שמתפללים על הגשמים ומטר יורד.

הרב נודע במידותיו הטובות ובענוותנותו הכוללת, ובחמלתו הגדולה לכל אשר בשם ישראל יכונה, זיכהו ה' בחן וחסד והיה נחשב לעשיר, אך לא לעצמו השאיר את ממונו כאותם העוזבים לאחרים חילם, אלא אדרבה ראה בעצמו צינור מאת השם להיות המשביר לכל עם הארץ, אנשי קהילתו, שבהם תמך בימין צדקו וזרוע קדשו הושיעה למו במתן בסתר יכפה אף ובצרכי מזון ביד רחבה ובעין יפה.

הרופא הפלאי

מלבד עזרתו לעניים היה אוהב וגומל חסדים טובים בגופו.

היו באים אליו חולים²³ מדוכאים במיני ייסורים והיה מושיע אותם בתפילותיו המתחטאות לפני השם ובצדקתו. גם היה ידוע כבעל סגולות מרפא מופלאות. כמו כן היו לו במסורת מחכמי תימן הקדמונים לחשים שונים ועניני קבלה מעשית שידע לפי גדלו ורום ערכו מתי לקרב אל הקודש ומתי להימנע.

דבר פלא היה אצלו שתיכף בהגיע אליו החולה היה אומר לו "אתה סובל מכך וכך"...

²³ כידוע בתימן לא היו בתי רפואה ורופאים, וכל הרפואות היו על ידי הרבנים הצדיקים והחכמים שעסקו בזוהר ובקבלה מעשית, והיו מעשי ניסים ומופתים בכל יום, והיו הדברים פועלים כי המוח היה זך וטהור והייתה שם קדושה וטהרה שאי אפשר לתאר ולהבין, הנשים עם היותן בצניעות מופלגה כאשר היו רואות את הרב בקצה הרחוב היו מסתרות או בורחות פנימה אל הבית. איש לא ההין לשלוח ידו ב'דיקנא קדישא' והיראה הייתה חופפת על פני כולם. כל שנות גולת תימן לא היו שם מחללי שבת! ואותם שהיו נופלים בחטא היו נענשים מיידית ע"י חכמי הקהילות שהייתה ידם תקיפה והנהיגו הכל בקדושה ובטהרה. לכן אין זה פלא שכאשר עשו פעולות עם מלאכים ושדים היו אלה מתייצבים מיד, דבר שלא ניתן להשגה כיום. ידוע שכאשר עלו היהודים מתימן לארץ ישראל התבטא הגה"ק הסטייפלר זי"ע: "לכו ותראו יהודים של זמן בית שני..."

עד כדי כך היו רגילים בזה, שכשהגיעו בני קהילתו לארה"ק והוצרכו לרופא התפלאו לשמוע שהרופא שואל אותם "מה יש לכם, ממה אתם סובלים", והיו מפטירים: "אם אינך יודע ממה אני סובל, במה אתה רופא?"...

להודיעך שכוחו גדול

רבנו היה בעל כוח גדול. סיפרו הזקנים שפעם באו שודדים לכפר א' סוד, הכול ברחו ומיהרו להסתתר בבתים. רבנו ביראת השם שעל פניו ובביטחונו בצור העולמים יצא לבדו למולם והכניע את כולם עד שנפוצו וברחו להם.

רוח הקודש

שמו של רבנו יצא בכל האזור כבושם שריחו הטוב נודף למרחוק, ורבים לחוצים הציל מצערם. הכול הפליאו את קדושתו ואת רוח הקודש שהופיעה תדיר בבית מדרשו. לא חזון נפרץ היה אצלו לשמוע אומר בכאב או בשמחה, לפי העניין, כך וכך יקרה לפלוני. זאת תתעבר וכן זכר יהיה לה, וזו בעוד זמן ונקבה תבוא לה.

תשמור על בנותיך

שבת אחת אמר לאחד מבני הקהילה: "תשמור על בנותיך במוצאי שבת שלא ילכו לשאוב מים בבאר", סתם ולא פירש. האב לא הבין את חומרת הדברים ולא השגיח עליהן. במוצאי שבת הלכו כהרגלן לשאוב מים ושתיהן ל"ע נפלו ומתו.

דברים אלו הוציאו לו שם של צדיק נסתר בעל מופת, ובזמנו התגלגלו סיפורים עליו שהיו מפליאים כוחם של חכמי ישראל ותורתם וגם הגויים ידעו שמו הטוב וקידשוהו בהערצה גדולה.

מעשה פלא בנשמה שחיכתה לתיקון

אחד מאותם סיפורים מופלאים סיפר בנו 'מארי דאוד' זצ"ל:

"היה זה באחד הלילות אפופי ההוד, שבהם אבי הקדוש ז"ל היה עוסק בתורה לאור הנר ואני בחדרי מנמנם במיטתי, הייתי כבן ארבע עשרה שנה. בנקודת חצות התיישב אבא על הארץ וערך תיקון חצות כבכל לילה בקול בכי תמרורים רווי געגועים לגאולת שכינת עוזנו ובנין בית המקדש וצער על הריגת הצדיקים. לאחר מכן לפתע ניגש לחדרי והעירני ואמר ביבושת: 'עלינו ללכת למקום פלוני!'

לשאלתי: 'על מה ולמה כל הבהלה הזאת?' ענה: 'כעת עלינו ללכת!'

לאחר הליכה של שעות ארוכות בין הרים ומדבריות הגענו לאחד הכפרים הנידחים בתימן, והנה במרכז הכפר אנו רואים קבוצת יהודים המתגודדים סביב פר ומנסים להרכיזו ולכופתו לשחיטה, אך הפר התנגד בכל תוקף ובעט ובעט בעפר בעקשנות ועם היותם רבים לא הצליחו לגבור עליו.

כאשר ראו אותנו קראו לנו לבוא לעזרתם. אז אמר להם אבי הקדוש: 'פנו הצידה ועזבו את הפר'. כך עשו, והנה להפתעת הכול קרב השור אל אבי בנחת ובהכנעה. אבי ליטף את השור, ומיד הוא נרגע לגמרי ורכץ על הארץ כממתין לגורלו ולתיקונו. אז נטל אבי הקדוש את המאכלת ובדקה, ושחט את השור כדת וכהלכה, ויהי לפלא. אבי היה נראה שליו ויודע את אשר לפניו, שלשם כך הגיע ויצא מביתו באישון לילה. כך חזרנו לביתנו, ואני ביראת כבוד לא שאלתי וחקרתי אודות סוד השם שנגלה ליראיו מול עיניי."

כאמור כהנה וכהנה סיפורים מופלאים היו נחלתו בארץ תימן אבל לא נשתיירו אלינו בצוק העתים ובצניעותם הידועה של יהודי תימן לא תיעדו שבחי גדוליהם ומאוריהם כפי שנהגו קהילות ישראל אחרות.²⁴

²⁴ סיפר הרה"ג יחיאל גברא שליט"א (רב אזורי בישובי גדרות): לאחר ששמעתי כבדרך אגב סיפורים אלו מאבי הרב "מארי דאוד", שאלתי אותו: כאלה ניסים ונפלאות, מעשים שבכל יום, למה לא כתבתם? ענה והפטיר בפשטות: אם נשב לכתוב סיפורים מתי נעסוק בתורה והלכה?! ... [א"ה: אמנם האידנא פשוט וברור שמצווה עלינו לספר למען ידעו דור אחרון ויתאו למעלת הצדיקים והן הן גופי תורה. וכ"ש כשאין אצלנו ההתמדה שהייתה מנת חלקם].

פרק ב: העלייה לארץ הקודש

העליה מתימן

הסיפור שארע לעיני רבים בעליה מתימן לארץ ישראל סופר שוב ושוב בהתפעלות והיה לאות ולמופת, וזה דבר המעשה, ותחילה מעט רקע:

היה זה בשנת ה'תש"ט, כשאר קהילות תימן העיר השם רוח בני ישראל שבקהילת קודש א' סוד לעלות לארץ הקודש, מושא געגועיהם וחזיון רוחם, תמצית תקוותם הכמוסה בשירתם מלאת הכיסופים. בזה אחר זה ארזו העולים צרורות דלים ממטלטליהם ושמנו עיקר מעייניהם על ספרי התורה המקודשים²⁵ וכתבי היד שעימם לעלותם לארץ הקודש.

היו בהם עשרות משפחות עניות שלא היו להן האמצעים הדרושים להוצאות הדרכים מ'א' סוד' עד ל'ערך' עיר הנמל, ומי שנחלץ לעזרתם ושילם תמורתם היה רבי יצחק ובנו רבי דוד שראו זכות מיוחדת להשתתף במצוות העלייה לארץ הקודש. העידו בני קהילת 'עאפר' הסמוכה ל'א' סוד' שאת כל הוצאות העלייה בעד שישים משפחות על כל טפיהן ומטלטליהן, שילם מכספו רבי דוד.

טרם צאת קהילת א' סוד למסע, צררו בסמרטוטים את כלי הכסף והזהב והתכשיטים מאימת שודדי הדרכים, אך לא הועיל להם הרבה, השודדים עזי הפנים הרגו בהם רבים וכילו ממונם באכזריות נוסח בני ישמעאל,

²⁵ אגב ספר תורה מקודש נספר שרבנו הצדיק רבי יצחק גברא זי"ע בעודו בתימן כהו עיניו לגמרי, הלך לכפר 'קארה' כדי לבקש מזור למחלתו בזכות ספר התורה המקודש 'העדני', וסיפרו עדי ראייה: מיד כשהגיע הרב לבית הכנסת ירד מעל גבי החמור נכנס לבית הכנסת העביר מעל עיניו את אחד הרימונים של הספר ומיד חזרה ראייתו. (לבניכם ספרו).

ויתר הפליטה מן השודדים בדרכים היה לתשלומי כופר לנותני חסות ושומרים ושאר מרעין בישין. עלינו לדעת שהשליטה בתימן הייתה מחולקת למחוזות, ולכל מחוז שר ומושל משלו העושה ככל העולה על רוחו להמית ולהחיות ולסחוט כופר נפשות עשוקים. כך ארע שבכל קטע בדרך היו ניצבים שודדים שלוחי המושל ודורשים דמי מעבר וחסות.

את טלטולי הדרך של חודשים בהליכה רגלית ובמשאיות רעועות במדבר העז, לא שרדו רבים, והייתה בהם תמותה גדולה ומחלות שונות ומשונות שהיכו בהם, בפרט במחנה המעבר "חאשד" שבעדן, שם סבלו ממגורים בתנאים תת אנושיים ששברו את רוחם וגופם והפילו חללים רבים. החולים וגופות המתים היו מונחים בכיזיון, ושליחי מצוה אזרו חיל להסתכן בהידבקויות ולקברם בכבוד מינימלי. כל העת היה שגור על לשונם מאמר רבותינו "ארץ ישראל נקנית ביסורין", ובו ניחמו מעט את נפשם הדרויה.

העושק הגדול של פעילי העליה

עדיין לא נודעה כהוגן כל התלאה אשר מצאתם בדרך מצד ההתארגנות שלקתה בחסר, כי בחיפזון העלום, ונוסף על שונאינו אותם משליחי ה'גוי' וה'נט' לפגם' אשר בזו להם והתנהגו אליהם כאל חסרי תרבות ופרימיטיביים, היו שם פקידים רעים שעשקו את לחמם ומימם צמרם ופשתם, כלי ביתם העתיקים, והניחום למות באלפים, ולא נחה דעתם של הגזלנים עד שהוציאו מהם בערמה ספרי תורה ושאר כתבי יד נדירים, וכיניהם כתב הייחוס העתיק ויקר הערך שהיה בידי משפחת גברא (רשום בקלף דור אחר דור עד פרץ בן יהודה) והרכה כסף וזהב שעליהם.

לפי השמועה רבנו הצדיק שהיה אמיד ובעל צדקה גדול, לא נתפתה לרשעים והצליח להעלות עמו לארה"ק מטבעות זהב טהור לרוב, אולם בל נקדימה את המאוחר.

מעשה הפלא בגמל שהתרסק וצדיק מצרה נחלץ

שיירת העולים מא' סוד עודנה מטלטלת בדרכים המסוכנות במסירות נפש של ממש, ובראשם אב זקן הלא הוא רבנו הרב יצחק גברא. מראהו היה נורא הוד כאשר כל העת היה רכוב על גמל ולצידו מונחים ספרי קודש והוא הוגה בהם מתוך צער וטלטול בלכתו בדרך עם כל החום המדברי הנורא, ולא פסיק פומיה מגירסא.

והנה, הגיעו להר גבוה ותלול ששמו "עקבה", ובפסגתו היה עליהם לעבור בשביל צר שתהום פעורה משני צדדיו, מנהיג השיירה הקדוש מארי יצחק גברא זי"ע היה רכוב על הגמל, כתבי הקודש צמודים אליו ופיו ממלמל בתורה בלכתו בדרך, למרות הטלטול והחום הנורא. לפתע, מעד הגמל, והנורא מכל קרה. הוא צנח לתהום כשעליו הצדיק הקדוש, לקול זעקתם ושברם של משפחתו ובני השיירה.

כשוך ההלם התעשתו הגברים להשליט סדר במעבר הצר לכל יסתכנו האחרים, וחלקם אצו רצו במורד ההר להקיפו ולהגיע אל מקום נפילת הצדיק בתקוה להביאו לכל הפחות לקבר ישראל.

בלב כאוב ובעיניים דומעות הביטו אל מורד ההר שם היו מפוזרים חלקי גופו של הגמל שנעשה אברים ואברים, ובעיניים תרות חיפשו אחר גופת הצדיק, או מה שנשאר ממנה ר"ל.

מה גדלה תדהמתם כאשר התקרבו יותר ולמרכה הפלא הנה הוא בשלמותו יושב לו ישיבה מזרחית על הארץ וכידיו הכתבים הקדושים ופיו עודנו ממלמל בתורה...

הם שפשפו את עיניהם בתדהמה מוחלטת, וזעקו לאלוקים בקול תודה וזמרה אשר פדה והציל את עבדו אהובו בדרך נס ופלא. הצדיק ביקש לשתות מעט מים, קם מן הארץ, ניער את בגדיו ונפנה עמהם לעלות חזרה אל השיירה המודאגת, ויהי כאשר ראוהו כולם, הודו לאלוקים

בקול רינה ותודה והמון חוגג, ואמרו זה לזה עתה ידענו גם ידענו כי איש אלוקים קדוש הוא, ונתגדל שמו ביותר.

האם אנו ראויים לארץ הקודש?

את אהבתם העזה לארץ הקודש וגודל יראתם ניתן ללמוד מכך שהיו רבים מהם שהתעלפו במטוס מחד גיסא על רוב ההתרגשות שהנה הם זוכים לחון את עפר ארץ הקודש, ומאידך היו בפחד נורא: האם ארץ הקודש תקבל אותנו?! האם אנו ראויים לה?!

פרק ג: מעין שמר לעגור

מחנה עין שמר

כאשר הגיעו לארץ ישראל, שוכנו בני הקהילה בפחונים ובאהלים במחנה 'עין שמר'. בקרב עולי תימן ידועים עד היום תעלולי פקידי השלטון בעולי תימן. החל במסע יזום ומתוכנן להעברה על דת (עובדה המגובה במסמכים מטעמם) והמשך בחטיפת הילדים וגניבת רכוש העולים, וכבוד אלקים הסתר דבר²⁶.

נס הצלת הילדים

²⁶ בקרב הדור החדש רווח הביטוי המייחס לעולי תימן דאז תמימות וטיפשות אל מול פקידי העליה, 'הבנה' זו נובעת מחוסר ידע על המלחמות הנואשות שניהלו העולים אל מול אותם אטומי לב שדאגו להשתיקם בכל דרך, כולל רצח המוחים. בנוסף, ניצלו הפעילים את כוחם כמספקי מזון ומים! כדי לשלוט בעולים. קירבו את הנשמעים להם והשפילו את המביעים דעה. כך ניצפו שם זקני ורבני העדה אחראים מטעם הנהלת המחנה לנקות שפכים וכו', עין שלא ראתה - לעולם לא תדע את גודל הבושה, מעט מזעיר תקרא בספר תולדותיו של מארי חיים סינוראני זי"ע שבשברון לבו פרש לסגירות בביתו עד סוף ימיו והוא לא היחיד.

תופעה מופלאה בעיני ראויה לציון שיחד עם כל הידוע, בקרב הרבה מזקני העדה וכולל ממשפחתנו) היה יחס של מנהג 'דרך ארץ' כלפי ה'מלכות', קרי מפלגת המערך, ואם נחקור בענין נראה כמה סיבות: א. אי הכרתם את ראשי השלטון באופן אישי מילדותם באירופה, נתנה להם לקבל את הסברא שכביכול רק הפעילים היו רעים, אבל הראשים סוכ"ס התכוונו לטוב. ב. יחס של דרך ארץ אך ורק מהשפה ולחוץ כדרך שנוהגים במלכי גויים, מפחד איבה והתנכלות. ג. צדקות מופלאה שאינה נתפסת בדורנו של הכרת הטוב לרשע שהעלך מארץ נכריה, אע"פ שהתכוין לרע, ובבחינת מה שהזהירה התורה 'לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו', ונתכוונה התורה לחנכנו בק"ו כמה להכיר טובה למי שכן התכוין לטובה (ראה ספרי פ' כי תצא פסקא רנ"ב, אבל יעווי"ש ממשעות דברי ר"ש שכ"ז נאמר רק כלפי מצרי שרצה להרגך, אבל כלפי עמוני ומואבי שנטלו עצה להחטיא, לא אמרינו כן, וצ"ע).

סיפור פלאי הקשור לנושא הטעון של חטיפת ילדי תימן סיפרה בתו הצעירה של רבנו (שושנה ע"ה אשת מארי שלמה גברא זצ"ל): חצי שנה קודם שעלינו מתימן נולד בני הבכור, נכד למארי יצחק, וכבר היו עיניו כהות והיה ברור שלא יוכל לשמש כמוהל.

להפתעת כולם ביום הכרית הודיע רבנו שברצונו למול את הוולד. בנו הבכור של בת זקוניו. אחי רבי דוד, בנו של רבנו, התווכח עם אבינו בדאגה והציע "אני אמול אותו, אתה כבר לא רואה". אבל רבנו בשלו "אני אמול אותו!"

משראו עוז רצונו של רבינו נתנו את התינוק על ברכיו ורבי דוד היה המסייע, כיוון לאביו את הסכין, ורבנו מל את הילד ונקרא שמו בישראל "חיים". הייתה זו המילה האחרונה שערך רבנו.

והנה כאשר עלו לארץ הקודש ושוכנו בעין שמר, הגיעו הרשעים עם ה"אחיות" ובמסווה של דאגה לתינוקות התחילו לחטוף תינוקות מתחת ידי אימותיהם²⁷.

הגיעה הגזירה ובני חיים נחטף בידי הרשעים. אחות ארורה לקחה אותו בכוח מידי. במשך חצי שנה אני ובעלי נסענו ממקום למקום לחפש אותו. דחו אותנו כלך ושוב, "איך לכם מה לחפש, הוא נחלה ונפטר". ידענו שהם משקרים ולא ויתרנו.

יום אחד באה שוב אותה אחות ארורה לחטוף עוד ילדים. זיהיתי את פניה בוודאות ורצתי אליה: תחזירי לי את בני!

²⁷ זקנתי מרת בניה ע"ה (אשת מארי חיים בן מארי אברהם גברא זצ"ל) ידעה שפניהן לרע יחפצו והחליטה להציל את בנה מידיהם בכל מחיר. מה עשתה? נקטה בתכסיסה של רחל אמנו ע"ה והחביאה את בנה תחת מצעי המיטה כשפיו סגור, וישבה עליו ואמרה לא אוכל לקום דרך נשים לי, ניסו לשכנעה והיא "לא יכולה". כאשר יצאו החוטפים מהאולה מיהרה להוציאו ולהנשימו, ובכנס ניצל ונשאר בחיים.

האחות ההיא היתממה ואמרה "אינני מכירה אותך, אינני יודעת על מה את מדברת". לא יכולתי לשאת עוד את הצער ותפשתי אותה בכל כוחי, בידיים ובשיניים, כמו "חיה פצועה". "אינני מניחה לך עד שתשיבי לי את בני!" ואז... אוהו נעשתה שם מהומה גדולה, והמנהלים של המחנה הבינו שהאחות הזו לא תצא מכאן בלעדי תינוק ותוך זמן קצר הגיעה משאית ובה חמישים ושניים תינוקות חטופים! והפקיד אומר לי: תעלי ותראי מי בנך. הכרתי אותו מיד כי הייתה לו שומה גדולה, נס בפני עצמו. שאר האימהות כשראו שהגיעו הילדים התנפלו בכוח על המשאית, וכך שוחררו כל הילדים לחיק אימותיהם".

מי יודע אם לא בעבור זה התעקש רבנו להיות המוהל של נכדו הזה, בעבור שיגדל בקרב אחיו לתורה ולמצוות בקדושה ובטהרה ועם הצלתו ימלטו רבים. מתברר שאי ראייתו של רבנו כביכול, הייתה ראייה רחוקה מאוד...

העברה לעגור

רבי דוד בנו של רבנו היה המקשר בין הקהילה לגורמי השלטון, והיה מפציר תדיר בפקידים ובכמונים עליהם שיעבירו לירושלים, כפי הבטחותיהם המפורשות, אך ללא הועיל.

יום אחד הגיעו משאיות ואספו את כל בני קהילת א' סוד ונסעו ונסעו בלי שום הסברים עד שהורידום שלא ברצונם בכפר ערכי קטן ונטוש "עגור" שבאזור בית גוברין.

קשיי קליטה וצרת המסתננים

תנאי המקום היו קשים מאוד באותם ימים. שטח הכפר הנטוש כלל בעיקר צריפי עץ מאולתרים ושממה אין סופית. השטח היה מרוחק ובודד והתושבים נאלצו להתמודד עם קשיי קליטה גשמית ורוחנית שלא

הורגלו בהם. רבים נקלעו לעיצבון ושברון רוח, כיצד ירדו ממעמדם להיות גולים וחסרים מכל טוב.

בנוסף, שרר פחד מהמרצחים הישמעאלים שניצלו את חולשת העולים החדשים ואת העובדה שגרו בצריפי עץ וללא הגנה, וטכחו בהם כמה חללים הי"ד.

חיזוק ועידוד

רבנו ובניו רבי יחיא ורבי דוד חיזקו את רוח העולים בדברי אמונה וביטחון והשתדלו ככל יכולתם לסייע ברוח ובגשם ולבצר את חומת הדת בישוב שנתרופפה מרוב הצער והקשיים.

מקוה טהרה מהודר

תיכף בהגיעם לעג'ור, עמד המארי רבי יצחק עם כל חולשתו וכהות עיניו והדריך את בנו רבי דוד להתקין מקווה טהרה ביישוב. רבי דוד היה פיקח ונמרץ בעל חוש פרקטי וידי זהב, ותוך זמן קצר עמד המקווה לתפארת. השמועה באה לירושלים אל הרבנים הראשיים דאז, הרב הרצוג והרב עוזיאל, כשמוסר השמועה מזלזל באוזניהם על המורי התימני המתיימר להבין בהלכות מקוואות המסובכות.

הם חששו שתתכן בזה פרצה לחומת הטהרה בישראל ושלחו משלחת שתבוא לעג'ור ולברוק כמה דברים אמורים. גדולה הוצאת שם רע שעוד קודם שראו המקווה פנו חברי המשלחת בקובלנה אל רבי דוד: "מאיפה אתם מבינים במקווה, בתימן לא היה לכם, הייתם טובלים בכורות ובמעיינות"... רבי דוד במקום לענות כאיוולתם שדווקא כבנם של אלפיים שנות מסירות נפש על שמירת הדת, הוא הירא והחרד שלא יוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידיו, קרא להם בסבלנות: "אדרבה, לכו ובדקו"...

הם הלכו למקווה ולא הסתירו את התפעלותם. המקווה נבנה מחומרים פשוטים ביותר, אך עם כל ההידורים הנדרשים במקצועיות מוחלטת. הם הרכינו ראש וביקשו את סליחתו, ושבו לדרכם.

מתמיד על יד הצריף

ותיקי העולים זוכרים את דמותו של רבנו הישיש יושב עם ספריו ליד צריף ביתו ושקוע בהם תדיר ופיו ממלמל בלי הפסק, "כמעט לא היה שייך לדבר אתו", הם אומרים. "שקדנותו הייתה מופתית", הם מספרים בהערצה.

קדוש וטהור

בקרב הקהילה היה ידוע על קדושתו המופלגת של רבנו, והיה פחד נורא וסביבו נשערה מאוד. מי שלא היה בטהרה, גברים או נשים, היה חש פחד ויראו מגשת אליו. כך העידה נכדתו.

רפואה למרת נפש

גם בימיו הקצרים בארץ הקודש ידעו עליו בני הקהילה. הייתה אישה אחת מראש העין שלא עלינו השתבשה עליה דעתה, והרופאים גמרו אומר לאשפז אותה בקביעות בבית חולים לתשושי נפש. כמוצא אחרון הביאוה לפני רבנו, ועשה מה שעשה והיא נתרפאה לגמרי ולא ניכר כלום ממצבה הקודם.

סימן מבשר רעות

לא עברו ימים רבים בעג'ור, והנה המארי הישיש רבי יצחק חש בעצמו כי קרובה שעתו להפטר מהעולם. היה זה בליל אחת משבתות חודש תמוז ה'תש"י. הצדיק ישב בכיתו וקרא בנעימה התימנית הקדושה מזמורי תהלים, והנה, כשהגיע למזמור כ"ו: "לדוד, שפטני ה' כי אני

בתומי הלכתי... התחיל לקרוא כמה פסוקים, התבלבל ושוב חזר לתחילת המזמור. כך נשנה הדבר פעמים מספר. כאשר בנו רבי דוד העיר לו על כך אמר לו אביו "זה כבר הסוף"...

רעייתו הצדקת נכנסה אליו בבהלה ואמרה: "הלא לפני זמן מה אמרת לי כי ברצונך לשאת אשה!" (וכמנהג חז"ל נשא אשה בצעירותו יוסיף וישא אשה בזקנותו כמ"ש "בבוקר זרע את זרעך ובערב אל תנח ירך" וכך היה המנהג פשוט ביהודי תימן שלא קיבלו עליהם חרד"ג, והייתה כוונתם לשם שמים ובקדושה).

ספק הצדיק ידיו בצער כאומר כבר נגזרה גזירה ונחתמה ואין לשנותה...

היא תשעים יום אחרי...

הרבנית יצאה והתבטאה בלחישה לבני הבית: "כנראה הזקן אינו צלול מרוב הקשיים עד הנה". הבן נכנס שוב אל האבא שאמר: "תגיד לה שלא תזלזל בדברי, כי באמת דיברתי, ויותר מזה אומר ואוסיף בצער: היא תשעים יום אחרי"... ויהי לחרדת אלוקים.

פה אשב כי איויתיה

למחרת נקראו כמה אנשים לביתו של הרב ויאמר להם צוואה קדושה פלאית: "רצוני להיקבר כאן בגבעה מול ביתי, פה אשב כי איויתיה"²⁸,

²⁸ איתא בתנחומא פקודי ג' שקודם שנולד האדם, נגזר עליו היכן ימות והיכן יקבר. ובזה ביאר הגר"ח קניבסקי הפסוק 'תצא רוחו ישוב לאדמתו', ועוד איתא בספר מנחם ציון מהרה"ק רמ"מ מרימנוב זי"ע (פ' שמיני סעודת אסו"ח של פסח) שכל אחד מישראל יש לו בארץ ישראל מקום ומחצב אשר משם נברא, ואם הוא נקבר במקום ההוא אינו צריך להתגלגל עוד, שנא' וכפר אדמתו עמו. וחסידים הראשונים היו מכירים את מקומם... לידע ולבחון מקום מחצבו, עיי"ש.

בחשיבות המקום בו בחר הצדיק להטמן

בס"ד ובזכות הצדיק נכתוב מעט בחשיבות המקום בו בחר להטמן והדברים סמירים ועתיקים לצד עילאה ממלזין.

הנה חלקת הקבר מצויה בראש גבעה המשקיפה על פני עמק, וההר שמולו נקרא "תל עזקה". עזקה מוזכרת שש פעמים בנ"ך מתוכם ארבע פעמים בקשר למלחמה.

פעמיים הראשונות ביהושע י, י שם מתואר איך הוכו חמשת מלכי האמורי מגבעון ועד עזקה ובנוסם השליך עליהם ה' אבנים גדולות מן השמים עד עזקה ואז עמדה השמש בחצי השמים, ולא היה כיום ההוא לפניו ולאחריו לשמוע ה' בקול איש, וביארו המפרשים שגדול הנס שנעשה שם מנס שנעשה למשה שהיה לפי צורך השעה ולא לעשות רצון משה, וגדול מנס שנעשה לנקדימון בעד תפילה, ואילו יהושע נושע בדיבור בעלמא, וכל תכלית הנס היה בעד "להגדיל שמו הגדול", שהרי לאבד האויבים היה די באבנים מן השמים.

האיזכור השלישי בנ"ך (שמואל א פרק יז) על עזקה, מתאר את המערכה המפורסמת בעולם בין דוד לגלית. הפלישתים בעזותם חנו בתוך ארץ יהודה באפס דמים (שם מקום שמשם פסקו דמים לישראל!) בין שכה לעזקה, ופלישתים עומדים אל ההר מזה [לכיון עזקה] וישראל עומדים אל ההר מזה [לכיון עמק האלה] והכתוב וחז"ל מתארים כיצד יצא גלית שהיה גבהו שש אמות וזרת, ארבעים יום, השכם והערב, לחרף מערכות ישראל "ולבטלן מקריאת שמע", וכנגדו דוד הוא הקטן השכים בבוקר וכששמע "כה" יעשה לאיש אשר יכנו, נטל ה' חלוקי אבנים מן הנחל שנתחברו לאבן אחת ויקלע ובה הכהו, שם הפציעה מלכות בית דוד.

האיזכור הרביעי בירמיהו לד, ז שם מתאר הכתוב נבואת ה' אל ירמיהו בה בעת שחיל מלך בבל נלחמים על ירושלים ועל "כל" ערי יהודה הנותרות, לכיש ו"עזקה", כי הנה נשארו בערי יהודה ערי מבצר, וה' אומר לירמיהו יען כי שבתם ו"חיללתם את שמי", לכן הנני מצוה על ירושלים שילכדוה וישרפוה באש, ואת ערי יהודה אתן שממה מאין יושב [כלומר לכיש ועזקה, לא ישרפו באש כירושלים, ונראה הטעם כי את המקומות שם כבר תיקן דוד במקצת עד שנעשה אפס דמים].

האיזכור החמישי בנחמיה פרק יא איך שבו ישראל בתשובה ונשבעו לקיים הדת ושבו להתיישב בירושלים ובערי יהודה ובכללן עזקה.

האיזכור השישי בדברי הימים ב' פרק יא, ט מתוארים בני עזקה עם בני יהודה אשר חיזקו את מלכות רחבעם, ולא כאחיהם שמאסו בכך ישי עד היום הזה, ורצו להלחם להשיב המלכות, וה' ציוה שלא להלחם באחיהם אלא לשוב איש לביתו כי מאיתו נהיה הדבר הזה.

ונמצא לפי זה: שעגור דהיום, יושבת מעל הנחל שממנו לקח דוד את חלוקי האבנים, ועל ההר שעמדו ישראל ולא נכנעו והמשיכו לקרא קריאת שמע ולקבל עול מלכות שמים השכם והערב, והנה (עי' פרדס רימונים לרבנו הרמ"ק זי"ע) בקריאת שמע יש כ"ה תיבות, וכ"ה של שמע בבוקר כנגד אברהם, וכ"ה של שמע בערב כנגד יצחק, ימין ושמאל, ואע"פ שהימין מצד החסד בכ"ז שניהם בגבורה, ובוזה יש לבאר מושב הצדיק רבי יצחק גברא ועמו נשמת אחיו רבי אברהם שם (כד אדר גימ' ציון מובא יהודה), להכניע הערף דקליפה ולהמשיך חסדים על ישראל ושיהיה אפס דמים ושתשוב מלכות דוד ברחמים בלי מלחמת אחים, אכי"ר.

ולהבין מהות עבודת הצדיקים שם יש להעמיק יותר, הדנה צריכים אנו לידע שהמלכות מקבלת את כה השערים דימן ודשמאל ע"י היסוד, ועי' היטב בגמ' ע"ז דף "כה". שם מוזכרת עזקה בקשר למלחמת יהושע שהפעימה את כל הגוים והרבתה כבוד שמים, הלא היא כתובה על ספר הישר הוא בראשית ע"ש אברהם יצחק ויעקב הישרים, שזרע אפרים יהיה מלא הגוים, ומיד מוזכר ספר הישר בקשר לקינת דוד על שאול ויהונתן על הצורך ללמד בני יהודה קשת ככתוב בספר בראשית שנקרא ספר הישר על יהודה ירך בעורף אויבך במלחמה הצריכה לימוד וצריכה שתי ידיים, כי האויב עומד מנגד ויד הלוחם כנגד עורף הבורח והפתרון הוא קשת, ונלענ"ד שמשעה שמלכות אדום התחילה להפנות הערף וקורבן סופה אז זמן המלחמה לא בחרב אלא בקשת שהיא היסוד והיא המסמלת תיקון הפ"ה, כי בשפתיים מטיחים דברים, וכן בברית המעורר הזרע יורה כחץ, ועי' תיקון ברית המעורר והלשון יוכלו בני יהודה לנצח ולהשיב המלכות למקומה, וזו המלחמה הצריכה לימוד וצריכה שתי ידיים. עי"ש בגמ' שר"א מבאר שספר הישר המוזכר בקינת דוד הוא משנה תורה שם מופיע חיוב ההליכה בדרכי ה' ועשית הישר והטוב, ושם נאמר על יהודה ידיו רב לו, ונלענ"ד הביאור שצריכים ב' ידיים והרבה לימוד לדעת עד כמה ראוי לקרב ואיך נכון לרחק וכפי הנהגת יג מדות של רחמים, וכפי שהעלה בספה"ק תומר דבורה, ובוזה מכניעים הערף, וממליכים כבוד שמים, ומשנפלו שאול ובניו בני יוסף ורחל, זו עבודתם של בני יהודה, הנאמנים למלכות בית דוד, וכשתתראה הקשת בעולם צפה לרגליו של משיח. והיינו משהתעוררו לתקן ברית הלשון מימי הס"ק הח"ח זי"ע וברית המעורר מימי בעל טהרת הקודש זי"ע, זהו הסימן שאנו קרובים לימי המלכות וכבוד שמים כבראשונה, ה' יזכנו.

וכדברו הצביע אל תחת עץ החרוב הגדול ואמר: "עוד תעזבו כאן, והוא יהיה הסימן שלכם"...

כסימן ולמופת שיקיימו דבריו ולא יהרהרו אחריהם לקבור במקום שאינו בית קברות מסודר, הודיע להם הרב כי יקבר בערב שבת ובזמן קבורתו ירד גשם, אף שזהו חודש תמוז²⁹... עוד הוסיף והזהיר להזדרז בקבורתו ולגמור הקבורה לפני שבת.

היום אפטר מן העולם

כעבור שבוע, ביום חמישי בבוקר יצא הצדיק מהאוהל ששימש כבית כנסת, שעון על מקלו והלך אל המקום שהועיד לעצמו לקברו, עג עוגה בעפר, ואמר בפשטות: "היום אפטר מן העולם"³⁰, פה אשב כי איזיתיה".

²⁹ ראה בתענית כד: שרבא הפציר הרבה בתפילה שירד גשם בתקופת תמוז להרבות כבוד שמים ואמר אלדים באזנינו שמענו אבותינו סיפרו לנו פועל פעלת בימיהם בימי קדם ועינינו לא ראו, ואז זכה ונתקבלה תפילתו ובכ"ו הראהו אביו בחלום שנחשב טירחא קמי שמיא ונכנס לסכנה בעבור זה, עיי"ש, והדבר פלא שרבא הוצרך לתפילה רבה וכאן כדיבור קל הועיל. וי"ל דהכא שאני, כי דיבר בתורת ידיעה, ולא בתור תפילה שכך יהיה, א"נ עיין בהסברנו בס"ד על קדושת המקום והיותו רגיל בניסים מימי קדם כדיבור קל להרבות כבוד שמים, ותבין.

³⁰ הנה בשבת ל. איתא שדוד המלך ע"ה ביקש מהקב"ה הודיעני ה' קיצי והשיבו הקב"ה שגזירה היא מלפניו שאין מודיעין לאדם קיצו. ונשאל האוה"ח הק' איך לגבי חזקיה מצינו שא"ל הקב"ה הנני יוסף על ימך חמש עשרה שנה, ותי' (בחפץ ה' שבת שם ובאוה"ח שלח יד, כד) שדווקא קץ ימים שנגזרו מלידתו, אותם א"א לגלות, משא"כ תוספת ימים שהקב"ה מוסיף לאדם אחר לידתו, בזה כן יתכן שיגלה הקב"ה לאדם מתי יפטר, והטעם כי הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו, לכן מודיע ה' חסדו כשמוסיף לו ימים, עכת"ר, ולפי"ז מובן כאן מה שהאחים הקדושים ידעו עת פטירתם, רבי אברהם כמסופר לעיל, ורבי יצחק כמסופר כאן, כי כפי הנראה היו אמורים ליפטר קודם לכן, והצליחו ופעלו בתפילתם תוספת ימים, ועל תוספת זו הודיעם הקב"ה חסדו וגילה להם קיצם, והבן.

באותו מעמד הורה להודיע לשלושת בניו שיגלחו שערות ראשם, כי לא יוכלו אחר כך... בנו שהלך עמו התפלא על זה, שהרי המארי יצא מביתו והלך ברגליו ונראה בריא...

משם חזר ועלה למיטתו ולקראת ערב החל להשתעל בחולשה, נתנו לו תאנה לאכול להחזיקו אך לא הועיל. הגיעה השעה. הצדיק נפטר לבית עולמו ושבק חיים לכל חי. היה זה יום כ"א בתמוז ה'תש"י.³¹

מפני כבודו והצורך בהתארגנות ומספרות הועידו את הקבורה ליום שישי.³²

כאשר אמר כן היה

ביום שישי, עד שהתעסקו עמו ובחפירת הקבר ובהלוויה נעשה סמוך מאוד לשבת. וכאשר אמר כן היה, בשעת הלוויה ירד גשם זלעפות, והתפרסם כדבר פלא.

התקיים בו מה שאמרו חז"ל "היו גשמים מזלפין על מיטתו - סימן יפה לו", ו"הנקבר בערב שבת - סימן יפה לו וניצול מחיבוט הקבר".

סיפר בנו 'מארי דאוד' שזכה אביו שהיו מכסים הקבר יחד עם אמירת שיר השירים של ערב שבת מדוחק הזמן.

ששו העליונים והתאבלו הנשארים. רוכב ערכות שש ושמח בכוא אליו נפש נקי וצדיק. עלתה ונסתלקה חוליית הזהב המקשרת בין דורות של

³¹ 'כ"א תמוז' גימטריא 'זה היום עשה הויה' וגימ' 'וכסאו יהיה נכון עד העולם' וגימ' דעת, וגימ' 'יברכך הויה מציון', 'אנא הויה הושיעה'.

³² כך העיד רבי שמעון גברא בשם אביו מארי סאלם זצ"ל שכידוע למכריו היה זכרן ודייקן גדול.

חכמי תימן מגולי יהודה. רבנו זכה ושב לארץ הקודש ונטמן סמוך
לנחלת אבותיו.

פרק ד: אחרי מות קדושים וגילוי כוח הציון

הזהרו בגחלתן

העוסקים במלאכת הקודש של הקבורה מבני המשפחה, קיימו צוואתו וטמנוהו כרצונו הקדוש תחת עץ החרוב והניחו סודו וטעמו ונימוקו גנוזים עימו.

והנה ביום ראשון הגיעו לעגור קצינים ממשמר הגבול, ומשנודע להם על הקבורה תחת עץ החרוב כעס הקצין מאוד, "איזו חוצפה לקבור כך במקום ישוב, זה לא בית עלמין". הסבירו לו שכך הייתה צוואתו של הצדיק, אבל הקצין אטם אוזנו וציווה לאחד החיילים להניף ידו על קבר הצדיק ול"ע להוציאו מקברו.

החייל הניף את הטוריה כדי לחפור את הקבר, ולמול כולם לפתע נשל הברזל מן העץ ופגע בקצין, הוא נפצע ופונה לבית החולים.

סביבו נשערה מאוד

הרשעים הללו ראו ולא לקחו מוסר ושלחו שוב ביום שלישי חיילים עם צו מבית משפט המורה לפנות מיידית את הקבר. החייל הראשון שהניף את המכוש לפתע הוסטה ידו והוא פגע ברגלו ושברה.

כאן נרתעו החיילים וברחו כלעומת שבאו, ויותר לא ההינו לדרוך במקום.

בחייהם ובמותם לא נפרדו

לאחר תשעים יום בדיוק נפטרה אשת הרב כפי שהודיע לה. היא זכתה להכין עצמה לעולם האמת ונטמנה לצידו, עד יקיצו וירננו שוכני עפר. הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו.

לידם קברו ינוקא³³ שנפטר באותם ימים, ושמו פלאי.

העקרה מעגור

עם קבורת מנהיגם ומטיבם ואיש חסדם הקדוש, גברה תחושת הפחד ממרצחי ה'פדאיון'. בנוסף, השלטונות שלא ראו בעין יפה את התבססותם הדתית של בני הקהילה בעגור, במקום שיחזקום הפיצו שמועות שתיכף פורצת שם מלחמה והמקום אינו בטוח.

רבי דוד כמנהיג פיקח הבין את התרמית והפציר במכתבים שיניחו להם שם, אך גורמי השלטון סירבו והפנו עורף לצורכיהם עד שנכנעו ונתרופפו שרידי הנשארם ונפוצו להם אט אט למקומות ישוב שונים ברחבי הארץ.

³³ משפחת בעלי הבית שם אומרים בשם זקנתם שהיה זה תינוק שבגיל חצי שנה נעמד ואמר שמע ישראל וה' הוא האלוקים ותיכף נפטר וכיון שראו שהוא בר מעלה טמנוהו על יד הצדיק, וה' היודע.

וחכ"א ציין לעי' בזה"ק חוקת קפג. שם הקשה רבי שמעון הני תלתא אחין קדישין אמאי לא איתקברו באתר חד וכו' אלא אית דאמרי באתר דבען ישראל לאיסתכנא ביה מית כל חד וחד לאגנא עלייהו ואישתזבון. אבל, [אני מוסיף טעם אמיתי] כל חד וחד מית כדקא חזי עלייהו, [במקומו הנכון לפי אחיזתו למעלה בספירות] וכו', זכאה חולקיהון דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי. ואע"ג דאינון [הני תלתא אחין] באתר אחרא, בעלמא אחרא, עילאה, זכותהון קיימא בעלמא דא לדרי דרין [א"ה: והריהם כמו שנמצאים יחד] ובשעתא דישראל תייבין בתיובתא קמי קוב"ה וגזירה איתגזר עלייהו, כרין קארי קוב"ה לצדיקייא דקיימי קמיה לעילא, ואודע לון, ואינון מבטלי ההיא גזירה, וחייס קוב"ה עלייהו דישראל. זכאין אינון צדיקייא, דעלייהו כתיב 'ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך והיית כגן רוח וכמוצא מים אשר לא יזבו מימיו', ע"כ. והבן.

קבוצה גדולה עברו למעברה 'זרנוגה', כיום קרית משה ברחובות³⁴, וחלקם המשיכו עם רבי דוד ליבנה שם כיהן לימים כרב גן יבנה (כשהוא

³⁴ זקני ע"ה מארי חיים גברא זללה"ה יחד עם אחיו הצדיקים, ראו את הדרדור והפעולות הנוראיות של פעילי העלייה לצורך ירידה, והחליטו לקום ולברוח מהמחנה ויהי מה. התריעו בפניהם שלא יהיה להם מה לאכול, ויצטרכו לגור תחת כיפת השמים, ושכדאי לחכות כי תיכף משכנים את יושבי המעברות בבתי הערבים הנטושים בשכונת קטמון, מה שהיה נכון בסופו של דבר. [בהעדר רבים שקפצו על המציאה מפחד שמא יחזרו הערבים], אבל הם לא שתו לבם לכל זאת, קמו ויצאו מן המחנה כשאתם מעט מטלטליהם הדלים. [אותם שנותרו להם אחרי השוד הגדול של הציונים וגרורותיהם, וכידוע נגנבו מהם כתבי יד נדירים וספרי תורה עתיקים, כתב יוחסין עתיק יומין עד לפרץ בן יהודה, הכל היה לביזה בידי הרשעים למימון פשעיהם. סיפר לי דודי הר"ר משה גברא הי"ו כי שמע על כתבי יד השייכים למשפחתנו הנמצאים בא' מהמוזיאונים בלונדון, אך מטעמים מובנים אינם מאפשרים גישה אליהם, ומי יתן וישוכו לידי לומדי תורה ויגאלום מידי זדים].

אך יצאו האחים הקדושים מן המעברה שאלו לידועים היכן גרים שומרי תורה אמתיים, כמאמר ר"י בן קיסמא (אבות ו, ט) איני דר אלא במקום תורה, ואכן הודיעום על המושבה הצעירה בני ברק ולשם הועידו פניהם. לא קלה הייתה התיישבותם, סבי הגדול מארי חיים ע"ה נאלץ לעבוד בסלילת כבישים מפרכת להגיע לכדי קיום לחייו ולחיי עולליו, לא רק שלא התלונן אלא אדרבה ראה בזה זכות מיוחדת של מצות ישוב ארץ ישראל.

באותם ימים ידעו האחים חיי עמל מפרך ומחסור, אך התורה הקדושה הייתה עימם והיא משובש חייהם בכל אשר ילכו. כשהיו יוצאים יחדיו לעבודתם בפרדסים היו קוראים אחריהם "הנה ארבעת האריות יוצאים לפרדס"... שם עברו בזריזות ובחריצות ומשרק סיימו היו מתיישבים תחת העץ עם הספר, ולומדים.

לא לחינם זכו זקני ואחיו הקדושים שלא נפרדו, אשר בחרו לצאת רגלית מהמעברה בלי ידיעה מה יאכלו ומהיכן יתפרנסו באותם ימי צנע ורעב, ומה צופן העתיד, שהם מהיחידים מקרב העדה שרוב ככל בניהם ובנותיהם מחזיקים בדת משה ושומרים תורה ומצוות, זכרה להם אלהי לטובה.

*

קוים קצרים לדמותו של זקני המנורה הטהורה מארי חיים גברא זלה"ה:

מבין חכמי המשפחה בארץ הקודש נתייחד מקום של כבוד לאח הבכור מארי חיים גברא זי"ע. מרת שמעה ע"ה דודתו הייתה מכנה אותו תמיד "המנורה הטהורה" והעריכו כולם את גדולתו בתורה וקדושתו המיוחדת ודבקותו בבורא יתברך בלי כל התפעלות מן העולם הזה.

* סיפר לי הרב יחיאל גברא הרב האזורי של ישובי גדרות בנו של 'מארי דאוד': "סבא שלך 'מארי חיים' היה צדיק נסתר, ככה ידענו עליו. היה יושב בפניתו ולומד בשקרנות מופלאה, ימים ולילות, כך שנים על גבי שנים, והיה שותק וסבלן על כל מה שעבר עליו. לפרנסתו הדלה היה יושב על הארץ וכותב מזוזות על ברכיו. היה בעוני ויסורים, 'לא הביאו הקצבה מביטוח לאומי?! גם טוב!'... כאשר חלה בסוכרת וגברה מחלתו הוכרחו לקטוע את רגלו ל"ע.

* רוב הלילה היה ער ושוכב במיטתו ולומד ומצפה מתי יקוהו כבר לבית הכנסת, פעם אחרו והוא כבר נכספה נפשו לחצרות ה', הפיל עצמו מהמיטה וזחל מחוץ לביתו כל הדרך בבוץ עד לבית הכנסת... אחיו מארי אברהם ראה אותו נכנס כך לבית הכנסת רעד כולו בבהלה... כזו מסירות נפש הייתה לו, היכן תמצא מושגים כאלה היום", הוא מסיים בגעגוע.

* לפלא ולמופת היה זקני ע"ה בקבלת ייסוריו באהבה, תושביה הוותיקים של בני ברק ראוהו בבגדים פשוטים הולך בצדי דרכים ופיו ממלמל, לא הכירוהו, לא ידעו אורחותיו. תחת מעטה השלווה שהיה נסוך על פניו היה מסתתר זכרון כאוב של שיכול בניס וכאב מתמיד של עוני ומחסור, לפני העלייה מתימן הוא שיכל שתי בנות ובן. [שושנה יחיאל] וחנה], ובארץ בן נוסף [סעדיה] ע"ה, [וסימן שי"ח סו"ד - שרפי קודש]. מלבד זאת היה מסובל בייסורים רבים. התורה הקדושה הייתה משענתו ובה וממנה נחמתו, ביטויו לכאבו הגדול היה בתפילותיו המשתפכות שהיו לשם דבר ובכיוו המתרונן בענימה לבוראו בלילות.

* סיפר לי שכנו: היינו שומעים אותו כל לילה קורא תהילים בבכיות, חשבנו שהוא בוכה על רוב מכאוביו, אבל משתיקתו ביום הבנו שהיה זה בכי של תפילה, ומי יבוא בסוד קדושים.

* אמר לי אאמו"ר שליט"א שאמרה לו הסבתא ע"ה שאביו מארי חיים ידע הכל כבר בתימן, והיה בקי בטרפיות והוסמך לשחיטה ובדיקות וכל הנצרך לרב, ואמנם כשהגיעו לארה"ק לא רצה ליהנות מהרבנות והעדיף להתייגע בעמל כפיים. כשביקשו לסדר לו

עבודה בשחיטה מטעם הרבנות סירב בתואנה שצריך לעבור בחינות, ובכית אמר שאינו רוצה לקחת אחריות להאכיל אחרים.

* זקני ע"ה היה בקי ורגיל על פה בתנ"ך ברמב"ם ובעין יעקב, ותדיר היו שגורים על לשונו בהתמדה מופלאה. אחיינו בא לסייע לו במחלתו וניסה לדבר עמו דברים בטלים אבל כמעט ולא הצליח לפתוח בשיחה כי תמיד היה עסוק בגירסא. בפעמים הבודדות שהצליח לדבר עמו על דא והא היה מקשיב ושותק או עונה בהמהום קל וחוזר לתלמודו. יוצא מן הכלל היה בפעמים בהם ניסה האחייך להזכיר עניין הקרוב ללשון הרע או מחלוקת, היה דופק בידו על אוזנו ומתמם: אני לא שומע, לא שומע!... פעם ניסה אותו אחיינו הרב יהודה (ב"ר יחיא) ושאל אותו על מאן דהו וענה לו מארי חיים "לא שומע"... תיכף שאל אותו איפה כתוב תיבות אלו ואלו בתנ"ך וענה לו על אתר בירמיה פרק פלוני פסוק פלוני... או אז הבין האחייך שהוא שומע מה שרוצה לשמוע.

* הייתה תקופה שהלך ללמוד באיזה כולל בבני ברק. האברכים ניסו לתהות על קנקנו. כל הזמן היה מבודד בפינתו וממלמל בהתמדה עצומה. כיון שראו שהוא מרוכז בתלמודו התכופפו לשמוע מה הוא ממלמל, ושמעוהו אומר בעל פה מדרשים ועין יעקב. אחרים טוענים שלדעתם היה מסיים תנ"ך בכל שבוע. בשתיים לפנות בוקר מתחיל. במשך הימים הקשיבו שמעוהו ביחזקאל וכו', עד גמירא, וה' הידוע.

* לאלה שהכירוהו היה זקני ע"ה מסייע בדרכים מופלאות שהיו אצלו מאבות משפחתו המקובלים. סיפרו לי כמה מהבני דודים של אאמו"ר, שהיה זה הסדר הרגיל במשפחה שמאן דחייש ליה כאביה אזיל לבי אסיא הוא הדוד מארי חיים, היו שולחים ילד עם כלי שמן, וזקני ע"ה היה קורא עליו פסוקים ולחש מסויים, וכשסיים שם השמן בכלי סגור והגיש את הכלי לילד שהיה עליו לחזור לבית בשתיקה ולהגיש להוריו שמרחו את השמן על החולה והיה נרפא מיד, היו מקרים שהיה שם שמן עם 'רודא' בצלחת אלומיניום ומחמם על האש, וקורא עליו לחש ופסוקים, והיה מועיל. והיו לו עוד סגולות מופלאות ועתיקות שקיבלם במסורת ומהם היו רשומים בספר עתיק כתב יד.

[פעם סיפר בנו למורה בבית הספר על הספר של אביו עם הסגולות והשמות הקדושים והלה ביקש ממנו שיביאו למחרת, המורה לקח ולא החזיר בתואנה שזה 'נאבד' לו, לאחר מעשה סיפר זקני לאאמו"ר בצער שהיה זה ספר בן חמש מאות שנה!].

* היה גומל חסדים בגופו. באותם ימים היו ניתוחי מתים והיו צריכים לשמור על הנפטרים בלילות, הוא התנדב לעשות זאת. סיפר לי אאמו"ר שפעם קראו לו לנגר חלק אחורי של בהמה שנשחטה [מקצוע קשה שלא רבים יחכמו בו] הלך ועשה כבקי ורגיל ולא החזיק טיבותא לנפשיה.

* ידע להכין דיו במסורת עתיקה, והיו זמנים שהיה מכין ממנו לעצמו לכתיבותיו וקמיעיו כשאיש אינו יודע כיצד. כי כאמור היה מבודד עם קונו בין אנשים, וכל מעשיו בהסתר גמור.

* סיפר לי רבי שלמה גברא [ב"ר שלום זלה"ה] בראש השנה היו מכבדים האחים את זקני ע"ה להתפלל מוסף של ראש השנה. לא היה לו קול יפה, אך הייתה לו מנגינה ורגש מיוחדים במינם. היה מתפלל בככי ותחנונים. בתור ילד התקרבתי למקומו מוקדם וראיתי שהבלטה שלפניו רטובה כולה מדמעות!

* זקני ע"ה לא ענד שעון יד על ידו, ואת המרחקים מביתו שהיה הולך רגלית היה מודד בפרקי תהלים שהספיק בעל פה! ומקור נפלא מצאתי להנהגה קדושה זו במדרש איכה רבה (פרשה א, לא) שם מסופר על רבי יוחנן בן זכאי שיצא לטייל בחילותיו של אספסיאנוס, הכניסוהו לחדרי חדרים חשוכים והיו שואלים אותו כמה שעות עכשיו מהלילה, וענה להם. כמה שעות ביום, וענה להם. ושואל המדרש: מהיכן ידע? ותירץ: מפשוטיה - לפי הספק הלימוד שהיה לומד, ע"כ. כך סיפרו לי כמה מהבני דודים שאמר להם בפשטות: עד לפתח תקוה, כך וכך מזמורים... עד ראשון לציון כך וכך וכו', ועל דא יבכו כל הבוכים מתי יגיעו מעשינו למעשי אבותינו.

* סיפר הרב מאיר בנו של מארי יחיא גברא [בן דודו של אאמו"ר] על מעלת דודו מארי חיים זצ"ל שכידוע ג' שנים קודם פטירתו סבל מנמק שהזדהם ובשל מחלת הסכרת שסבל ממנה, נאלצו לקטעה, והנה כשבאו לטמון את מארי חיים למנוחת עולמים הדרו העוסקים, להביא את הרגל הקטועה מקבורתה, ע"מ לטמנה יחד עם גופו הטהור, ואנשי החברא קדישא השתוממו וסחו זה לזה בהתפעלות שהרגל הייתה בשלימותה ורקב לא שלט בה! והדבר היה לשיחת היום.

* סיפר לי הרב יצחק בנו של מארי יחיא גברא, [בן דודו של אאמו"ר]. עדות נאמנה שבדידו הוה עובדא: ליל שבת אחד אמרתי ניכנס ונלווה את הדוד מארי חיים שלא יהיה לבד, כי אשתו הייתה בכית חולים ובניו נשואים עם משפחותיהם, מארי חיים היה שקוע בעבודת הקודש שלו ולא דיבר כלום, ומשאך פתח באמירת "שלום עליכם מלאכי השרת", הרגשתי במוחש צפיפות ופחד כאילו חדרו הקטן מלא מאות אנשים!!! ללא כל גוזמא!!!... בכל פעם שאני מספר זאת אוחות צמרמורת בבשרי לזכר קדושתו הנוראה, אשרי מי שראה פניו...

[מארי חיים גברא זצ"ל נלב"ע בה' אלול תשנ"ב ומנו"כ בראש העין יחד עם אחיו הצדיקים שלא נפרדו, עד יקיצו וירננו שוכני עפר בב"א].

מסרב להצעות חברות בבית הדין בירושלים). ביבנה התפרסם רבי דוד לטובה והשתמש בקבלה מעשית מירושת אביו לטובה ולתועלת. על יראתו הטהורה ניתן ללמוד מכך שהרה"ק רבי ישראל אבוחצירא הבבא סאלי זי"ע, שהיה ידוע בהקפדתו הגדולה במאכלים, היה אוכל משחיטתו של "מארי דוד גברא" בלי פקפוק.

החלק השלישי מכני המשפחה והקהילה בעגור עבר, בראשות בנו הגדול של רבנו מארי יחיא, לראשון לציון - שם כיהן כרב הקהילה ונודע בגאונותו³⁵.

נחלת יצחק בראשל"צ

סיפר אברהם ארד מעגור, בנה של הזקנה שומרת הציון: "פעם אחת התקשר אלי מארי יחיא וביקש שנבוא אליו, אני ואחי הגדול יצחק.

כשבאנו, ארח אותנו בכבוד והראה לנו ערימת בלוקים בחצר ביתו וסיפר, שבלילות הקודמים ראה את אביו בחלום והוא הורה לו לבנות בית כנסת בחצר ביתו אולם מארי יחיא הסתפק בדבר, בספקנות שהרי אין לו רישיון ומדובר בשטח של העירייה.

והנה, בלילה האחרון שוב נתגלה אליו אביו הצדיק, אחז בזרועו, הקיצו ואמר: 'אני מבקש שתבנה לי בית כנסת! למה אתה מתמהמה?!'

קמתי בבוקר ומיד הזמנתי משאית עם בלוקים והעמדתי אותם בשורה.

³⁵ סיפר לי אברהם ארד מעגור: רבי יחיא הערצתי ואהבתי ממש כאב לבן, מה אומר לך, היה גאון עולם, הכל ידע, צדיק, אהוב, כל המעלות. בכל פעם היה בא לפה לפקוד את ציון אביו הקדוש והיה שוחט כבש, לסעודה והוראה להשם. בטובת עינו היה נותן לנו במתנה חצי מהכבש.

אחר כך התקשר וסיפר: 'מאז שהייתם פה עברו שבוע ושבועיים... אף אחד לא אמר לי כלום... כשראיתי כך, קמנו ובנינו בית הכנסת לתפארה לקיים רצון הצדיק'."

בית הכנסת עודנו עומד עד היום ומשמש לתורה ולתפילה בראשון לציון ושמך "נחלת יצחק" על שם הצדיק.

נכסי חוצה לארץ אינם בכלל ברכה

מספרים, שבן רבנו מארי יחיא זצוק"ל לקח את הפחים ובהם מטבעות הזהב של אביו למקום מושבו בראשון לציון למשמרת, וטמן אותם בקרקע כמאמרם "כספים אין להם שמירה אלא בקרקע", והיה רשע אחד שנודע לו על העניין, או שעקב אחריו, ובא אצל החפירה וגנב הכול.

בני המשפחה היו בצער על איבוד הממון, ואט אט שמו לב שכל הכסף שהעלו עימם מתימן אבד בדרכים שונות, וחקרו בדעתם עד שסיכמו לעצמם שבוודאי הדבר לטובתם, ונתקיים בהם כיעקב אבינו ע"ה וכדאיתא במדרש (בראשית רבתי לא, ג): "כל אותן הימים שהיה יעקב בבית לכן לא דבר הקב"ה עמו והיה מהרהר ואומר שמא הניחני הקדוש ברוך הוא ולא כך א"ל 'והנה אנכי עמך' (כח, טו). א"ל הקדוש ברוך הוא אם אתה מבקש שאהיה עמך... רב אחא אמר נכסי חוץ לארץ אינם בכלל ברכה, אלא משתשוב [אל ארץ אבותיך] 'ואהיה עמך' וגו'."

הציון הנסתר

למעשה, לאחר שנה וחצי מיום בואם עזבו יהודי תימן את הכפר עג'ור. שם המקום שונה לעגור, ובמקום עולי תימן הושיבו פעילי הסוכנות יהודים תמימים וישרי דרך מכורדיסטן שבניהם מתגוררים שם עד היום.

כאשר התיישבו בעגור העולים החדשים מכורדיסטן, לא ידעו מאום על הצדיק הגנוז השוכן בקרבם ומגן עליהם, כי הקבר היה אחרי הבתים ולא

הייתה לו מצבה, רק שורת אבנים ועשכי פרא סכבו את הציון, ואלה הסתירו את קיומו.

הטרקטור התחיל לבעור

על אותה תקופה סיפרו פועלים מטעם הקק"ל שנקראו לחרוש וליישר את האדמה בחלקת הציון הצדיק, והנה כאשר התקרב הטרקטור אל קבר הצדיק, שמע הנהג קול הקורא לו בשמו. הוא פנה אנה ואנה לראות מי הוא זה ואי זה הוא המכירו וקורא לו בשמו, אולם לא ראה איש.

הוא נחרד ולא הסכים לעבוד שם. חברו בא ביום אחר וביקש להתעלם ולהמשיך בעבודה, אך גם הוא כקודמו שמע קול הקורא לו בשמו. הוא נעצר וחיפש ולא מצא איש והמשיך שוב לחפור. אז קרא אליו הקול ואמר: "אלו הן ארבע אמות שלי, אל תתקרב!" ובאותו רגע התהפך הטרקטור והחל עולה בלהבות. הנהג הספיק לקפוץ ולהימלט כל עוד רוחו בו, וכך ניצל בנס.

כך נודע מפה לאוזן שיש שם דבר וחששו לחפור שם, אבל עדיין לא הגיע הזמן שיתגלה הציון הקדוש.

קול המון כבית התפילה

הדבר היה לאחר כמה שנים מקבורת הצדיק. מפה ומשם חזרו כמה וכמה תושבים לטעון בתוקף שהם שומעים קולות בכי ותפילות מכיוון עץ החרוב הגדול. בפרט בתשעה באב, בראש השנה וביום הכיפורים היה נשמע משם קול המון רב כאילו יש בית כנסת גדול מלא מתפללים. פחד אחז את התושבים, והגיעו הדברים עד כדי כך שמשפחות מסוימות שהתגוררו סמוך לעץ עזבו את בתיהן ועברו להתגורר בבתים מרוחקים משם.

הבטיח שכר בחלום

סיבת התופעה הפלאית התבררה על ידי חלום מופלא, שבעקבותיו התגלה והתפרסם קברו של הצדיק.

הזקנה שהתגוררה בבית הקרוב לעץ החרוב הייתה אישה תמימה ויראת השם, והנה באחד הלילות היא חולמת שלפניה דמות הדורה של צדיק בעל צורה האומר לה: "שמי רבי יצחק גברא, ואני קבור תחת עץ החרוב הסמוך לביתך, אל תפחדי, אני מבקש ממך שתישארי להתגורר במקום ותשגיחי על קברי, ואתן לך סימן שבזכות זה אישה פלונית ממכרותייך, שכבר עברו כמה שנים מנישואיה ועדיין לא נפקדה, תפקד ותלד שלושה ילדים", עוד אמר לה: "למה בני אינם באים אלי?"

משרתת ציון הצדיק

הזקנה התעוררה ונפעמה מן החלום הברור ותיכף בבוקר סרה אל עץ החרוב, ניכשה את העשבים שתחתיו עד שמצאה את הקבר שהיה מסומן בשורת אבנים גדולות. היא ניקתה את המקום היטב, הגביהה את גל האבנים להיכר, והחלה להדליק שם נרות תמיד ולהתפלל שם.

דבר מופלא היה לה שם שהייתה מדליקה נר בכלי שמן בשטח החשוף לרוחות, והיה דולק משבת לשבת ולא כבה.

כמה ימים חלפו והנה באה אותה מכרה למולה. תיכף הקדימה הזקנה ותאמר לה: "אני יודעת - את בהריון!" האישה השתוממה: "זה מנין לך!?" אז גילתה סודה, ואכן נולדו לה שלושה ילדים ונתפרסם דבר החלום המופלא ונתגדל שם הצדיק³⁶.

הס מפניו

³⁶ סיפור זה סיפרה בעלת המעשה הזקנה גב' לאה ע"ה לבני משפחתנו והם שמסרוה למחבר 'לבניכם ספרו'. לפי דברי בני משפחתה תיקנתי שזאת שלא היו לה ילדים ונפקדה לא הייתה בתה, אלא אשה אחרת ממכרותיה.

סיפר לנו זקן מתושבי עגור, שבדידיה הוה עובדא: בילדותו שיחק עם חבריו ביום הכיפורים בשטח הציון בשעה שכל הקהל היו בבית הכנסת, ולפתע צץ לפניהם זקן גבה קומה עם זקן לבן והרעים עליהם: "למה אתם משחקים כאן במקום שלי? למה אינכם בבית הכנסת עם כולם?"...

תיכף ברחו אל בית הכנסת וסיפרו מה שראו, והכל השתוממו וחרדו מקדושת המקום.

בני יצאוני?

לאט לאט עברה השמועה בכפר ובאזור כולו כי קברו של צדיק גדול נמצא במקום, עד שהיו מתושבי האזור שפקדו את הקבר והתפללו בזכות הצדיק ונושעו.

ואולם, חוב בלתי פתור עדיין נותר לה לזקנה מן החלום המופלא. הצדיק שאל אותה: "מדוע בני אינם באים אלי?", והיא איננה מכירה אותם ואינה יודעת איפה הם והיכן לבקשם. בני משפחתה של הזקנה ניסו למצוא את בניו או קרוביו, ובעידן הימים ההם לא השיגום.

סלחן כאביו

רבי דוד בנו של הצדיק, שהיה מכונה: 'מארי דאוד', כאמור גר ביבנה. אחד מידידיו ומעריציו מבני העדה נקלע לקשיים אישיים מרוב צער הקליטה והעוני, והחל שותה לשכרה להפיג צער. בשכרותו היה פולט דברים אשר לא כדת כנגד מטיבו ואיש חסדו רבי דוד. באו כמה מהשומעים אל רבי דוד והתלוננו עליו שהוא מטיל מום בקודשים וחייבים להענישו למען יחדל. בעיקר חרה להם על שהיה מוציא שם רע על פעולותיו של רבי דוד בשחיטה ובהנהגת הקהילה. להפתעתם, במקום שרבי דוד יסכים על ידם, עשה להיפך, היה מקרב את אותו מסכן ואומר

להם: "תרחמו עליו, מסכן, 'איוב לא ברעת ידבר', אל תחושו לדבריו", והלה ניצל את סלחנותו וטוב ליבו של רבי דוד והמשיך במנהגו הרע.

לך תבקש סליחה!

כעבור תקופה שבה המשיך לחרף ולגדף, בא אליו בחלום הלילה רבי יצחק וגער בו: "למה אתה מזלזל בכניי? הישמר לך פן יכולע לך! ועתה לך אליו ותבקש סליחתו, גם תאמר לו 'למה שכחו אותי'". הוא התעורר בבהלה וחשב בליבו 'אך חלום הוא ואין חלום בלא דברים בטלים'.

למחרת נשנה החלום כמה פעמים, כשהצדיק מפציר בו שלא לזלזל בדבריו, ואם יעשה כדבריו יגמול עמו חסד גדול.

שליחות לפנות בוקר

הפעם התעורר ותיכף רץ לפנות בוקר אל ביתו של רבי דוד ודפק בחוזקה. אשתו של רבי דוד התעוררה בבהלה וקראה לבעלה: "השיכור בא להנה, רק שלא יפגע בנו". רבי דוד הכניס את בני ביתו לחדר פנימי ופתח בשלווה את הבית.

הלה נכנס והשתטח בככי ארצה לרגליו של רבי דוד וביקש מחילה, והוסיף על דבר השליחות שאביו רבי יצחק מבקש שיבואו אליו. רבי דוד התרשם שמדובר בחלום אמת ותיכף יצא עמו במונית אל אחיו הגדול הגאון רבי יחיא בראשון לציון לספר לו על הדברים ולהתייעץ כדת מה לעשות.

רבי יחיא שמע את החלום מפי האיש ואמר: אכן, חלום אמת הוא, ומיד יצאו שלושתם במונית לעגור, והקימו מצבה מאבנים.

נתן שכרו משלם

הצדיק קיים את הבטחתו ליהודי ההוא, ובא אליו שוב בחלום להודות לו על השתדלותו למען הקמת המצבה, ושילם שכרו בכך שגילה לו היכן טמון 'ספר פעולות'³⁷ וסגולות שונות, כשהוא מזהיר אותו שישתמש בו

³⁷ אגב ספר פעולות, סיפרה נכדתו של הצדיק שבילדותה שמעה עם אחיה על הספרים הקדושים כתבי היר הקבליים של הסבא רבנו הקדוש, שמהם היו אצל אביה. היא ואחיה התגנבו בלאט לחדר הספרים וביקשו להציץ באחד הספרים, והיא העידה לי נאמנה שרק פתחה את הספר ראו אותיות פורחות ברוח קדושה במעגלים, הם נבהלו ותיכף החזירו את הספר למקומו, והוסיפה שידוע אצלם שמי שנגע בספרים הקדושים הללו, לא ניקה וסבבוהו צרות רבות ורעות רח"ל.

אחיה, הרב יחיאל גברא, לקח פעם אחד מהספרים הקבליים לישיבה בה למד ובערב הראה לשניים מידידיו הקרובים דברי פלא. כשסיים החביא את הספר הקדוש בארונות שבחדרו. למחרת בבוקר ניגש אל הארונות, והספר איננו, וה' היודע תעלומות.

כח הפעולות - בקדושה ובטהרה

מעשה מאלף סיפר לנו אחד ממשפחת הצדיק שירש כתבים של קבלה מעשית מאביו, וכבר בחיי אביו למד אופן הפעולות, והנה לאחר פטירת אביו ניסה לעשות ולא הועיל, הלך אצל המקובל הצדיק הגה"ק רבי מרדכי שרעבי זי"ע ופרס בפניו הכתבים ואמר: הנה אני כותב הקמיע ועושה כך וכך, ולא עולה בידי כלום, מדוע? הסתכל עליו הצדיק בסבלנות ואמר: נכון בדרך לפה נסעת באוטובוס, על האוטובוס הייתה פרסומת למכונת כביסה עם תמונה של אשה... ראית את זה, אז איך אתה רוצה שזה יפעל?! ... ע"כ.

כשסיפרתי את המעשה הזה לראש ישיבת פורת יוסף חכם משה צדקה שליט"א הגיב: זה בכלל דברי הגמרא על קמיע שצריך שיהיה "איתמחי גברא, ואיתמחי קמיעא" ... לא מספיק איתמחי קמיעא. [ואז הצביע על הספר "אוצר הישועות - ויעתר יצחק" והוסיף בבת שחוק, זה "איתמחי גברא", השם שלו "גברא"...].

ומן העניין לציין בזה למש"כ בספר חסידים (סי' תרפט) מי שיש לו ספר של שמות הקדוש, אל יניח בביתו, אלא יגנונו במקום שלא ידעו כדי שלא יקחוהו, פן יעסקו בו בניו או חתניו או תלמידיו בלי ידיעתו, ויענישו [וייענשו], והוא נענש על שהיה יכול לגנוזו ולא גנזו. ועוד כתב (סי' תעא - תעב) אין מלמדים את השם אלא לחכם, כדי שלא יעסוק בהם, ואם סבור לעשות לטובה, יעשה. או [אפילו] אינו חכם גדול [בתורה] למי ששומר לעצת יראי ה' ואינו חכם בעיניו ואינו אוהב כבוד מבני אדם לומר אני יודע. [והיה אחד שהחכמים ביקשו ממנו שיעשה, והסכים בתנאי שיקחו על

בקדושה ולא יבקש כסף בתמורה, ואכן, מאותו זמן נרפא ויצא מהרגל השתייה, והיו באים אצלו ונושעים וכסף לא לקח³⁸. היו שמעצמם היטיבו עמו ורכשו לו מכונית וסיידו את ביתו ועוד כהנה וכהנה. כך גמל עמו הצדיק חסד והכיר לו טובה מהעולם העליון.

אזכרה מידי שנה

הדבר נפוץ בקרב המשפחה והקהילה - שהקימו מצבה על ציון הצדיק ושהוא מבקש שישתטחו על ציונו לכבדו ולעשות לו נחת רוח בעולם העליון. אז נתארגנו יחד מבני המשפחה והקימו מצבה חדשה על קבר אביהם, וערכו שם תפילה ואזכרה. ומאז אותם ימים קיימו אזכרה מידי שנה, ומעת לעת באים יותר ויותר המתוודעים לכוח הצדיק ובאים במשך כל השנה ולומדים ומתפללים לנחת רוח הצדיק.

עומד על הציון

עצמם העווין והסכנה. ואם יש לאדם ספרי סודות, ובניו אינם ראויים, לא יתן אלא ליראי ה', ואם בני בניו טובים, יחזירו להם.

ובענין עסק בשדים כתב (סי' תע) אין המזיקים מתגרים אלא במי שמתגרה בהם, כגון מי שכתב או כתבו אבותיו קמיעות או עסק בהשבעות או בכשפים או בשאלת חלום, לכך לא יעסוק בהם, ואפילו לא בשביל פיקוח נפש, כי מקצר חייו וחיי זרעו, ואין דוחין נפש מפני נפש, וכתב 'תמים תהיה עם ה' אלהיך', אלא יתפלל להקב"ה על כל נגע ומחלה ועל כל צרה וצוקה.

³⁸ עי' בירושלמי יומא פרק ג, סוף הלכה ז: מאן דרגיל ליה [שיודע שם קדוש הפועל] לא יכול מיכול מבר נש כלום [אינו יכול להנות ולקבל ממון ומאכלים וכיו"ב מבני אדם]. ע"כ, ובקרבן העדה ביאר בב' אופנים, א. מצד קדושה יתירה. ב. שמא יבוא לידי קטטה עמהם ויקללם בשם, ע"כ, והנפק"מ בין הטעמים שיתכן לומר לפי הטעם השני, שאדם הבקי בשם ומכיר בעצמו שלא יבוא לידי קטטה וקללה, יוכל לאכול מאחרים, ועכ"פ לעיתים רחוקות. [ורפ"ח שהי' לוי, גדר בעצמו, אע"פ שידע שלא יתקוטט ויקלל]. ולמעשה נחלקו בזה הפוסקים ועי' שו"ת חת"ס (אר"ח קצח) שהחמיר, ודעתו שמי שמשמש בשם אסור לו להנות כלל, ודעת הריקאנטי סי' סו בשם הריא"ז דשמא רק בדרך צדקה אסור ליהנות מהבריות, אבל בדרך כבוד, מותר.

סיפר הרה"ג רבי מאיר גברא (ב"ר שלמה, חתן רבנו): "לפני יותר מחמישים שנה, בפעם הראשונה שנסענו בני המשפחה מבני ברק אל הציון, בא הדוד מארי שלום (בן הגה"ק רבי אברהם) ואמר: 'בואו, נוסעים לטיול, לעגור'..."

לקחנו מונית של שבעה מקומות ונסענו. עלינו הרים, ירדנו בקעות, וכל הדרך שוממה מאין יושב. לאחר כשעה וחצי הגענו לשוב עגור. הלכנו רגלית מכיוון השדות, עד שהגענו לשטח הציון מאחור.

מארי שלום עמד מכונס בעצמו, בפחד וביראת כבוד גדולה והתחיל מיד לקרוא פרקי תהלים. עיניו זלגו דמעות כמעייין.

לאחר הפוגה קצרה שאלתי אותו: 'דוד, מדוע אתה בוכה?'

רבי שלום הצביע בפחד ואמר: 'אני רואה את מארי יצחק עומד על הציון ומתפלל, כמו שאני זוכר אותו בתימן עומד ומתפלל בימים נוראים'...

רבי שלום המשיך להתפלל בדבקות ובדמעות שלישי, עד שפנה אלינו: 'חוזרים!' כך הסתיים לו ה'טיול' המתוכנן... ולקח גדול למדנו באותה שעה, כיצד צריכים לעמוד לפני הציון הקדוש".

גם הצאן והבקר אל ירעו

על השנים ההן שטרם פרסום קדושת מקום גניזת הצדיק, מסופרים כמה מעשים פלאיים:

כטבעו וכמנהגו של מושב כפרי היו לתושבי עגור צאן ובעלי חיים. קרה פעם שקשרו עיזים תחת עץ החרוב, היה בדבר זלזול בקדושת המקום והעונש לא אחר מלבוא. חלק מהעיזים חלו במחלה, וחלקן מתו ללא כל סיבה הנראית לעין. למפרע הבינו שהיה עליהם להישמר שלא לזלזל במקום הקדוש.

הנושך עקבי סוס - כסוס עגור מצפצף

מעשה באחד מתושבי הכפר, שלא האמין לכל מה שסיפרו על הצדיק הגנוז שם, אלא נטה לזלזל בדברים, עד כדי כך שנהג לקשור את סוסתו בחבל אל עץ החרוב. לימים נגלה הצדיק שוב בחלום אל שומרת ציונו, בעלת הבית הסמוך, ואמר לה: "אמרי לפלוני שיחדל ממנהגו כי הוא נכנס לארבע אמותי".

הלכה הזקנה ואמרה לבעל הסוסה את דברי הצדיק במלואם, אך הוא לגלג על דבריה ולמחרת שוב קשר את סוסתו תחת העץ וכן ביום שאחריו.

והנה בפעם השלישית לאחר שקשר שם את הסוסה, התרוממה הסוסה לפתע באוויר וירדה לארץ וכך הייתה עולה ויורדת, מוכה ונפצעת, עד שנפחה נפשה ומתה.

בזה עדיין לא תמה הפרשה הכאובה. כשחזר בעל הסוסה לביתו מצא את בני ביתו כשהם מתנהגים בצורה משונה עד שיצאו מדעתם. כעבור זמן קצר גלתה ועזבה משפחה זו את הכפר.

ברא כרעיה דאבוה

יום אחד ראתה בעלת הבית, כי המצבה שעל הקבר נוטה על צדה. בני משפחתה שלחו שליח להודיע זאת לבנו מארי דוד. אולם ר' דוד לא האמין לדברי השליח שכן הוא הכירו כאדם המדבר מדי פעם מתוך שכרות. והנה באותו היום כשביקש ר' דוד לקום ממיטתו לאחר מנוחת הצהרים הרגיש כי אינו יכול להזיז את רגליו. לאחר שהוועקו בני הבית לחדרו נזכר ר' דוד בדברי השליח והבין שכנראה יש קשר בין הדברים. מיד ביקש ר' דוד לנסוע לכפר עגור. בני ביתו נשאוהו בידיהם לתוך כלי

רכב שהסיעם לכפר, ומיד כשהגיעו לקבר הרגיש ר' דוד כי רגליו השתחררו והוא עמד על רגליו כבתחילה.

ברוך משיב אבידה

מארי דוד התגורר ביבנה, עמל בתורה וביראה והדריך קהל עדתו ביושר במסורת אבות. לפרנסתו כתב תפילין ומזוזות בקדושה ובטהרה.

מדי שלושה-ארבעה חודשים היה נוסע לתל אביב, ושם מכר את התפילין והמזוזות לסוחר סת"ם.

פעם אחת, לאחר שמכר את התפילין והמזוזות, פנה לאחת החנויות שם וקנה מצרכים לביתו, וכשחזר לביתו ביבנה שם לב כי שכח באותה חנות את ארנקו שהכיל מאה לירות, שהיו בזמנו - שכר עבודה של כמה חודשים! הוא הצטער מאוד וכמנהגם של יהודים קרא מיד מזמורי תהלים ושם מבטחו בהקב"ה שיחזיר לו את האבדה.

מארי דוד השכים בבוקר, התפלל שחרית ומיד נסע לתל אביב במטרה לשחזר בדרך הילוכו היכן הארנק והאם עודנו שם. כשהגיע לאותה חנות קיבל אותו המוכר במאור פנים כאמרו: "הנה הארנק שלך נמצא כאן, והנה עוד חמש לירות. דע לך שביקשתי להשתמש בכסף, וכבר בזבזתי חמש לירות מתוך הארנק, אך בלילה בא אלי זקן אחד בחלום ואמר לי 'אוי לך אם לא תחזיר לבני את ארנקו', נרעדתי כולי ומאז אני מחכה שתחזור ואשיב לך את הארנק..." מארי דוד הודה להשם יתברך על שאביו עומד ומסייעו כבחייו³⁹.

³⁹ ראה בסה"ק מעבר יבוק (אמרי נועם פל"ו) - יפה כח הצדיקים גם במיתתן שמלמדים זכות על בניהם ותובעים עלבונם בחיים "לראויים לכך", כדחזינן המעשה בתענית כג: שאנשי בית הנשיא היו מצערים לרבי מני בן רבי יונה. השתטח על קבר אביו ואמר: אבא! אבא! אלה מצערים אותי! יום אחד עברו אותם המצערים מעל מערת קבורתו ולפתע

נחש בפתח הציון

אחד ממשפחתו של הצדיק של"ע סר מדרך הישר עבר פעם בסמוך לעגור והחליט להיכנס אל ציון הצדיק. כפי הנראה הצדיק הקפיד עליו שלא

נדבקו רגלי סוסיהם בקרקע! ולא יכלו לזוז משם עד שקיבלו על עצמם ששוב לא יצערו את רבי מני, ע"כ. * ועיי"ש בגמ' והבן שרבי מני לא עשה כן בכל פעם לבקש מאביו שיטפל במצעריו אותו, שהרי כשבני משפחת חמיו ציערוהו, הלך אצל רבי יצחק בן אלישיב, החי, וכן כשאשתו התגאתה עליו, הלך אצל הצדיק החי, ולמה לא הלך לקבר אביו, ומבואר שהבין שאי"ז נכון בכל פעם לתנות צער החיים בפני שוכני עפר, ואולי הביאור מפני שעם העובדה שהם יודעים בצער החיים, מ"מ לפעמים ממרום שבתם נראה עליהם כצער של ילדים במשחקם, והצדיק החי, קרוב יותר להבין הצער, וע"ע במהרש"א שם שביאר למה רבי יצחק בן אלישיב מסר לשמים חזרה את כח תפילתו שהייתה נענית, כי הבין שאי"ז נכון להטריח את קונו לשנות הטבע, [אפילו בעבור אחרים], ולימד בזה לדורות שההכנעה חשובה יותר. [ואמנם ברש"י שם יש להבין שריב"א לא "החזיר" את כח התפילה הנענית, אלא "משמים" פחות מתחשבים בתפילתו, כי לא עשה שימוש הוגן בכוחו, והנפק"מ בין רש"י למהרש"א תהיה כמי שרואה עוול כנגדו או כ"ש כנגד אחרים המבקשים עזרתו, די"ל בדעת רש"י שבשיקול דעת - כן נכון להודיע צערו להצדיק, והצדיק יתפלל, ואם יכשר בעיני האלוקים - ייענה, אפילו בשינוי הטבע, ודוק ואכמ"ל בענין מסירת דין לשמים].

הכין עצמו בתשובה ובהכנעת רוח, וכשבא להיכנס אל הציון לפתע נעמד מולו נחש ארסי גדול כקומת איש⁴⁰, הלה נבהל וברח מהמקום⁴¹.

כלבים אלמים לא יוכלו לנבוח

תלמיד חכם ומגיד שיעור נערץ נסע אל הציון הקדוש להתפלל. באותו היום היו שם כלבים משוטטים. כשירד מהרכב הלכו אחריו כמה מהם. הרב, שלא הורגל באלה, הלך מהר יותר, אולם הכלבים רדפו אחריו בנביחות רמות.

⁴⁰מצינו בחז"ל שהיה נחש שומר על ציון צדיק, ונראה שזה שליחותו לשמור מפורץ גדר, ככתוב ופורץ גדר ישכנו נחש, כי הוא פרץ גדרו של עולם והביא מיתה לעולם, ועל כן נעשה עבד לצדיקים שיש במיתתם גם בעטיו של נחש להצילם ולהרחיק החיצוני הנלווה להחוטא. ובס"ד מצאתי לרבנו הרמ"ק זי"ע באור יקר (כרך טו עמ' קנו) שסוד העכנא אשר ימצא בקברות הצדיקים הוא שמכיון והאדם הוא מסטרא דעי' הדעת טוב ורע, יש לו בסוד הרע מקום מחצב יצה"ר שלו שהוא החיצוני עוד מדרגה יורדת למטה, ועיי"ש המבואר שהוא צלם ולבוש אמצעי בסוד אופן, בסוד ונוגה לו סביב שהוא אמצעי בין הקדושה והחיצונים, ולפעמים יוכלל באדם עצמו כענין יצה"ר, או יתלווה אליו כענין רוחין בישין, ולפעמים לטוב ולפעמים לרע, עיי"ש, ומעתה הבן מש"כ בשלה"ק הק' (תולדות אדם בית דוד אות ה') וז"ל: וזהו סוד הנחשים שהיו נמצאים במערת הצדיקים כדאמרו בגמ' (ב"מ פד:) עכנא עכנא פתח פיך ויכנס הבן אצל האב, שיצה"ר שלהם כבר נמתק עד שנעשה להם לשומר ולשמש, ע"כ. * ואגב תדע שמה שאמרו לנחש עכנא פתח פיך, הוא בפשטות ולא אל המלאך הממונה עליו, כי נחש ואריה מכירים בשבעים לשון, ואכמ"ל.

⁴¹ סיפור דומה ארע לאחד יקר רוח ממשפחת רבנו שהגיע אל הציון בלילה באקראי, וכשבא להכנס ראה נחש על הציון, והבין שאין רצונו של הצדיק שיכנס עכשיו. וחשוב לציין זאת, משום שהוא מספר זאת על עצמו וכמה טעו לחשוב שעליו כתבנו שהוא ל"ע סר מדרך הישר ח"ו, ולא היא, אלא הם שני מעשים שונים].

סיפר הרב: "מיד כשנכנסתי לציון נרגעו הכלבים. הם יכלו להיכנס אחרי, שהרי השער היה פתוח, אבל נעצרו כאילו משהו משתיק אותם, הסתובבו והלכו".

כופה מפני הריח

סיפר לנו יהודי נאמן: "הגעתי פעם לציון הצדיק. באותו יום נשבה רוח מכיוון הרפתות ובחצר הבית שרר ריח עז של רפת, והנה אך נכנסתי פנימה לסככה של הציון, והריח הרע לא הורגש כלל ועיקר, ויהי לפלא".

בושם טוב ריחו נודף למרחוק

ברבות השנים וסיפורי הישועות המתגלגלים מפה לאוזן נעשה מקום ציונו של הצדיק כמקום עלייה לרגל⁴². בכל ימות השנה בשעות האורה

⁴² זכור לטוב יצחק אהרן נ"י, בעל הבית כיום, הטורח במסירות לנקות ולסדר את הציון בכל עת ועונה והעמיד ברוז ושירותים לטובת הפוקדים את הציון, רק מבקש תמיד לא לבא בלילה ולהפריע מנוחת הישנים. והמלצתי לטובתו הכתוב "ועגור שמרו את עת באנה" (ירמיה ח, ז).

ואיתו עימו הר"ר שמעון גברא שליט"א משארי בשרו של הצדיק ומעובדי החברא קדישא באזור גוש דן שהוא נטל על עצמו את הקמת המצבה הנוכחית והסככה ועוד ובהשפעתו עלו רבים לציון מכל הארץ במשך כל השנה. ומפירות שכרו בעולם הזה נציין שזכה ונולדה לו בת בכ"א תמוז, יומא דהילולא של הצדיק, ולימים בנו קיבל הצעת שידוך בשובו מהתפילה על הציון בכ"א תמוז. והקרן קיימת לעולם הבא.

סיפר לנו ר' שמעון שכאשר הוציא סך כסף לשלם לסלול שביל עד הציון, קיבל לאחר ימים תרומה בסכום זהה להוצאה שהוציא, ויהי לפלא.

נזכיר כאן יראתו ותום דרכיו שבאחד מימי ההילולא ראה נשים נכנסות לציון יחד עם הגברים. עמד וקרא בכאב: השקעתי ובניתי כל זה וארגנתי הסעות לשם שמים בדות אמצעים, לא בשביל כסף ח"ו, חלילה אם תהיה כאן תערוכת, בבקשה לשמור על גדרי הצניעות!.

(בין שבע בבוקר לשעת השקיעה) אפשר לראות שם מתפללים מכל העדות והחוגים - רבנים, תלמידי חכמים ואישי ציבור, חסידים ואנשי מעשה. גם נשות ישראל הצדקניות באות לשם ונושאות צקון לחש באמונה טהורה, והמתפללים הרבים שחים זה לזה בהתפעלות: "התפללנו ונושענו".

תקוות המתפללים ותפילתם, שימצא בקרוב ההסדר המתאים, כך שיהיה מקום הציון מסודר לתפילה וללימוד בהרחבת הדעת עם עזרת נשים מסודרת, וכל הנדרש, בעזה"י, בנקיות⁴³ ולשם שמיים.

ובהיותנו בזה נעורר צער גדול על העדר המחיצה בחלקת הקבר בין גברים לנשים, לעת עתה, והוא צער גדול לחיים ולצדיק נ"ע, וכידוע מהפוסקים שמחיצה היא חובה גמורה על פי ההלכה ולא רק חומרא ונעתיק בזה לשון הרב ילקוט יוסף בהל' בית הכנסת ודיני ההנהגה בכותל המערבי וז"ל: מבואר בסוכה (נא): שתיקון גדול תיקנו לגדור עזרת נשים שבבית המקדש, ולהפריד בין האנשים לנשים, כדי שלא יבואו לידי קלות ראש. והגה. אע"פ שבמקדש היתה יראה וחרדה, כידוע מדין פריעת ראש הסוטה, וכ"ש בשאר מקומות הקדושים. הגב"ע. ועיין עוד בשו"ת יהודה יעלה אסאד (חלק אורח חיים סימן לח). ואגרות משה (סימן מא). והעולה מזה להלכה שחובה קרושה לעשות מחיצה מפרדת בין הגברים לנשים, לבלתי היות שם ערוכ, ואשרי המשתדלים בזה וזכות הצבור תלויה בהם.

⁴³ עי' שו"ת ישועות מלכו (ח"מ סי' יז) דאין לבטל זכות רבים להתפלל בציון הצדיק ויד הכל שוין בו, ואין חזקה למנוע גישה, (כ"ש חזקה שלא כדיון) ובשל רבים לא שייך מחילה, והנרבות עפ"י מנהג המדינה כי אנו חוקרים אחר דעת התורמים, ובכ"ז טוב שיהיה עפ"י ג' אנשים מכובדים, עיי"ש, והאמת והשלום אהבו. וההשתדלות היחידה ע"י תפילה. ועוררני גדול אחד שנראה ממשך הדורות בגלות שכל המקומות המסוגלים לתפלה מתעורר עליהם מעשה שטן וקטרוג להפריע התפילות שם.

פרק ה: גדולים צדיקים במיתתם

לקט מסיפורי הישועות שארעו למתפללים על ציון הצדיק

דבר שכיח הוא לפגוש שם מתפללים המספרים על ישועות שחוו בעקבות תפילה על הציון, ומבקשים לפרסם את הנס ולהלל את השם יתברך ואת עבדיו הצדיקים וכך מיום ליום שמו של הצדיק מתפרסם יותר, רבים גם מתקשרים ומספרים את סיפור ישועתם. להלן מעט ממגוון רחב של עדויות אלו.

אם אושע אפרסם הישועה

סופר חרדי אחד סיפר לרבי שמעון גברא על אודות בנו שהוא מעוכב שידוך זה שנים רבות. תיכף שאל אותו רבי שמעון: "כעגור כבר היית?" ענה הסופר: "מה זה עגור ומה טיבו?" סיפר לו רבי שמעון מעט מסיפורי הישועות המסופרים לו מבעלי הנסים המכירים לו טובה, והלהיכו לעניין. כאשר הגיעו יחד לשם אמר הסופר: "אם אזכה וייושע בני כאן ותוך חודש יתארס, אני מקבל על עצמי בלי נדר לערוך כאן סעודה לכבוד הצדיק ולפרסם שבחו". והיה לפלא שתוך חודש הגיעה הצעה חדשה, ובנו הרווק המבוגר התארס בשעטו"מ. כמובן קיים רצונו וערך סעודה ואף פרסם בעיתון שבו הוא עובד (המודיע) כתבה נרחבת על הצדיק ומקום גניזתו פועל הישועות. כעין זה היה עם כמה כתבים שזכו לישועה ופרסמו שבחי הצדיק.

עיתים לישועה

מדי שנה בלוח המפורסם "עיתים לבניה" מקפידים לציין ביום כ"א תמוז שהוא יומא דהילולא של הצדיק "פועל הישועות מעג'ור", ושמעתי שכך

הורה מרן הגאון רי"ח סופר ר"י כף החיים לבנו עורך הלוח, בעקבות סיפור ישועה שחווה בתפילה על הציון.

מתלמידיו שמעתי שכמה וכמה פעמים כשנסע הגאון לדרום, ביקש להיכנס לציון הקדוש ואף התבטא ואמר "זהו צדיק יסוד עולם".

פעם כשפגש אותי הגאון רי"ח סופר שליט"א אמר לי: "אתה כמו נכדו, תתפללו שם עלינו. תדע לך הייתי שם כמה וכמה פעמים, חשוב מאוד שתפרסמו את הסיפורים עליו, שידעו מה כוחם של חסידי עליון אלה".

ראינו ושמענו עוד כמה מגדולי ישראל שליט"א⁴⁴ שנסעו בעצמם אל הציון או המליצו לתלמידיהם לנסוע ולהיוושע.

זיווגים הגונים במהרה

אברך ליטאי מהנושעים בציון הצדיק ביקש ממזכירות עיתון "המודיע" לאזכר ולפרסם את הילולת הצדיק על חשבונו. למחרת הפרסום קיבל טלפון ממנכ"ל העיתון והעורך הראשי (הרב קנופף ז"ל) ששאל אותו: "מה לך ולצדיק הזה? איך הגעת אליו?" סיפר לו. ואז אמר הרב קנופף, עדות נאמנה: "בישיבה חסידית מפורסמת בירושלים שמעו על קבר הצדיק פועל הישועות והתארגנו יחד לנסוע באוטובוס אל הציון להתפלל שימצאו את זיווגם במהרה, והיה הדבר לפלא שתוך ימים ספורים בסביבות החודש התארסו כולם!"

⁴⁴ לאו אורח ליזיל ולימני כרוכלא, והיודע יודע. ומ"מ נציין שראש ישיבת פורת יוסף הגאון רבי משה צדקה שליט"א הורה בפרטות לכמה וכמה מתלמידיו לנסוע אל הציון הקדוש, ואף לבני משפחתו הקרובים. וכשביקשו תלמידי הישיבה לצאת לטיול אמר להם בתנאי שיכלול תפילה על ציון הצדיק בעגור על כל בני החבורה. והרגישו תלמידי שידוע אצלו שבדרך כלל אין דעתו נוחה מנסיעות לקברי צדיקים, בפרט במקום ביטול תורה, ושעיקר הישועות הם בהתחזקות בתורה ועבודת השם, מכל מקום בענין "ציון הצדיק מעגור" יצא מגדרו, וכמו שהתבטא במליצה: "אימתחי גברא..."

אל תפרוש מן הצבור

בישיבה חשובה התארגנו יחד שבעה בחורים מבוגרים להתפלל על ציון הצדיק פועל הישועות. בכואם לשם התפללו ברגש וקיבלו על עצמם ללמוד בחודש הקרוב כל יום לעילוי נשמת הצדיק רבי יצחק בן רבי יצחק ולכשייושעו יערכו סעודת הודיה בשרית בעשרה לעילוי נשמת הצדיק. אחד מהבחורים היה אדיש ומיואש ואמר "באתי רק לראות וזהו, עשיתי כבר מספיק סגולות" ולא הסכים לקבל.

תוך חודש התארסו כל השישה, והשביעי נותר להמתין לישועתו. (הוא חזר לשם לבקש מחילה על הזלזול וביקש לפרסם את הסיפור).

*

בעקבות סיפור זה נסע רווק מבוגר מקהילת סאטמר בירושלים אל הציון הקדוש, ואיתו מניין אנשים, ומהם כמה בחורים. הם סיימו שם את כל ספר התהילים והתפללו לזיווגו במהרה. תוך זמן קצר בא כברית האירוסין, וכל הבחורים שהיו שהצטרפו עימו למניין גם כן התארסו למזל טוב.

ישועה עד ראש השנה

סיפר לנו יהודי ממשפחה חסידית חשובה: אחי הגיע לפרק האיש מקדש ועברו חלפו כמה שנים ועדיין לא מצא את בת זוגתו. הורינו נכנסו ללחץ שרק התגבר בחלוף השנים. ניסינו תפילות וסגולות מפה ומשם ועדיין לא ראינו ישועה. מישהו סיפר לנו על ציון הצדיק מעגור ואמר שהעולם אומרים שהמקום מסוגל לישועות גדולות ובפרט בעניין זיווגים.

אמרו לנו על אימא אחת שהלכה והתפללה על חמש בנותיה שהגיעו לפרקן, ותיכף בתקופה קצרה נתארסו כולן.

אימי תחי' החליטה לנסוע לשם, וכשהגיעה, התפרצה בבכי וביקשה מהצדיק שימליץ טוב בעדם. פתאום הביטה במצבה ושמה לב שהיום כ"א בתמוז, יום היארצייט של הצדיק הקדוש. היא התרגשה ואמרה: "בעזרת השם, אם עד ראש השנה בני מתארס, אני חוזרת לכאן להודות", וכך היה. במוצאי צום גדליה נחוגה מסיבת אירוסיו של בנה היקר וביקשה לפרסם ברכים שבח הצדיק בהכרת הטוב וכמובן חזרה להודות.

התפללתי והעסקה הצליחה

לאחרונה הוסיף הנ"ל ועדכן: הסיפור נפוץ במשפחתנו ונשא כנפיים עד לקהילתנו באמריקה. בעקבות כך קיבלתי טלפון מאיש עסקים משם שנקלע לצומת דרכים בעסקה מסויימת, והיה צריך סייעתא דשמיא מיוחדת, להרוויח הרבה או להיפך. הוא התקשר אלי וביקש ממני להזכירו על הציון. עשיתי זאת והתפללתי עליו מעומקא דליבא. כעבור ימים ספורים הודיע לי בטלפון: "ברוך השם העסקה עלתה על דרך המלך"...

קול חתן ולא קול בכי

סיפרו לנו מגידי אמת על יהודי שהיה בצער על שני דברים. א. בנו התינוק סבל מאוד מסיבה לא ידועה ולא הפסיק לבכות. ב. בן מבוגר היה לו שלא מצא את זיווגו, זמן ועידנים. נסע היהודי לציון הצדיק והתפלל וכשחזר לבית מצא את התינוק רגוע ומפוייס, והבכי המסתורי נעלם, ובאותו שבוע התארס בנו הבחור המבוגר.

זיכו אותך פה אחד

יהודי איש עסקים⁴⁵ שאינו שומר תורה ומצוות נקלע לתביעה משפטית מורכבת עם סכנה גדולה מצד רשויות המיסים. כמה מאויביו חברו נגדו לאחד תיקים למשפט כולל כדי להוכיח שהוא עבריין מס סידרתי ובכך להזיקו. הוא נקלע למשבר ושח את דאגתו לפני אחד מרכני בית שמש. הרב אמר לו: "עצתי לך היא, שתלך להתפלל בציון הצדיק פועל הישועות מענור, ותראה ישועות". כך עשה ושפך לבו בתפילה להינצל. הגיע יום המשפט ובעצת עורך דינו לא התייצב שם, אלא המתין בביתו לקבלת ההחלטה. כתום המשפט התקשר אליו העורך דין בצעקות של התרגשות: "השופטים השתגעו לגמרי, לא יודע מה קרה להם, כולם זיכו אותך פה אחד!!!" בעקבות ישועה זו התחזק לשמירת תורה ומצוות.

עורך דין מהשמיים

היה אברך דל אמצעים שנקלע להסתבכות בשל צ'ק שלו שהוחזר. הוא ביקש ושילם את הסכום המקורי בצירוף העמלות, אך התובע, שהיה עורך דין בכיר, הקשיח עמדות. הוא תבע סכום ריביות מפולפל, ולא אבה להתגמש כשהוא מכריז ביהירות: "ניפגש בבית המשפט!" כלילה לפני המשפט נסע האברך לציון הצדיק והתפלל מקירות ליבו, כשהוא אומר בתמימות ובכביטחון: "לי אין כסף לשכור עורך דין ממולח יותר

⁴⁵ לסיפור מופלא זה נודעתי בהשגחה פרטית מיוחדת בזכות הצדיק. היה זה בחזור מיבנה בתום שיחה ארוכה עם הרה"ג יחיאל גברא נכד הצדיק שהאיר עיני והעשיר את ידיעתי לצורך כתיבת שבחי הצדיק, והנה בעודי בנסיעה מאשדוד לירושלים דיברתי בשקט עם רעייתי תחי' בטלפון ושיתפתי אותה בדברים שהיו חידוש עבורי. לפתע מסתובב אלי נהג האוטובוס ואומר: אתה קשור אל הרב גברא?! אתה כותב עליו?! בא תשמע סיפור מהשבוע שעבר... וסיפר בפרוטרוט עם השמות, והריהו כאן לפניכם בקיצור וללא הפרטים המזהים. בכלל במשך כל כתיבת הקונטרס ראיתי עין בעין השגחה פרטית מיוחדת באיסוף הפרטים והצלבתם ובראיונות וכו', בזכות הצדיק, ובוודאי שהדברים עושים רושם ונחת רוח במרום, וכידוע מעלת סיפור שבחי הצדיקים.

מהתובע אותי, בבקשה ממך בורא עולם שהצדיק יהיה לי עורך דין וימליץ טוב בעדיי"...

הוא הגיע למשפט והאזין בנכאות רוח להאשמות החריפות שנוסחו בארסיות מופגנת. ככל שהאריך התובע, הקשיבו השופטים לדבריו ברוב קשב, והמצב היה נראה כלאחר ייאוש. האברך נשא עיניו לשמיים שנשקפו מחלונות בית המשפט ונשא תפילה בלי קול: "רבי יצחק, לי אין מה לענות לו, כעת אתה תענה!"

לפתע הביטה השופטת במסך המחשב שלפניה וראתה טבלה אדומה מהבהבת. היא נדרכה וקטעה דבריו של עורך הדין בחדות: "האם אתה עורך דין פלוני בעל מספר רישיון פלוני?" כשהשיב בחיוב, נתנה עליו בקולה: "התבייש לך, מופיע לי פה במחשב שאתה מפר חוק, התבטאת ברבים וביזית שופט! אין לך זכות דיבור כאן. אני מבטלת לך את התביעה ואתה נושא בהוצאות המשפט!"... האברך הצדיק מצרה נחליץ ובא הרשע תחתיו.

התיק נסגר

בחור ירא שמים מבית שמש השתתף בהפגנה, שבמהלכה התנכל אליו השוטר, וכשניסה להתגונן נטפלו אליו השוטרים ועצרוהו בהאשמה חמורה של תקיפת שוטרים.

בבוקר המשפט הצייע לו אחיו לנסוע להתפלל בציון הצדיק לישועה. נסעו והתפללו, והנה השופט החליט מסיבותיו לסגור את התיק בלי שום נימוק מספיק.

כהודאה להשם תרם אחיו לבאי הציון מתקן מים לשתייה קרה לעילוי נשמת הצדיק ולתועלת המשתתחים על ציונו הקדוש.

קבר צדיק מטהר לכבות

חייל שאינו שומר תורה ומצוות שוכנע לבוא להתפלל אצל הצינן הקדוש, והיה זה פלא שמאז התפילה שם נתהפך לבכו לגמרי⁴⁶ ונעשה בעל תשובה צדיק וישר והקים בית יהודי לתפארת.

*

46 ממעלות התפלה בקברי צדיקים - סיוע להתגבר על יצר הרע

מן המעלות הטובות שיש להפוקד ומתפלל ומשתטח על קברי הצדיקים - הקדושים אשר בארץ המה, הוא הענין שכאשר יש על האדם התגברות יצר הרע, או חברים רעים עושים בו רושם, וכבר פגע בו אותו מנוול והוא צריך לעזר וסיוע, יבא ויכבד ויתפלל או אף ישתטח על קבר הצדיק ויושוע, להתעורר אל הטוב ולהסתייע מלעילא בדרך העולה. ולא יאמר האדם לעצמו - אעשה לי עזר מיני וכי כנגדו, ע"י אותו תבלין שקיבלתיו מסיני, הוא לימוד התורה ותו לא, כי כבר נאמר לולי הקב"ה עוזרו לאדם כנגד יצה"ר, אינו יכול לו. ופעמים הוויא בכלל אין חשוב מתיר עצמו מבית האסורים. לכן ודאי שצריך תפלת הצדיקים שוכני עפר. והם יתפללו וגם ימליצו בעדו להנצל מחברת כת הצפוני נחש הקדמוני. ולא זו בלבד שהצדיקים ימליצו עליו טוב לינצל מיצה"ר, אלא גם ישישו בשמחה לנגדו בתיתו להם כבוד בהשתטחותו על קברם, ונתן יתנו לו כח רוחני עליון לסייעו בעבודת הקודש אשר עליו, והכח הזה הוא - ניצוץ מנשמתם, אשר מחד ירכב עליו, ומאידך יריצוהו לתורה ולמצוות ולמעשים טובים. כי במתים חפשי, והם חושקים ומתאווים לקיים עוד מצוות, וע"י אותו ניצוץ המזרוז לקדושה, חלק כחלק יאכלו עימו, ועל ידו ירוצו בארצות החיים (ענין הניצוץ להמשתטח, מקורו שהור משר בית הזוהר ויסוד הקבלה רבינו הרמ"ק זי"ע).

*

ותורה זו יש לה בית אב באוה"ח הק' בפ' שלח עה"פ ועברי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאותיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורישנה. וביאר בקדשו שיהושע ניצל מיצה"ר וכוחותיו שנתלבשו בעצת מרגלים בעבור תפילת משה, ואכן יהושע זכה שאפילו לא שלט בו יצה"ר להביאו לידי נסיון, כי יש כח לצדיקים אפילו לדבר כזה. משא"כ כלב "שנכנס בגדר סכנת יצה"ר וחברתו הרשעה - ותחל רוח רעה לפעמו - והראיה - שהלך ונשתטח על קברי האבות, והוא אמרו רוח "אחרת" עמו, ואעפ"כ וימלא אחרי - השלים רצון הי"ת". והנה זכה כלב מה שלא זכה יהושע ומה שלא זכו אחרים - שהבטיחו הקב"ה בחייו ארבעים שנה, מה שלא נעשה לשום צדיק שבעולם! וקראו עבד השם, "כהבטחה שלא תפסד ההבטחה לו" כי לא יזור אחור מעבודת ה'.

ומש"כ וזרעו יורישנה היא ברכה והבטחה נוספת, שלא די שזכה לעצמו לקבל מקום האבות שאליו נשתטח, אלא גם הוריש זכות זו לבניו. עכת"ד האוה"ח הק'.

ותראה מזה גודל מעלת המכיר בחסרונו לולי הצדיקים, שהכרה זו היא מתנה עצומה לו ולזרעו, וכמהליצה שאמר המלך החכם לבנו: "איני מקפיד עליך ננסתכנת מחיות גן המבוכה, שהרי לזה שלחתיך לחשל כוחותיך, אבל אני מקפיד למה לא קראתני להצילך". וככה נלמד לדין שמאחר וגזר הקב"ה שיהיו נפשות הצדיקים מצויים אצל קבריהם להיותם מקומות מסוגלים לתפילה ובפרט לענין הצלה מהתגברות היצר וכוחותיו, שהזוכה יזכה והמשכיל יבין לנצל מתנה יקרה זו להוסיף כח וקדושה בתלמוד התורה שהיא תכלית הכל. (העתק מספרי גביע הפנינים).

כעין זה ארע לאחד משארי בשרו של הצדיק, שהיה רחוק משמירת מצוות ל"ע, והגיע בסקרנות ובכבוד לציון הצדיק. כעבור זמן סיפר לנו שרוח טהרה פיעמה בו מאז, וכיום הוא לומד בישיבה לבעלי תשובה.⁴⁷

*

בן ישיבה שהתפתה ורכש מכשיר טלפון טרף, גלש והדרדר עד של"ע סר מן הדרך. הוריו נסעו לציון הקדוש והתפללו עליו מקירות ליבם ולא עברו ימים רבים עד שהבן בא מעצמו וביקש מאביו: "אבא, אני רוצה לחזור לישיבה, אני עוזב הכול וחוזר, אלה אינם חיים".

כיום הוא עולה ומתעלה בישיבה מיוחדת לצעירים מבקשי השם העושים טוב בבחירה ובהבנה, ונעשה בן עלייה של ממש.

*

נערה, שעמדה בגיל שלפני כניסה לסמינר, הייתה כמצב לא פשוט מבחינה רוחנית. היא החזיקה במכשיר טרף ל"ע ועתידה הוטל בסכנה גדולה. הוריה הפצירו בה להיטיב דרכה, אך בהשפעת חברות רעות אטמה הנערה אוזן לתחנוניהם. כמעט נואשים נסעו ההורים לציון הצדיק ובכו לפני השם שיתן רוח חדשה וטובה בליבה ושתתקבל לסמינר טוב. וכך קרה. בלי שום הסברים עזבה הנערה את המכשיר הרע ואת אותן החברות, ואז הגיעה ההודעה המשמחת מסמינר איכותי ויוקרתי שהילדה התקבלה, נגד כל הסיכויים.

הצדיק מעורר לתשובה

פעם בא אברך לציון הצדיק לברו להתפלל בשעות הבוקר. בהגיעו לשם מצא יהודי מבוגר יושב שם עם טלית ותפילין. כשהתקרב האברך ורצה

⁴⁷ [המשך סיפורו וישועתו יובא להלן].

לשאול את המבוגר איזה דבר, ענה לו המבוגר בהגבהת הקול לרמז שהוא מנוע לדבר כי הוא בקריאת שמע, והיו התיבות: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"... האברך נרתע. הוא לבדו הבין עד עמקי לבבו שסימנא מילתא היא והוא זקוק לחיזוק בעניין שמירת העיניים. הודה ולא בוש וסיפר את המעשה למען יתחזקו רבים.

עושה שלום במרומיו

הייתה משפחה שסבלה מצרה קשה. מעשה שטן הצליח ונתעורר סכסוך מר בין אב ואם לבתם וחתנם, כולם שומרי תורה ומצוות אבל כידוע המחלוקת לא פוסחת אף על הטובים ביותר. ניסו לפשר בין הניצים וללא הועיל. בעקבות הסכסוך ירדו הבת ובעלה מן הארץ וקבעו דירתם בחו"ל, וכך עברו להם יותר משבע שנים של שנאה מבלי שדיברו ביניהם מטוב ועד רע. ילדים נולדו, מאורעות חלפו, והנתק מוחלט. האימא שמעה על ציון הצדיק והמופתים המתחוללים בו והחליטה לנסוע. היה זה ביום חמישי בשבוע, ליל שישי, היא הגיעה לשם והתפללה מעומק לבה ופרצה בבכי תמרורים⁴⁸ בתחינה לכורא העולם עושה השלום במרומיו שיעשה שלום וישיב לב בנים על אבות. כשיצאה משם חשה הקלה כאבן שנגולה מעל לבה. נסעה חזרה לביתה והלכה לישון. בבוקר, השעון מורה על השעה שבע והנה הטלפון מצלצל. היא ניגשה בפליאה על השעה

⁴⁸ היה אומר החפץ חיים זי"ע שיש טועים לחשוב שבתפילה לפני הצדיק אז הוא מקום מסוגל לתפילה ובוודאי תקבל ואינם יודעים שאמנם הוא דבר גדול שהצדיק יהיה מליץ יושר (וכמו עורך דין טוב מאוד) אבל עדיין יתכן שלמרות דברי היושר וההמלצה מן הצדיק בכל זאת לא ימצא הנרון חן לפני השופט, אבל זה שנמצא אצל הצדיק "ומתעורר בעצמו לבכיה ולב נשבר לפני ארון כל" הוא זוכה לעורך דין טוב "שיתקבלו דבריו לפני השופט", כי לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, ודפח"ח.

המוקדמת. הקול מעבר לקו היה מוכר עד לכאב... "מאמי, התגעגעת אלייך"... הדמעות זלגו כמים ורוח הפיוס אפפה את הכול ובעקבות שיחה זו חזר השלום לשרור ביניהם.

המופת הכי גדול!

שח לנו תלמיד חכם אחד, מחבר ספרים חשובים בעיון ההלכה: "בכל פעם בבואי אל הציון אני נרעש ונפחד מגדולת הצדיק הטמון שם ולמדתי לקיים בעצמי כעין אסתר המלכה שבבואה אל המלך - 'לא ביקשה דבר'! ואני רק קורא תהילים ומבקש בכללות כמו 'אנא בכח' וכיוצא.

והנה מאז שהתחלתי לפקוד את הציון הקדוש בקביעות אני רואה ברכה מיוחדת בתלמודי, סיעתא דשמיא על כל צעד ושעל. זה בעיני ה'מופת' הכי גדול! אין ישועה כתורה!"

בדיוק לכסות את המינוס

סיפר לנו אחד המתפללים הקבועים: "אינני משופע במזומנים בלשון המעטה, אבל ברוך השם יום יום, חיים במה שיש. אני נזהר מאוד מהמינוס בחשבון הבנק, 'הריביות כמו נחש ארסי', והנה הגיע זמן קשה שבו הצטברו יחד כמה הוצאות ואשתי דיווחה על המצב בחשבון: 'שבעת אלפים ומאתיים שקל בחובה!' החלטתי להקדים את הנסיעה לציון הצדיק והתפללתי.

אסכם בקצרה את מה שקרה אחר כך: התחלתי את השבוע בחמישים שקל בכיס וסיימתי בשבעת אלפים ומאתיים, בדיוק מה שנצרכתי לכיסוי המינוס!"

כשנשאל איך זה קרה, ענה: "אחד שלח לי מתנה אלף שקל. אחד בא מעצמו והתעניין לעזור, נתתי לו שיקים שהיו בידי אשר תאריך הפרעון שלהם היה כשנה קדימה והוא הסכים לפרוט אותם למזומן. פה קיבלתי

חמש מאות שקל על עבודה מלפני כמה חודשים... אבל מה זה משנה?!
 תראה את כוח הצדיקים!"

הזקן שקידש שם שמים (סגולת האבן בתנור)

יש יהודי יקר העובד לפרנסתו כנהג אוטובוס באזור בית שמש. בכל פעם, שמזדמן לו 'חלון' בעבודה המאפשר לו שהות וריווח בין נסיעה לנסיעה, והוא סמוך לעגור - הוא נכנס להתפלל. לדבריו זכה שם לקבלת התפילות. והוא סיפר מעשה, שלחלקו היה עד.

יום אחד הגיע לציון והוא רואה רכב פאר נדיר חונה שם וזוג יוצאים ממנו. הם נכנסו לציון בהיסוס. ישב שם זקן מאיר פנים והתפלל. הגבר ניגש אל הזקן וביקש ברכה. הזקן צחק בחביבות ואמר: "יש לך פה את הצדיק, התפלל בעצמך". הגבר אמר בשקט: "אני אדם עשיר מאוד, לא חסר לי כסף, אבל כסף זה לא הכול. אני כבר בן ארבעים וחמש ויש לי ל"ע מחלה שבגללה אני לא יכול לקיים נישואין כדרך כל הארץ".

הזקן אמר: "אתה רואה כאן אבנים על רצפת הציון עם שמות עליהם? זו סגולה אמיתית וכדוקה המובאת בספר קבלי מירושלים לפני כמאתיים שנה⁴⁹. עצתי לך היא, שתעשה כך ותקבל עליך קבלה טובה ובזכות הצדיק תראה פלאות".

⁴⁹ לתועלת הנני להביא כאן את "סגולת הלבנה בתנור" מתוך ספר אוצר הישועות - ויעתר יצחק: לוקחים אבן חדשה ומכניסים בערב שבת לתנור שאופים בו לחם משנה לשבת לפני האפיה. לא מוציאים את האבן אלא משאירים אותה בתנור שבוע שלם עד לערב שבת הבאה ושוב אופים שם לחם משנה לשבת עם האבן. לאחר מכן לוקחים את האבן ורושמים עליה את השם ושם האם, ורושמים עוד: "כשם שבערה לבנה/ אבן זו בתנור, כך יבער לבו/ לבה של פב"פ לטובה לשמים ויבערו ויכוסלו כל הגזירות הרעות ממנו/ ממנה/ אכ"ר". לאחר מכן מקריאים את הכתוב ג' פעמים ואז לוקחים את האבן ומניחים אותה בקבר צדיק למשך שבוע ימים. [יש הכותבים מאחור את התאריך בו הניחו

הגבר העשיר הוציא ערימת שטרות מכיסו ובא לתתה לזקן. הזקן דחה באדיבות: "אין צורך, תקבל קבלה טובה ותראה ישועות". העשיר ביקש את מספר הטלפון של הזקן להדרכה והלך לדרכו.

את המשך הסיפור סיפר הזקן: "כעבור חודשיים וחצי קיבלתי טלפון"... 'אפשר להפגש איתך?'... קבענו מקום מפגש, והגבר הוא יצא מרכבו רוקד שמח ומאושר. שאלתי 'מה יש?' והלה עונה: 'קיבלתי קבלה טובה ועשיתי את הסגולה שאמרת לי, בימים האחרונים סימתי בדיקות ואין זכר למחלה!!!'

הוא הוציא חבילה מלאה שטרות, הון תועפות של ממש, ואמר: 'אני חייב לך הכרת הטוב עצומה על העצה, אתה חייב לקחת ממני, ברוך השם יש לי... אבל נשארתי בסירובי: 'אילו פנים יהיו לי אצל הצדיק אם קיבלתי עליו כסף, זאת הישועה שלו, אני לא עשיתי כלום'... האיש ממש ביקש שאקח משהו ולכסוף הסכמתי לקחת לאשתי בושם משובח כמזכרת ידירות סמלית".

*

הסיפור עם סגולת הלבנה בתנור שפורסם על ידינו בקובץ זה עורר הדים וכמה עשו כן. והנה התקשר פעיל קירוב וביקש אם נוכל לעשות סגולה זו על ציון הצדיק מעגור בעד בחור ישיבה שהצטנן ביראתו, ובכטלתו בא לידי שעמום וחטא והכיר נערה לא דתיה והסתבכו רגשותיהם. והנה נודע הדבר למשגיח הישיבה ודנו בכבוד ראש בעניינינו עד שהודיעו לו שנותנים לו זמן מבחן שיעלה על דרך המלך וכמובן ינתק קשריו עימה, ואם לאו - אין מקומו בישיבה. הלה שח דאגתו בפני הפעיל הנ"ל ושיתף אותו שקשה לו מאוד, שהוא 'כבוי' ואין לו חשק ללמוד וכו'.

כדי שלא יפנו את האבן בטרם יעבור שבוע סגולה זו ידועה בעיקר להשיב בתשובה בניס או בנות שסרו מן הדרך, אך היא מועילה גם לשאר גזרות.

נרתמתי לעניין והשתדלתי בעבורו ככל אופן עשיית הסגולה והנחתיה על הציון. כעבור כמה שעות התקשר אלי הפעיל נרגש מאוד. "מתי בדיוק הנחת את האבן?" עניתי שהנחתי בסביבות השעה שלוש בצהריים. אמר לי הפעיל: "בא וראה עד היכן מגיע כוח הצדיק. קיבלתי טלפון מהישיבה שבאותה שעה ניגש הבחור, שהיה מופנם מאוד ולא שיתף פעולה, אל אחד מהצוות, ואמר שברצונו להשתנות וכבר קבע עמו חברותא ותיכף התיישבו ללמוד כמה שעות ברצף והרכנים רואים אותו לומד בחשק בבית המדרש ושמחים ותוהים איך ארע הנס, וב"ה אט אט עלה על דרך המלך".

*

בעקבות ההצלחה עשו שם את הסגולה הנזכרת בעד זוג שהשטן הפריד ביניהם והיו על סף גירושין ה"י ובעד בנותיהם שבמצב הנסער בכית איבדו חוסנן הרוחני ורכשו מכשירים טרפים ל"ע. וכעבור תקופה מהסגולה והתפילה על הציון הקדוש, חזרו הזוג לביתם ובמקביל הבנות התרצו לעבור למכשיר כשר, ב"ה.

ישועה פלאית לכל הנוסעים (וסגולת הדודאים)

ועוד מעשה מופלא: אברך ממשפחת רבנו שעברו שלוש שנים מחתונתו ועדיין לא נפקד בזרע של קיימא והיה דואג ומיצר קצת, בפרט בגלל דברי הרופאים שישנה איזו בעיה רפואית. הוא ביקש לנסוע לקבר הצדיק ושיתף את חברו בעניין. התארגנו יחד כמה מבקשי ישועה: הנהג, בחור רווק מבוגר עם בעיה במראה החיצוני, נער חולה בסרטן ל"ע, בחור שחיפש עבודה וכיוון לחיים, והאברך מיודענו.

בהגיעם אל הציון התפללו כולם מקרב לב, אך האברך האריך בתפילה יותר. בינתיים יצאו הבחורים בשביל לכיוון הרכב, וכשהגיעו לכביש

נעצרה לידם מכונית. הנהג היה גלוי ראש ושאל אותם: "מישהו כאן צריך דודאים?"...

הם לא התאפקו ופרצו בצחוק של מבוכה מה רוצה האיש מחייהם, עד שלפתע נתעשת הרווק המבוגר ואמר: "אולי האברך שאתנו", מבלי שידע שעל זה בא להתפלל.

קראו לו לאברך, שעמד משתומם אל מול ישועת השם שכהרף עין וגילוי השגחה פרטית שלמולו. תיכף שאל את הנהג: "יש לך כאן מהם? איך הגעת לכאן?" הנהג ענה: "אינ לי איתי, אני גר כמה מושבים מכאן, עברתי בכביש הראשי ונכנסה כי מחשבה להיכנס למושב עגור, אולי מישהו צריך"...

תיכף נסעו אחריו עד לכיתו והביא לאברך מגרעיני פירות הדודאים (שמראיהם כדמות תינוק ברחם אמו⁵⁰) והדריכו מתי לבלוע אותם כסדר שקיבל במסורת מאמו.

לא עברו ימים רבים ואשת האברך נכנסה להריון וב"ה נפקדו בבן זכר. הנער החולה, שהיה עמם בנסיעה לצדיק, נרפא וסיים את הטיפולים מוקדם מהצפוי. הבחור שחיפש עבודה התקבל לעבודה מוערכת שבעקבותיה התייצב בעבודת קודש המסכה לו סיפוק רב, ואחרון חביב הנהג, הרווק המבוגר, הוא התארס בליל יומא דהילולא של רבי יצחק זי"ע. כל הישועות הללו התרחשו בפרק זמן של שלושה חדשים לכל היותר, ויהי לפלא.

דודאים פרק ב

⁵⁰נציין בזה שנחלקו רבותינו המפרשים בזיהוי עשב ופרי הארץ הנקרא דודאים, וגרגירים אלו הם לאחת מן המסורות. אולם כבר אמרו במדרש בשם אשה חכמה שאמרה: אתה מה איכפת לך, ישועת ה' תבוא מכל מקום.

פעם התפללתי בציון הצדיק ויצאתי לדרכי אל התחנה ביציאה ממושב עגור לכיוון ירושלים. והנה עוצר לידי רכב ובו משפחה שראיתים קודם לכן מתפללים על הציון, שאלו אם אני צריך לירושלים וכשעניתי בחיוב עליתי עימם.

בדרך ביקשו שאספר להם איזה מעשה ישועה על הצדיק. חשבתי מה אספר מתוך ים הסיפורים שישנם, והחלתי לספר להם על המעשה בדודאים והפקידה לטובה. הם שמעו בהתרגשות ושתקו.

לאחר הנסיעה האבא יצר עימי קשר ואמר: "דע לך שמן השמים סיפרת בדיוק את הסיפור הזה, מטרת הנסיעה שלנו הייתה להתפלל על בתי שתחי' שכבר כמה שנים נשואה ועדיין לא נפקדה. ועתה שאלתי ובקשתי אם תוכל לסייע לי ולמצוא דודאים אלו".

עניתי ואמרתי שאינני יודע איך להגיע לאותו אדם שהביא בזמנו את הדודאים אבל אעשה השתדלות, והוספתי שמסתמא הישועה היא התפילה, והצדיק ביקש מהשם את אותו האמצעי הטבעי, ואם כן העיקר זה התפילה שם.

כעבור תקופה הזדמן לי לנסוע לעגור בטרמפ עם אברך שנסע למושב סמוך לעגור. התעניינתי אצלו אם הוא מכיר את אותו אדם המלקט דודאים באזור ההוא ואמר שאכן הוא מכירו ולא עוד אלא שיש אדם נוסף הבקי בליקוט הדודאים והוא גיסו והוא יתן לי בשמחה.

חיברתי בין הצדדים והעברתי את הדודאים לאבי הבת הנזכר. כעבור תקופה קצרה חזר לבשר לי בשורה טובה שבתו נפקדה למז"ט, ומאז לא שמעתי ממנו.

כעבור כמה חודשים נזדמן לי לנסוע באוטובוס והנה אני רואה אותו למולי, והוא מיד צוהל ואומר: "רציתי להתקשר אליך, הנה עכשיו ממש אני חוזר מהברית, נולדו תאומים, בן ובת, ברוך השם..."

הצדיק הזמין אותך...

עוד מעשה פלאי ארע לאברך ממשפחת רבנו שביום מן הימים הרגיש געגוע ורצון לפקוד את קבר הצדיק, הוא נמלך עם גיסו שרצה גם כן לבוא, וילכו שניהם יחדיו. בלכתם הם מגלים שלשניהם אין פרוטה לפורטה. האברך ברצון ובכייטחון אמר 'נלך לתחנה והשם יעזור'. רק הגיעו לתחנה והנה מגיע האוטובוס המבוקש. היה בתחנה אחד ממודעי האברך שהתכוון לנסוע למקום אחר, והאברך ביקש ממנו הלוואה, הלה הסכים אלא שהשטר בידו היה גדול הערך. נהג האוטובוס הגיב לבקשת העודף לנשאר בחוץ: "אני לא קופה", החזיר לו השטר וסגר את הדלת ונסע. האברך שאל: "איך נשלם לך? הכסף נשאר אצלו!" הנהג שתק והאברך התיישב בציפייה אולי יעלה מישהו שיוכל ללוות ממנו. לפתע הנהג קורא לו ואומר: "אתה אברך?" כשענה בחיוב, הוציא הנהג שני כרטיסים ונתן להם באדיבות על חשבונו. לפני שירדו שאל: "לאן אתם צריכים?" האברך ענה: "לעגור". התפלא הנהג איך יגיעו בקור ובגשם הזה ואיך יחזרו? והואיל בטובו להמשיך אחרי התחנה הסופית עד לצומת הקרובה יותר לעגור, כשלפני שהם יורדים הוא מוציא מכיסו סכום כסף ונותן להם "שיהיה לכם לחזור"...

משם הגיעו מיד בטרמפים לציון הצדיק, התפללו מקרב לב, כשהאברך מזכיר ומתפלל על ענין הפרנסה החסרה שהוא ורעייתו בלי הכנסה.

כשיצאו מהמושב עצר להם טרמפ עד למושב שריגים הסמוך, ואך ירדו מהרכב והנה רכב עם אברך חסידי מגיע. הוא עצר להם והחזיר אותם עד לביתם, וברוך סיפר שהוא מנהל רשת שיעורי תורה בישובים שם וכיניהם עגור... וזה עתה סיים וסייע לחדש את המקווה בעגור... האברך הוציא מכיסו את הכסף שקיבל מנהג האוטובוס לנסיעות ותרום לטובת השיעור תורה והמקווה בעגור...

למחרת הגיע האברך לבית המדרש והנה חבריו מקדמים אותו בקריאות: "מזל טוב על המשרה החדשה"... מתברר, שבהעדרו הוחלט למנותו למשרה תורנית מכובדת במשכורת ראויה. יומיים לאחר מכן קיבלה רעייתו משרת הוראה בבית ספר...

מספר האברך: "המשכורת נמשכה כל ימי התקופה הנדרשת לאותה משרה ולמרבה הפלא גם לאחריה מפה ומשם נמשך אותו הסכום הנדרש, פלא פלאים".

ואלמלא הכרנוהו מקרוב, היינו סבורים שהסיפור כולו פרי הדמיון, אך מסתבר שהמציאות עולה על כל דמיון...

והשיב לב בנים

סטודנט מוכשר למדעי הרוח ממשפחת הצדיק שבצוק העיתים גדל בחינוך חילוני מסורתי, שמע על ציון הצדיק. הוא בא לשם לבקר בסקרנות ולמרבה הפלא משם הוא כבר יצא בתחושה חזקה שהוא צריך לעשות מהפך אישי מן הקצה אל הקצה ולהיכנס ללמוד בישיבה קדושה.

לבקשתו המליצו על כמה ישיבות לבעלי תשובה ומתחזקים והוא מעצמו הרגיש שברצונו ישיבה שלימודי הגמרא הם ברמה הגבוהה ולא בית מדרש לשיחות מוסר ולימודים קלילים. הוא התלבט בין הטובות ביותר ולבסוף נכנס ללמוד בישיבת "אשרי האיש" בראשות הרב בן פורת.

הרצינות המופלאה לא עזבה אותו ובזמן קצר חזר בתשובה שלמה ורכש ידע בלימוד והנהגה כיאה לבן תורה. הגיעה העת ונסע שוב להתפלל על זיווג הגון.

והנה מסובכ הסיבות נתן בלב משפחה דתית מאשדוד להתחזק יותר בתורה והנהגה והלכה. בעידוד רבם החליטו לעבור לגור בשכונה חרדית חדשה בבית שמש. זמן קצר לאחר שנכנסו לביתם החדש יצאו ההורים

לטייל ברכבם וברגל בשטחים המוריקים בסביבות בית שמש, ומפה לשם מצאו את עצמם בשערי הישוב 'עגור'.

שלט פח קטן צד את תשומת ליבם "לציון הצדיק רבי יצחק ברכי יצחק גברא" עם חץ הכוונה. נסעו אחריו וחיפשו בית קברות. הלוך וחזור ואין בית קברות. לפי השלט עצרו וחיפשו עד שראתה אותם בעלת הבית, 'זה כאן, תכנסו תתפללו זה מקום מסוגל לישועות, הרבה באים לכאן'.

האישה אמרה לבעלה: "בוא נבקש רק על שתי בנותינו לזיווג הגון". נכנסו והתפללו ברגש עצום ובהתלהבות מקדושת המקום המורגשת בחוש. ביציאה סיפרו לבעלת הבית: "אף שהיינו בהרבה מקומות קדושים, כאן חשנו רגש מיוחד. מה זה? מי הוא הצדיק הזה? למה אינו טמון בכית קברות?" בעלת הבית סיפרה להם מעט על גדולת הצדיק, והם יצאו בהתפעלות מהמקום ושלחו רבים ממכריהם לגלות את אור הצדיק בעגור.

תקופה קצרה לאחר מכן, הציעו לבת הגדולה את שאר בשרו של הצדיק, והבת סיפרה לאמה על טיבו ושהיא מרגישה שהוא הזיווג שלה משמים, ואז הוסיפה: "את זוכרת שאמרת לי שהתפללתם על ציון צדיק הרב גברא? את יודעת, הוא נכד שלו!" האימא התרגשה מאוד ובאירוסין סיפרה למשפחתה את ההשגחה הפרטית, ואז הוסיף החתן את חלקו: "גם אני חזרתי לדרך אבות דרך הצדיק, והנה הוא השלים וסגר מעגל בעבורנו⁵¹ ונתקדש שם שמיים ביותר".

⁵¹ מעניין לציין שתאריך החתונה נקבע משמים בדיוק בשבוע האמצעי בין שני ההילולות - כד אדר הילולת רבי אברהם זקן החתן וכא תמוז הילולת רבי יצחק. ונראה ששני האחים הקדושים נתעצמו יחד בתפילה שלא יבש המעיץ ולא יקצץ האילן ותורה תחזר על אכסניה שלה.

הסיפור פורסם בחוברת, שהוצאנו לאור ביום ההילולא ה'תשע"ז, ועורר הדים רבים. וב"ה שזכינו להוסיף בפרסום הנס שבתוך השנה נולד להם בן זכר, וייקרא שמו בישראל: "יצחק", על שם הצדיק⁵².

*

בעקבות סיפור זה קיבלנו סיפור דומה על שידוך שנרקם לאחר תפילה של בני הזוג שם בציון הקדוש. כאשר באו בברית האירוסין שחו זה לזה לפי תומם שלפני זמן קצר נסעו להתפלל בציון, והנה התברר שתפילתם הייתה באותם ימים. ותיכף נפקדו למז"ט.

שם צדיק לברכה

בברית שהתקיימה שבוע לאחר יומא דהילולא ה'תשע"ח סיפר אבי הבן שליט"א:

ככתוב "אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה" ברצוני להודות להשם על הישועה שארעה עמנו, שכאשר הייתה רעייתי שתחי' בהריון, הלכנו לבדיקות המקובלות, והנה הרופאים ראו מה שראו וחזו לנו שחורות. נבהלנו מאוד ונסענו להתפלל בציון הצדיק רבי יצחק גברא בעגור. לאחר התפילה שם קבלנו כוח ותעצומות לדחות דבריהם ולכטוח בהשם הטוב.

⁵² אעידה נאמנה שכאשר התקשר אבי הבן לבשר הבשורה הטובה הייתי גורס בספר הזוהר הקדוש והיו התיבות בראש הדף "אברהם רחים ליצחק יצחק לאברהם מתחבקן דא בדא" ובו בדף מוזכר הפסוק "יולד בן לנעמי", והיה לפלא.

והנה בליל יומא דהילולא נולד לנו בן בריא ושלם לשמחתנו ולהפתעת הרופאים. החלטנו כהכרת הטוב לקרוא שמו על שם הצדיק ויקרא שמו בישראל "יצחק"⁵³...

סימן נחמה בליל ההילולא

משפחה יקרה ממרכז הארץ התפללו בציון הקדוש לרפואת בנם שחלה ל"ע במחלה קשה. תפילותיהם לעניין הרפואה לא הלכו לריק, אך נגזרה הגזירה לפני הגלוי ליודע תעלומות והבן שבק חיים לכל חי, ל"ע. והנה באותה השנה בליל ההילולא נולדה להם בת לנחמה ותהי להם למשיב נפש⁵⁴.

⁵³ וזאת למודעי שקריאת שם על שם הצדיק, נותנת לצדיק נחת רוח, כי הקרוי על שמו ויש לו שכל טוב וסיעתא להוסיף בתורה ובמצוות, אזי נקראות גם על שמו. ועוד למודעי, שעצם קריאת השם נותנת להוולד הזה כח רוחני מלעילא מניצוצי הצדיק, וכמו שהביא הרב חיד"א זי"ע (בספרו מדבר קדמות) שכל אותן האמהות שקראו לבניהן ע"ש שמואל הנביא שעתיד היה להוולד, הן הן חבל הנביאים שנתנבאו בימיו, והבן.

⁵⁴ הרבה מספרים לנו על "סימנים" שישועתם היתה קשורה להתפילה בציון הקדוש. כך לדוגמא סיפר אברך ת"ח מירושלים: התפללתי על הציון הקדוש ובאותה שנה נולד לי בן זכר. בין הלידה לברית המילה נסעתי לציון הקדוש להודות להשם הטוב ולעבדו הצדיק על תפילתו בעדנו. והנה כשקרבתי אל כיור הנטילת הידיים שבחצר הבית, אני רואה כרטיס ברכה מונח שם ועליו כתוב "מזל טוב להולדת הבן" ... אין לי מושג מי שכח שם את הכרטיס, אבל בעבורי היה זה סימן מובהק...

והטעמתי דבריו על פי החזקוני (בראשית לח, ב) שתמה מדוע הכתוב אומר שבנימין נולד לאמו רחל ב"פדן ארם" הרי מפורש בכתוב שנולד עם פטירת אמו ב"דרך בית לחם", ותירץ דהרי בלידתה הקודמת את יוסף, בפדן ארם, התפללה ואמרה "יוסף ה' לי בן אחר", ובא הכתוב ללמד שכבר שם נתקבלה תפילתה ברצון וכאילו כבר שם נולד בנימין, עכ"ד הקדושים, ונמצא לפי"ז שכן דרך הקב"ה ללמד לישראל ולרמוז להם שמקום התפילה הוא נחשב כמקום הישועה כבר, ושכך צריך כל אדם להיות סמוך ובטוח כבר בשעת תפילתו, שכבר רצוי לפני ה' לתת לו מבוקשו לטובה, ולהאמין בכך שהישועה מובטחת.

שובר זרוע רשע...

באחת מערי ארץ הקודש הסתובבה שמועה על יהודי בעל תשובה שניחן בכוחות והוא משפיע חסידות לשומעי לקחו בחן ובחסד. סביבו נתלקטו כמה וכמה פרחי חסידים ובעלי תשובה ששמעו שיעוריו בקביעות בחבורה סודית. דא עקא, שאט אט חשו חלקם שאין תוכו ככרו וכיניהם אברך חסידי צעיר שגמר בלבו לפרוש מהחבורה המסוכנת בטרם יישטף מוחו ברעיונות הכת המתהווה. הוא חדל להשתתף בשיעור וכאשר אך העז לבקש מ"המשפיע" שיסיר את שמו מרשימת "המקושרים" תיכף נקלע לטרור ואיומים בלתי פוסקים וקללות מצערות שאין הדעת סובלתן.

הלך האברך והשיח צערו לפני אדמו"ר תלמיד חכם ידוע וכינתיים השתדל לחמוק מ"המשפיע" ראש הכת ופגיעתו הרעה.

לילה אחד הוא רואה בחלומו ציון קבר של צדיק שלא הכיר מקודם ועומד שם האדמו"ר שלפניו השיח צערו ולידו "המשפיע" הנ"ל, והנה הצדיק הגנוז עומד מקברו ואוחז בזרוע המשפיע הרשע ומפיל אותו לארץ.

רק כעבור תקופה שמע על קבר הצדיק ונסע לשם עם חבר. כשהגיע לא נרגע ושח בהתפעלות: הייתי כאן, זה הציון שראיתי בחלומי...

לא עברו חודשים רבים, והתגלגלה הישועה (דרך אחד ממשפחת הצדיק) והרשע ההוא הושלך לכלא ונתגלתה רעתו באופן שלא התחלל שם שמים ואכמ"ל.

לשכת העבודה...

וכך י"ל דרך הצדיקים לילך ברכי"ה הקב"ה ולהשתדל שיהיו רמזים למתפללים בזכותם, שיתחזק כח האמונה בתפילה, והבן.

מפי אומרם: אנחנו גרים בבית שמש. אשתי רצתה לעבוד ולא מצאה עבודה. היא נרשמה לקורס מסוים ולמדה מקצוע. יחד איתה למדו וסיימו בהצלחה עשרות נשים. נסעתי לציון ביום שלישי בשבוע, התפללתי שם בתמימות להשם בזכות הצדיק: "עשינו השתדלות, עכשיו צריך שיהיה לה עבודה".

בדרך חזור, ליד זכריה אני מקבל טלפון מרעייתי. עצרתי בצד, והיא מודיעה לי: "התקשרה עכשיו מישהי שצריכה עובדת בבני ברק בעוד שבועיים". שמחנו מאוד. אמנם בבני ברק, אבל גם זה משהו...

ביום חמישי בצהריים לקחתי מניין ועשינו סעודת הודיה ליד הציון. חזרנו לבית ובשמונה בערב מישהי אחרת מתקשרת לאשתי ומבקשת שתבוא עכשיו לירושלים לראיון עבודה. נו, ירושלים זה נוח יותר... היא נסעה והתקבלה לעבודה במקום. ביום ראשון היא כבר התחילה לעבוד שם...

סיפור דומה סיפר אברך מביתר: אשתי הייתה כמה חדשים כלי עבודה. נסענו יחד לציון והתפללנו. כעבור יומיים קיבלנו הצעה מצויינת, עכשיו היא עובדת שם, ואנחנו מתפרנסים בכבוד.

הצדיק דואג להובלות ומחסן

אברך עמל בתורה באחד הכוללים נאלץ לעבור מדירתו עקב התרחבות המשפחה. הציעו לו לשכור דירה מרוהטת בקרבת הורי אשתו ואכן עבר לשם כשכל רהיטיו נותרים בביתו.

כעבור זמן מה מצא שוכרים שרצו לשכור את ביתו אך ביקשו שהדירה תהיה ריקה. נסע לציון הצדיק להתפלל והנה נודע הדבר ליהודי צדיק שהודיע לו כי יש לו בעבורו מחסן חינם - חניון מרכז מסחרי שנעול עד שיהיו אישורים לבנייתו. שמח האברך על הישועה וחזר להודות.

כעבור שנה התקשרו אליו בעלי המחסן שיבוא לפנות המחסן עקב רטיבות שנתגלתה שם, ולכל הפחות להעביר לתקופה הקרובה בתוך המחסן לפינה אחרת. האברך לא ידע מה לעשות, אין בידו פרוטה לפורטה לשכור הובלה ולא לשכור מחסן אחר.

נסע שוב לציון הצדיק, והנה בחזור קיבל טלפון מחבר נמרץ ששאלו לשלומו. השיח דאגתו באוזניו, והלה אומר לו: "הנה אני מארגן כאן חבר ובאים להעביר הכול בתוך המחסן, לא צריך הובלה"... שאל שוב: "מדובר בתכולת דירה, איך תדעו, זה כבד"... וזה משיב: "אל תדאג, עבדתי פעם בהובלות, אני מכיר את כל השיטות".

באותו ערב באו וסידרו הכול, התעקשו שהאברך לא ינקוף אצבע ודחו כל הצעת תשלום...

לאחר כחודש ישב האברך בכולל בהפסקת הצהריים ואשתו התקשרה לעדכן אותו שבעלי המחסן שואלים מתי יקחו משם את הרהיטים. הוא הבין שעליו למצוא בהקדם מחסן אחר.

לפתע ניגש אליו אברך אחר מהכולל: "אתה מחפש מחסן? יש לי חלל גדול שאני ממתין לאישורי בניה בעבורו. בוא ושים שם הכול בשמחה רבה"...

כאשר הודיע לאשתו על הישועה הפלאית, מיהרה היא להודיע לבעלי המחסן, והללו, שלא הפסיקו ברוב טובם "להתנצל" על עוגמת הנפש שנגרמה, הציעו מכר שלהם שיעביר את כל תכולת הדירה במחיר אפסי עד למחסן החדש.

והאברך משתאה מחריש אל מול ישועת השם וההשגחה הסובבת את הדבוקים בצדיק ומתפללים על ציונו.

ספה נפתחת לשלוש

היה יהודי מעמלי התורה בירושלים, שגר עם משפחתו בדחקות ביחידת דיור קטנה. באחד הימים אמר לאשתו: "הנה אני מסייע לך להרדים את הילדים על המזרונים ברצפה, אבל הדבר גורם לי לכאבי גב. מה טוב היה לו הייתה לנו ספה סלונית הנפתחת לשלוש מיטות. כך תוכלי לשבת בה בשעות היום, ובלילה נפתח אותה לילדים". ענתה לו האישה: "כמעט יש להתייאשה, מנין נמצא את הממון הדרוש לקנות ספה כזו?!"

היהודי ביקש מחברו כי אם המצא תמצא ספה שכזו באחד ממדורי יד שניה השונים, שיודיענו. ואולם, התברר כי ספה זו שכיחה פחות בשוק, ונדירה ביד שניה.

בנסיעתו לעגור התפלל על מחסורו ושב לביתו. היה זה בסוף השבוע. במוצאי השבת הראשונה הלך להתפלל בשטיבלאך "זכרון משה" בירושלים, ומשם המשיך בדרכו, והנה כפינת הרחוב הראשי מונחת על המדרכה "ספה סלונית איכותית נפתחת לשלוש". לידה עמדו עוד כמה חפצים שהונחו להפקר.

האיש עמד משתאה מחריש על ישועת השם המופלאה וניצב שם תוהה כיצד יוביל את הספה הזו עד לביתו שבשכונה הסמוכה.

לפתע הטלפון מצלצל... מעבר לקו נשמע ידידו, אחד הציירים המוכשרים והנודעים בעולם היהודי. "מה נשמע?" הוא שואל. "במה זכית?!" והצייר אומר בשטף: "שמע, אני רואה אותך מהאוטובוס עומד, האם אתה צריך עזרה?"

האברך השיב: "כן, יש כאן ספה של הפקר המתאימה לי בדיוק, ואני מנסה לחשוב איך להוביל אותה לבית".

מיד הצייר 'יורה': "עד חמש דקות תמתין לי. מיד כשראיתי אותך התפללתי להשם שאצליח לסייע לך..."

כעבור שלוש דקות הצייר מציץ מחלון טנדר לבן של חברא קדישא... המעדרים עוד בפנים... הוא יורד ומספר תוך כדי ההובלה יחד: "איני מכיר אותו בכלל. ירדתי מהאוטובוס וראיתי טנדר, עצרתי אותו ושאלתי אם הוא מוכן לסייע לאברך להוביל ספה עד השכונה הסמוכה והנה הוא הסכים..."

האברך סיפר: "הרגשתי כמו בחלום. מהרגע שראיתי את הספה ועד שילדי ישנו עליה עם סדינים שלנו לא עברו אלא עשרים וחמש דקות... באו שכנים וסייעו, כולל פינוי הלולים והמזרונים, ומדובר בקומה רביעית... מה אומר ומה אדבר! ישועת השם כהרף עין! זכות הצדיק באה על ידי זכאי"⁵⁵...

מסייע ליתומים ואלמנות ולמסייעים...

אחת מעמותות הצדקה והחסד הגדולות בארץ ישראל נקלעה לקשיים משפטיים, שנולדו מהתנהלות רשלנית בנוגע לרישומים הנדרשים בחוק. אחד הבכירים ברשות הממונה יצא מנקודת הנחה עוינת שאי הסדר אינו אלא מערכת משומנת של גזלה ועושק והוביל קו משפטי תקיף נגד העמותה וראשיה.

למרבה הצער, החוק היה לצדו וכל המומחים המשפטיים פכרו ידיהם בצער ונבאו כי לא יהיה מנוס מסגירת העמותה ומהשלכת ראשיה לכלא ר"ל. הכול נזעקו וניסו לסייע ולהסביר את חשיבות העמותה הקדושה המסייעת באופן יוצא מן הכלל למאות אלמנות ולאלפי יתומים ולעוד

⁵⁵ באותה ההזדמנות מסר הצייר שם לתפילה אצל ציון הצדיק בעגור אשה מבוגרת שחלתה ל"ע במחלה קשה. כעבור שנה חזר לבשר בשורות טובות שהרופא הודיע שהמחלה נעלמה ב"ה ולהתפלל שהקב"ה יתמיד בריאותה...

צרכי צדקה וחסד הסמוכים על שולחנה, אך לא הועילו. החקירה נמשכה חודשים ורק הוסיפה פרטים מפלילים לכאורה.

בשלב זה פנה ראש העמותה לאדמו"ר הנ"ל, שידע על כוח הצדיק פועל הישועות מעגור ותיכף נסע לשם והתפלל להצלת העמותה וראשיה. הוא לא הסתפק בכך ושלח עוד ועוד יהודים שיתפללו על ציון הצדיק להצלת העמותה וראשיה.

לאחר אחת התפילות שם יצא האדמו"ר מהציון ולפתע נולדה בקרבו הרגשה: מישוהו מקפיד על ראש העמותה... חזר לביתו וסיפר לראש העמותה כמשיח לפי תומו: "הייתי אצל הצדיק מעגור והוא נתן בי דעת שמישהו מקפיד עליך, אתה חייב לפייסו, בלי זה לא יועילו כל התפילות!"

ראש העמותה הביט באדמו"ר במבט מלא משמעות, הרכין ראש ויצא. היה זה בשעה עשר בבוקר.

בשעה שש אחר הצהריים נכנס ראש העמותה אל האדמו"ר בעיניים נפוחות מבכי וסיפר בסערת רוח: "יצאתי מביתך וידעתי. הלכתי לביתו של יהודי שהיה מסוכסך איתי זמן רב. לדעתו עשיתי לו עוולה. התחננתי בפניו שיסלח לי ולא נחתי ולא שקטתי עד שהוצאתי מכיסי אלפיים ₪ כפיצוי. רק אז הוציא מפיו שאכן הוא סולח לי.

חזרתי לביתי רק בשעות הצהריים והנה התברר לי שרעייתי מחפשת אחרי בטלפון שוב ושוב. עניתי והיא רק אמרה בבכי כי היא חייבת לגלות לי משהו...

בחזרתה לבית סיפרה כך: 'ידעתי את כל מה שעובר עליך בתקופה האחרונה עם החקירות. מפעל חייך ושמך הטוב בסכנה. לפי הטבע אתה אמור להיות מושלך לכלא ר"ל. אם הייתי מגלה לך, ליבך לא היה עומד במעמסה'...

שתקה והמשיכה: 'לפני שלושה חודשים גילו בגופי את המחלה ל"ע. אני נוטלת כדורים ונתונה תחת מעקב וצילומים, חודש אחרי חודש...

היום בבוקר הייתה לי בדיקה שגרתית נוספת, והנה, הצילומים לפניך, המחלה נ-ע-ל-מ-ה!!! הרופא השווה את הצילומים ואמר לי שהדבר בלתי אפשרי, מדובר בנס רפואי!

סיפרתי לה על ההוראה בעקבות התפילה בציון הצדיק מעגור, לפייס את הנפגע ושכך עשיתי. לא האמנתי שנראה ישועה מהר כל כך... בכינו מהתרגשות יחד והתפללנו להמשך הסליחה משמים".

האדמו"ר עצמו נרגש מאוד ואמר: "כעת יש לקוות שהתפילות על הצלת העמותה וראשיה ישאו פרי והכל יבוא על מקומו בשלום".

ראש העמותה הבטיח באותו מעמד שאם ייושע במשפט - "כל הצדקות והחסדים שייעשו במשך ארבעים יום יהיו מוקדשים לעילוי נשמת הצדיק רבי יצחק ברכי יצחק גברא זצ"ל", כהכרת הטוב.

יום המשפט הגיע ואיתו הישועה הפלאית. נגד כל הסיכויים ובלא כל תקדים דומה התרצה בית המשפט לדחות את התביעה על הסף בכל הנוגע להתנהלות הבלתי תקינה שהייתה עד עכשיו, אך דרש שמעתה ואילך יוצמד חשב מלווה שיבקר את ההתנהלות שתהיה מותאמת לחוק בלי נדנוד ופקפוק.

לתוצאה טובה כזו לא פיללו, כל המעורבים בדבר שחו בהתפעלות על כוח הצדיק מליץ הטוב לפני השם הטוב. ראשי העמותה הביעו עניין באפשרויות השונות להכיר טובה לצדיק הנעלם "פועל הישועות מעגור" שבכוחו עשה מה שלא עשו אחרים והציל הלחוצים וסייע להמשך התמיכה והעזרה לאלמנות ויתומים כבימי חייו.

ובחנוני...

סיפר יהודי מבני ברק: "לצערי חונכתי לספקנות גדולה בכל הנוגע לסיפורי מופתים. וחשוב לי להדגיש שמשום מה לפרסומות העולם הזה כולם כן מאמינים... והרי שאין זה אלא יצר הרע, ולענייננו, לפני כמה שנים כאשר התחילו השמועות על הישועות והמופתים המתחוללים בציון הצדיק בעגור, נטיתי בליבי לפקפק בסיפורים אם כי נזהרתי שלא לזלזל, כשגברו השמועות ובפרט מאנשים הקרובים אלי, אמרתי בליבי 'הבה ונראה האם זה אכן עובד'. ידעתי על משפחה שבתם מבוגרת מאוד בלי שידוך וכבר ניסתה הכול ועדיין המצב תקוע, ובפרט - על ידי שכבר שבע עשרה שנה(!) נשוי ועדיין לא נפקד בזרע של קיימא ל"ע.

הצעתי להם להתפלל שם בציון הצדיק, ולעצמי אמרתי, שאם הם שכבר ניסו הכול, ייושעו שם, כנראה שזהו אכן מקום קדוש ומסוגל במיוחד.

לשמחתי ולשמחת לב מאות מכריהם, הישועה לא איחרה לבוא. הבחורה התארסה תוך זמן קצר, והידיד נפקד בבת ולאחריה בילדים נוספים. שתי המשפחות פרסמו בפה מלא: 'לאחר התפילה בציון הצדיק מעגור - נושענו!'

סיוע שמימי למצוקת הדיור

רב חשוב מזכה הרבים היה גר בדרום הארץ, אך מפני חינוך הילדים עקר לבית שמש. את דירתו בדרום השכיר לאדם שהתגלה כעבריין וחדל לשלם. הרב נקלע למצוקה כלכלית ולא ידע כיצד ישלם על מגוריו. בצר לו נסע לציון הצדיק ושפך לבו בתפילה נרגשת. יומיים לאחר מכן התקשר אליו נדיב אחד כהמשך לשיחתו עמו לפני כחצי שנה בעבור פעילויותיו הציבוריות, והנדיב שואל: "מה איתך, מה שלומך?!" הרב ענה: "האמת שיש לי כעת דאגות פרנסה והייתי רוצה לגור בירושלים". הנדיב ענה בהחלטיות: "אין בעיה, תעלה לירושלים ואני משלם לך שנה שכירות..."

עלה ומצא דירה לשכירות ב-4800 ₪. הודיע לנדיב, וזה מיהר לשלוח לו שליח עם 13 שיקים, כי הייתה זו שנה מעוברת...

משם הלך הרב למסור שיעור לתלמידיו כשכולו נרגש על ישועת השם. תיכף בתחילת השיעור פרס את השיקים על השולחן לפני התלמידים ואמר: "ראו, זה מהמארי גברא, הצדיק מעגור..."

מסייע לחתונת הבת

הרב הנ"ל עמד לפני חתונת בתו, ולא היה בידו כדי ההוצאות ההכרחיות. נסע לציון הצדיק והתפלל לפני השם בתמימות: "בורא עולם, אתה בראתה ויצרתה, הנני בידך, עוזר לי בזכות הצדיק לחתן אותה..."

כעבור ימים ספורים התקשר לידידו בארצות הברית, אברך פשוט, כלומר לא עשיר, ובישר לו שאירס את בתו. הלה שמח וברכו במזל טוב והפטיר: "בעזרת השם אשלח לך משהו"... כעבור כמה ימים התקשר האברך והודיע לרב: "אספתי בעבורך עשרת אלפים דולר!" בכך כיסה הרב את כל הוצאות החתונה.

הסדר חובות

אברך ירא שמים וחסיד מבני הישוב הישן בירושלים היה שקוע בחובות ונסע לציון הקדוש להתפלל. בעומדו שם נדר שאם ייושע ויצא מהחובות תוך חודש, יעשה סעודת הודיה גדולה לכבוד הצדיק.

הוא מספר: "תיכף בימים לאחר מכן הרגשתי ש'התאהבו בי', פנית לכמה אנשים אמירים, זה תרם לו סך כזה, וזה סכום כזה, זה סייע בהלוואה"... תוך חודש, כבקשתו, יצא מכל תסוכת החובות. הוא קיים נדרו וערך סעודת הודיה גדולה, ובנוסף קיבל על עצמו בלא נדר, בכל בוקר, לטבול במקווה טבילה אחת לטובת ולעילוי נשמת הרה"ק רבי

יצחק ברבי יצחק גברא זיע"ע, כמובא בספרים הקדושים שיש ענין בזה⁵⁶, וב"ה מתמיד בזה זמן רב.

מגדול ישועות

אברך מביתר פותח בסיפורו: אצלנו בכולל כולם יודעים - כשיש צרה ודאגה מיד נוסעים. מדי תקופה פותחים שולחן לסעודת הודאה לכבוד הצדיק והסיפורים זורמים.

הייתה רווקה אחת מבוגרת שנסעה והתארסה מיד, היא פרסמה את העניין ואחריה נסעו חברותיה ונושעו וכך החלה נהירה ואיתה זרמו

⁵⁶ ראה בס' נשמת ישראל ח"ב סי' לג שהביא כן בשם כמה גדולים וצדיקים שיכולים לטבול בשביל איזו נשמה, וכן הביא שם שהיו צדיקים שמינו שליח לטבול עבורם במקוה בחייהם. וראה בס' מקוה אליעזר - ואטהר ואתקדש עמ' רצה שהביא מפתח עיניים להרחיב"א ברכות טז: שרבן גמליאל רחץ וטבל באבלו ואמר איני כשאר בני אדם אסטניס אני, וביאר בשם הגה"ק ר"ש אוסטרפולי (ראה רמ"ע מפאנו גלגולי נשמות ליקוטים אות ח' בשם הרש"א ונמצא לפנינו בליקוטי שושנים להרה"ק ר"ש מאוסטרפולי זיע"ע ליקוט כ"ח) שהרי כתבו המקובלים שאסטניס הוא ר"ת הנשמות שהיו מעוברות בו: אברהם אבינו (מצד קליפת ישמעאל שהיתה בו). רב סימון בר אבא. רב טביומי. נחום (האלקושי). רב יהודא (בליקו"ש להרש"א כתוב: יהודה בן יעקב). רב סחורא, ע"כ. וביאר הר"ש שלכן היה רבן גמליאל רוחץ לעולם [כלו' כל יום, אפילו באבלו, כי בעבורו אי"ז רחיצת תענוג רק צורך גדול] לכבוד ולתיקון נשמות אלו, עיי"ש (והיינו שיש מהם שתוקנו על ידו קודם שבאו), והביא מצדיקים שציוו לתלמידיהם לטבול לעילוי נשמתם לאחור מאה ועשרים, ושפעם בא אחד הצדיקים בחלום אל תלמידו מדוע היום לא טבל בעדו, כי זה גורם לו נחת רוח.

ובס' אוצר הישועות ויעתר יצחק הבאתי טעם מובן איך פועל ענין זה שעל ידי טבילת החי לטובת נשמה אחרת, מועיל, כי כבר כתבו המקובלים (ראשית חכמה ועוד) שכוונת המקווה היא שכשם שאני טובל במקוה זה התחתון, כך תטבול נשמתי בנהר דינור העליון ותיטהר, ע"כ, וא"כ הטבילה בעצם מעוררת פועל עליון למעלה, ועל אותה הדרך מעוררת פועל עליון למעלה בעבור נשמה אחרת, ודוק.

סיפורי ישועות שונים. האמת שהרבה סיפורים דומים אבל הישועות שקרו לי מיוחדות במינן וברצוני לפרסמן.

סיפור ראשון: בני הקטן בן השלוש חזר מהגן עם אדמומיות קלה בלחי. כמה ימים עברו והמקום התנפח באופן מבהיל. הפנו אותנו לבדיקות על גבי בדיקות ותוך כמה שבועות מצאנו את עצמנו במחלקה ההמטואונקולוגית...

הילד עבר טיפול ראשון ושני וכדורים ופתאום נזכרנו בציון הצדיק. נסענו לשם ופרקנו את דאגתנו ופחדינו בככי ובתפילה קורעת לב. כעבור מספר ימים קיבלנו טלפון. מעבר לקו הייתה הרופאה: "אנחנו רוצים לבשר לכם שעלינו על הבעיה הנדירה של בנכם. האבחנה הראשונית הייתה טעות... בקיצור הילד בריא ושלם ולנו אורה ושמחה".

סיפור שני: רשמתי את הילדה למעון. העלויות היו גבוהות כל כך שביקשתי הנחה. אבל הייתה לי בעיה. אשתי עברה בתקופה ההיא מעבודה לעבודה אחרת, וכדי לקבל את ההנחה היינו צריכים מכתב מהמעסיק על משכורת בסך מסוים למשך כמה חודשים. לשם כך הייתי צריך לתאם מול כולם. התעצלתי ושגיתי ולא עמדתי בפיתוי וסרקתי את המסמך מהמעסיק הראשון על תאריך מאוחר והצטדקתי בליבי שהרי המשכורת נכונה ומה זה משנה מאיזה מעסיק המסמך.

הגיע זמן התשובות ואני קיבלתי טלפון נזעם: זהו מסמך מזויף, לא רק שאין הנחה, אתה תעמוד לדין פלילי על הצגת מסמך כוזב!

התחרטתי בכל לב ולא ידעתי את נפשי. נסעתי לציון הצדיק והתפללתי שהילדה תוכל להיכנס למעון במחיר שאני מסוגל לעמוד בו ושלא אסתבך עם הטעות שלי.

למחרת אני מקבל טלפון: 'מדברת א' ממשרד התמ"ת. אני רואה טוב מה שהיה. תשמע, מה שהיה היה. תשלח את המסמכים הנכונים ונראה מה אפשר לעשות בעבורכם'...

אינני יודע מי היא ומדוע רצתה לעזור לי. אבל ודאי שעל ישועות כאלה עדיין לא שמעת"...

תלמיד חכם נקרא בנאי

סיפר אחד מצאצאי רבנו: "התחלנו לבנות תוספת בניה סבירה מעל ביתנו, בהסכמה. (בשל הצורך, רצינו לדלג על הבריורקטיה הארוכה עד לאישורים). יום אחד הופיעו אצלנו שני פקחים מהעירייה והוציאו צו לעצור את הבנייה מיידית, ולא זו בלבד אלא השאירו לנו זימון לבית משפט..."

בצר לנו הלכנו לקברו של הסבא קדישא והתפללנו בדמעות שלישי.

ביום המשפט ביקש השופט את הפקחים העדים ואין... הם התפטרו!! במקומם ביקש השופט את מהנדסת העיר שתבוא בכבודה ותעיד בפעם הבאה, אך לא עברו ימים מועטים ואף היא פוטר מתפקידה!! השופט, בראותו שאין עדים, ביטל את כתב האישום וסגר את התיק.

והישועה נמשכה: כדי לסיים את הבניה היה חסר לנו סכום של כשישים אלף שקלים, בצר לנו נסענו שוב לציון הסבא קדישא. שעת רצון הייתה וגשמי ברכה ירדו יחד עם דמעותינו, הרגשנו שתפילתנו התקבלה ושהצדיק פעל למעננו.

למחרת בבוקר - נקישות בדלת... קרוב משפחה ששנים לא הגיע, בא ושאל בשלומנו, כשראה את העבודות שאל: 'מדוע אינכם מסיימים את הבניה?' ענינו לו: 'תם הכסף'... והוא הגיב: 'מה הבעיה? אתן לכם

הלוואה של שבועים אלף שקלים ותחזירו לי כל חודש אלף וחמש מאות
ש'...

עמדנו נפעמים!!! הלוואה?! בלי ריבית?! בלי ערבים?! כן!!! תוך שבוע
ימים העביר לנו את כל סכום ההלוואה לחשבון הבנק.

לימים נסענו לציון הצדיק ואמרנו 'נשמת כל חי' והודינו לצדיק שפעל
ישועות בעדנו, והעתיר בתפילה לבורא עולם למעננו".

מחודדין בפך

עוד סיפר: בני שיחי, הורתו הייתה בסיכון, ומתוך כך היינו קשורים
בתפילות לציון הצדיק, וראינו ניסים גלויים.

והנה בלידתו היו לו מים באוזניים, וכתוצאה מכך עד גיל שלוש כמעט
ולא דיבר. כל דיבור מצידו היה נשמע כאוסף של הברות בלתי ברורות.
ביום תגלחת ה"חלאקה" התחיל אף לגמגם. שבר על שבר! היינו צריכים
להכניסו ל"גן שפה" שילמדוהו להתבטא בשפה ברורה. בצר לנו, לקחנו
את הילד לציון הסבא קדישא, הפרשנו צדקה לעניים לעילוי נשמת
הצדיק, העתרנו בתפילה ובסיומה נישק הילד את הציון.

לא עברו ימים מועטים, כפשוטו! והילד התחיל לדבר רגיל וכלי גמגום!
ויהי לנס...

חותכין יבלת במקדש

עוד סיפר: זמן האביב - האילנות מלבלבים, הכול פורח... זמן מיוחד
הוא לתפילה. עלינו לציון הצדיק והתפללנו.

לאחר התפילה ישבנו "תחת העץ", עץ החרובים הידוע, שהיה שופע
בפירות טריים. ידוע ששרף התאנה מוריד יבלות, אך על פרי החרוב לא
שמענו... אך כך עלה בליבי, ביקשתי רשות וקטפתי פרי חרוב טרי,

חתכתיו לשניים והנחתיו כרטייה על יבלת שהייתה בכף ידי, וגם על ביתי הקטנה שהייתה עמי ואף היא סבלה מיבלות הנחתי פרי חרוב. התפללתי לבורא עולם שבזכות הצדיק הטמון כאן ישלח לי רפואה שלמה והיבלת תיפול, וכך היה! לאחר יומיים היבלת שלי נעלמה! והיבלת של ביתי גם כן נפלה מאליה לאחר זמן קצר! פלאי פלאים.

מסייע לאברך לרכוש רכב

לאברך יקר מירושלים ולו משפחה גדולה, היה רכב עם שבעה מקומות שהתחיל לקרטע. שח דאגתו בפני ידידו שהנה הוא נאלץ למכור את הישן ולרכוש חדש אך אין לו אמצעים לכך.

ויאמר לו ידידו: "עצתי לך היא שתקבל על עצמך שאם תזכה ותרכוש רכב חדש המתאים לצרכיך, בתנאים טובים, הנסיעה הראשונה תהיה לציון הצדיק בעגור, לכבודו בהשתטחות על ציונו".

האברך סבר וקיבל. המשיך הידיד ואמר: "הנה אתה לוקח מדי יום רב חשוב תמורת שבע מאות ₪ לחודש, אולי תתקשר למנהל המוסד ותאמר לו שברצונך לרכוש רכב חדש, שמא יסכים להוסיף עוד שלש מאות ₪ לתשלום החודשי". כך עשה, ולהפתעתו ענה המנהל מיד: "אין בעיה, תקבל כל חודש אלף ₪..."

נפרדו הידידים בשמחה, כשהאברך אומר: "את הנס הראשון ראינו, עכשיו צריכים למצוא רכב טוב במחיר מציאה".

כעבור חודש הידיד התבקש על ידי דודו לארגן "טרמפ" מירושלים לעגור. החליט להתקשר לאברך הנ"ל בידיעה שכעת אין לו רכב, רק אולי יוכל לסייע ולארגן מישוהו אחר.

להפתעתו עונה לו האברך ואומר: "אני מהבוקר מתרוצץ במרכז הארץ, מצאתי באיזו חברה רכב מעולה במחיר מציאה כשלושים אלף ₪ פחות

מהמחירון, בתנאים נהדרים בעבורי, לקחנו אותו לבדיקה והוא נקי לגמרי. לא תאמין, הם גם הסכימו לרכוש את הרכב הישן. ממש הרגע אני יוצא עם הרכב החדש... אתה הראשון שאני עונה לו, משמים הזכירו לי את ההבטחה שהנסיעה הראשונה תהיה לציון הצדיק מעגור..."

כך היה.

האברך חזר לירושלים ואסף את ידידו והדוד, ויסעו יחדיו לעגור, לציון הצדיק, להודות ולהלל לבורא העולם על חסדיו הגלויים על ידי עבדיו הצדיקים.

עבודה והלוואת ענק ועזרה בשיפוצים

כותרת הסיפור נראית מסורבלת, אבל זהו עצם הסיפור. האברך שסיפר לנו את המופתים שחווה לאחר התפילה בציון הצדיק אינו חדל מהתפעלותו עד היום. אלו דבריו: "אני אברך ליטאי באחד הכוללים הטובים. עמדתי לפני בניה על גג ביתי במטרה להוסיף יחידת דיור להשכרה. במצבי הכלכלי כשאשתי בלי עבודה וקצבת הכולל - אין בה כדי להשביע, דמי השכירות שאקבל נשמעו לי רווח בטוח בתמורה להשקעה לא גדולה. הוצאתי תכניות וציפיתי לקבלת היתרי הבניה והאישורים ו'שברתי את הראש' איך אני מתחיל לשלם את עלות הבנייה. אני חייב הלוואה דחופה.

מפה ומשם שמעתי על ציון הצדיק בעגור. החלטתי לנסוע ולהתפלל. מה יש להפסיד. ימים ספורים לאחר מכן ניגש אלי אחד המתפללים בבית הכנסת: 'תגיד, אתה צריך אולי הלוואה של מאה אלף שקל?'...

תחזיקו חזק. הבן אדם נתן לי שיק על מלוא הסכום בלי שטר ובלי ערכים. ככה, בשיחת מסדרון בית הכנסת! זה לא נתפס!

במקביל נתבשרתי על קבלת ההיתרים. הזמנו בעלת מקצוע שהיא אדריכלית ומעצבת פנים לתכנן את הבנייה והנה תוך כדי עבודתה היא ניגשת לאשתי ששכבה במיטה חלשה לאחר לידה. 'אולי את רוצה לעבוד אצלי במשרד בעבודה קלה ופשוטה בשכר מצויין?'

כבר באותו שבוע אשתי נכנסה ל'עבודה' שכוללת הרמת טלפונים ותיאום פגישות, וזהו, והמשכורת? מצויינת!

בכל תקופת השיפוץ ראינו סייעתא דשמיא מופלאה על כל צעד ושעל. בנוסף, היינו צריכים לשכור דירה באזור מגורינו היקר למשך התקופה של השיפוץ. ביררנו מחירים ונדהמנו מהיוקר. כמעט השלמנו אבל מסתבר שהיוקר באמת נובע ממחסור. לא הייתה דירה.

מתברר שהעיכוב היה לטובתנו. פתאום נודע לנו על משפחה אמריקאית שהחליטה מהרגע להרגע לטוס לכמה חדשים אצל הוריהם בחו"ל. לא היה להם כוח לחפש שוכרים ותמורת מחיר מצחיק קיבלנו דירה מצויינת לכמה חודשים.

היו עוד כמה השגחות פרטיות ומופלאות בכל התקופה. ערב אחד אשתי אומרת לי: 'אתה יודע מה, אנחנו פשוט צריכים לשבת ולכתוב את כל הניסים שקרו לנו מאז שהתפללת שם על הציון בעגור. הדברים בלתי נתפסים!! ממש מצווה לפרסם!...'...

זכה בכרטיסי טיסה

העד העיד לנו יהודי תלמיד חכם מעשה שהיה עמו: "נסעתי לציון הצדיק והתפללתי מעומקא דליבא על דוחק הפרנסה בביתי וכפרט לאחר שמור חמי בעל מוסד מפואר בקרב בעלי התשובה ועוד נקלע לקשיים ופשט את הרגל וחדל מהחזקתנו.

ימים לאחר מכן מתקשרים אלי מאחד ממשרדי הפרסום הגדולים בארץ ומודיעים לי שזכיתי בזוג כרטיסי טיסה + שבוע במלון טרף בחו"ל + כניסה למשחק ספורט בינלאומי נחשק בקרב הגויים ומפגש אישי עם הספורטאי היהודי שם.

הייתי המום מישועת השם, אבל תמהתי מה לי ולמשחק זר שכזה ומה אעשה עם הכרטיסים הללו⁵⁷.

והנה מור חמי נוהג להתייעץ בכל עניין עם אחד מגדולי הדור שלא הסכים לו לטוס לחו"ל ולגייס תרומות. אלא שבדיוק בהתייעצות האחרונה הורה לו אותו הגדול לטוס לאמריקה.

חמי יצא מבית הרב והתקשר לספר לנו על ההתפתחות המפתיעה, אולם הוסיף בצער שאין לו ממי ללוות את עלות כרטיסי הטיסה.

תיכף קפצתי ואמרתי לו, שאני 'שובר את הראש' מה לעשות עם כרטיסי הטיסה, והוא מוזמן לקחת אותם ולהשתמש בהם - בעבורו ובעבור הרבנית... חמי קיבל את ההצעה בשמחה, ויצרנו קשר עם משרד הפרסום

⁵⁷ בישועת ה' בזכות הצדיק זכיתי ללבן הלכה עמומה זו בספרי שו"ת גביע הכסף (ד' חלקים כת"י בהסכמת מרגן הגר"ח קניבסקי והגר"א נבנצל שליט"א ועוד) בענין מי שזכה בכרטיס טיסה למשחק כדורגל וזו השאלה: באחת מחברות המזון בארה"ק עשו מבצע הגרלה בין הרוכשים לכרטיס טיסה זוגי למשחק כדורגל מפורסם ומבוקש מאוד בחו"ל כולל שהייה של שבוע ימים במלון טרף, ולמרבה המזל או הנסיון, אני הוא הזוכה, התקשרו אלי להודיע על כך שזכיתי, כשהגבתי שהנני אברך שומר תורה ומצוות ואין לי מה לעשות עם זכיה כזו, תמהו עלי. ביקשתי להחליף את הזכיה בשווייה הממוני ולא הסכימו, ונימקו שחלק ממטרת המבצע הוא התצלום של הזוכה עם השחקן הנערץ עליהם. כעת יש לי אפשרות למכור או לתת את זכיתי לאחר, והשאלה מה הנכון לעשות, יורנו המורה ושכמ"ה. ועיי"ש שדנתי באורך מצד איסורי לפני עיוור ומסייע וגדרי איסור סחורה בדבר טמא והעליתי לדינא דלכתחילה ימכור לנכרי, במחיר מלא יתננו לו, ואם לא מצא ויש בזה הפסד גדול, מותר למכור לישראל מומר, עיי"ש.

לממש את הזכייה, בניסיון להציל לפחות את כרטיסי הטיסה, שהרי אין לנו מה לעשות במלון ובמשחק המוצעים.

וזאת למודעי, שבתגובה לכמה וכמה פניות שקדמו לנו, התעקשו במשרד הפרסום שלא להמיר את הזכייה למלון כשר בטענה שזו חבילת זכייה סגורה, והנה, עתה כאשר ביקשנו לקבל את הכרטיסים הפנו אותנו אל משרד הנסיעות המטפל בזה, ושם הייתה פקידה יראת שמים שאך שמעה במה מדובר ענתה בפשטות, שהחבילה אכן נוצרה למי שמעוניין במשחק ואין ימים פנויים נוספים במלון הזה, אבל אם איננו רוצים במשחק ניתן בתמורתם 'להוסיף' ימים במלון אחר 'כשר' וזול יותר...

נותרה להם למעשה 'זכות' המפגש עם הספורטאי היהודי. מור חמי העוסק בקירוב לא פספס את ההזדמנות וחקר אחר משפחת הספורטאי ונתברר שהוא בא מבית מסורתי בישראל. במפגש הפתיע מור חמי את הספורטאי והגיש לו את הטלפון ואמר: 'מעבר לקו הרב אורי זוהר, הוא מעוניין לשוחח איתך'...

הספורטאי היה נרגש, ולאחר השיחה התעניין על מטרת בואו של מור חמי, וכששמע שביכולתו לסייע באיסוף התרומות למוסד באמצעות פנייה מצולמת נרתם לעניין ואף הרים תרומה אישית מכובדת, ועיקר תקוותנו שהחיזוק הרוחני שנוצר במפגש יחולל פירות בלבו וישוב בתשובה וישפיע לטובה על רבים בעז"ה. כל זאת בזכות הצדיק שפעל ישועות על גבי ישועות בסיפור מופלא זה.

בנין לישיבה והצלת הבית (המשך הסיפור הפלאי)

"ואולם, מעיין הישועות לא חדל לנבוע. מורי חמי חזר אל ציון הצדיק הקדוש בעגור להודות ולהלל להשם על הנסיעה לחו"ל הנזכרת שזרעה צמח צדקה להושיע. כשהגיע, הודה על העבר וביקש על ההווה והעתיד להיוושע מצרתו. המוסד המפואר שבראשו עמד נפל והגיע לפשיטת

רגל, הנכסים עוקלו כזה אחר זה והנה נותר בנין אחד לפליטה. הנושים השונים לטשו אליו עיניים, רבים מהם שלא בצדק. חמי היה כאוב על הבניין הזה במיוחד. את תמצית חלבו ודמו השקיע להשיג את ההקצאה מהעירייה בעבורו, לייסדו, לבנותו ולשכללו מהמסד ועד הטפחות במטרה אחת שיהיה למבצר עוז של תורה באותה העיר. תפילתו ובקשתו והשתדלותו הייתה שהבניין ימשיך לשמש ישיבה קדושה באיזו בעלות שתהיה.

עוד התפלל בכאב על דירתו. דירת המגורים שלו, שלא יעקלוה. קשה לתאר את כאבו - מרום המעלה בראשות מוסדות מפוארים עד כדי עיקול ביתו הפרטי. ייאמר לזכותו שהוא התאמץ להשיב את כל חובות הכספים בעצמו, אף על פי שאת הצעדים שהובילו לפשיטת רגל עשה אדם אחר מהנהלת המוסדות.

והנה, הגיע יום המשפט על אודות בניין הישיבה. חמי הגיע כמעט לבדו, כבוי ונואש. מולו עמדו סוללת עורכי דין מפולפלים, כזאבים לוטשים לטרף. הם באו מנומקים בטענות כבדי משקל מדוע הבניין מגיע דווקא להם ובנוסף טענו שחמי פעל שלא בתום לב להשכיך ישיבה בבניין לאחר פשיטת הרגל.

הישועה הייתה משונה ובלתי נתפסת. מול כל טענותיהם המנומקות בכשרון, מצא השופט שאחד מבין כל עשרות התובעים השונים היה בעבר מורשה חתימה באחת מעמותות המוסדות, ומשכך הוא פוסל את כל התביעה, ומכריע שהבניין יישאר באחריות העירייה וימשיך לשמש כמשכן לישיבה הנוכחית...

ועדיין, חרב העיקול מוטלת על דירתו... עורך הדין אמר לחמי, שאם יצליח להשיג כשמונה מאות אלף שקל, זה המינימום ש'ירגיע' את הבנק ויצילך מהעיקול... והנה תקופה קצרה לאחר מכן, כאילו בלי כל קשר, התנהל משפט שלא בנוכחותו של חמי על חנות אחת שהחזיק בה בעבר

בדמי מפתח ויורשיה התקוטטו עליה ביניהם. בהסכמת התובעים(!), הכרעת המשפט הייתה, שהחנות תעבור לבעלותו של חמי והוא יפצה כמה מהתובעים בסכום קטן ובלתי מורגש... השמאים העריכו את החנות בשווי שמונה מאות אלף שקל... בדיוק הסכום הנדרש... כך באופן בלתי צפוי סר צילו של העיקול הכספי מעל דירת המגורים, החנות נמכרה והבית נותר לפליטה⁵⁸.

רפואה והסרת הספקות

סיפר יהודי משכונת גאולה: "פעם חזרתי מהציון בטרמפ עד אשתאול. היה שם פקק תנועה וכשעמד לפְגַי רכב עם נהג דתי שאלתי אותו 'לירושלים?' והוא השיב בחיוב והעלני לרכבו בשמחה. בדרך התיידדנו, והוא השיח דאגתו שזה זמן חש כאבים ברגל, והבדיקות העלו חשד מבוסס לגידול סרטני ועתה הוא נוסע לבדיקה נוספת במרפאה בדיוק באזור גאולה, 'אין זה אלא משמים, תרשום את השם ותתפלל עלי'. כמובן התפללתי עליו בהכרת הטוב והשתדלתי להזכירו מדי יום.

בנסיעה הבאה לציון הצדיק בעודי בציון אני רואה שהוא מחפש אותי בטלפון. התקשרתי, וכששמע בציון שמח. חיזקתיו בזכות הצדיק והתפללתי עליו.

כעבור כמה ימים חזר לבשר בשורה טובה שכל הסימפטומים המדאיגים חלפו והוא בריא כאחד האדם".

תלמוד תורה כנגד כולם

⁵⁸ יצויין שכשבא להתברך על צרת הבית אצל מרן שה"ת הגר"ח קניבסקי שליט"א הוא ניבא בנחרצות: "לא יקחו את הבית", למרות שניסו לתאר את גודל הייאוש שהכל נראה סגור לקראת עיקול חזר ואמר "לא יקחו את הבית".

אברך בן תורה יקר ומשפחתו היו בצער גדול. התלמוד תורה שבו למד בנם נקלע לקשיים, ותלמידיו פוזרו בין מוסדות שונים. הם ניסו להתקבל לתלמוד תורה הטוב ביותר באזור אך נענו בשלילה מוחלטת. ניסו להפעיל קשרים, רבנים, עסקנים ולחצים שונים, אולם מאום לא עזר. חצי שנה עברה, וכבר הגיע סוף הקיץ, והעסקנים הודיעו בצער, שאף לתלמודי תורה אחרים הטובים בעבור הילד אין אפשרות להיכנס (והנותרים לא התאימו לרמתו של הילד).

התחילה שנת הלימודים, והילד בבית. שבועיים עברו, והאבא נסע לציון הצדיק בעגור. בלב שכור ביקש, שהצדיק ימליץ טוב בעדו נגד כל הסיכויים.

כהדרכת רבותיו, לא התפלל להתקבל לאותו מקום שבו חפץ, אלא ביקש "שהילד יתקבל לתלמוד תורה הכי טוב בעבורו, עם המלמדים הכי טובים בעבורו והחברים הכי טובים בעבורו ושיצליח".

כעבור כמה ימים ראה אותו חברו בכולל ושאלו לסיבת פניו הנפולות. סיפר לו בצער, שכנו עדיין בבית. החבר הזדעזע ובייר פרטים ולפתע אורו פניו. "אני יודע שהמנהל זקוק לעזרתו של ידידי בחוץ לארץ, הוא מחפש אותו זמן רב, וכימים הקרובים הוא אמור לסייע לו מאוד. אדבר איתו... כעבור דקות חזר והודיע בשמחה: "ידידי מחו"ל לקח את העניין באופן אישי. הוא הצטער מאוד בצערכם והחליט בנחרצות שהוא מתנה את סיועו למנהל בכך שיקבל את בנך אם אכן הוא ראוי ומתאים, אף שאין מקום".

לא עבר זמן רב וההורים התקבלו לראיון הוגן, והילד נכנס לתלמוד תורה "הטוב ביותר בעבורו" וכו'. ואולם, עדיין היה לב האב נוקף על שבנו נכנס בלחץ, עד לאסיפת הורים הראשונה שבה אמר לו המלמד בשמחה: "דע לך, שבנך הוא המצויין ביותר בכיתה, איפה הייתם עד היום?!..."

חתן יהי לו לעזרה

פעם ביקש ממני מישהו להתפלל בציון בעד בנו הממתין לזיווג הגון. הייתי מזכיר אותו בשמחה וזכרתי את מה שאמרו חכמים שהמתפלל בעד חברו נענה בעצמו...

יום אחד פוגש אותי ידיד ואומר: "אני נוסע עכשיו לחו"ל ולא אספיק לעבור דרך עגור, אולם אני זקוק לברכה והצלחה. בבקשה, קח מונית והיה שליח שלי להתפלל על ציון הצדיק, ואני אשלם לך".

הסכמתי להתפלל בחינם ובשמחה, אבל הרגשתי שלנסוע עד בית שמש במונית זה מותרות ובזבז. מבחינתי, אסע עם האוטובוס עד בית שמש ורק משם אקח מונית לעגור. צעדתי איפה לתחנה וחיכיתי לאוטובוס.

לפתע אני רואה לצדי את בנו של ידידי, זה שעליו התפללתי לזיווג הגון. שאלתי אותו לשלמו והוא עונה: "אני עכשיו נוסע להתארס בבית שמש". תמהתי עליו: "כך חתן נוסע לבד באוטובוס?" ענה החתן החשוב: "הבית הומה בילדים, והאחיות מתארגנות, העדפתי לצאת ישר מהשיבה..."

אמרתי לו: "הנה זכית, אני לוקח מונית לבית שמש..."

נהג המונית הבין שיש לו חתן ברכב והתרגש מאוד, הוא הפעיל שירי חתנים שמחים והפיג את המתח הטבעי לקראת האירוסין.

בדרך התברר שאנחנו מקדימים את המשפחה בכשעה ובוודאי נספיק ללכת ולחזור מעגור עד לאולם. תיכף אמרתי לחתן: "אתה בא איתי עכשיו לסגור מעגל"...

רק בעומדנו על הציון סיפרתי לו שהתפללנו עליו כאן בתקופה האחרונה, לבקשת אביו. והנה הוא בא כחתן... והצדיק עוד סידר לו מונית הלוך וחזור...

מחוסר ההכרה ביקש תפילין

רכבי ההצלה שעטו ביללות צופרים. מראה הרכב ההפוך בעומק הוואדי הסמוך לבית שמש לא הותיר הרבה מקום לדמיון. בזהירות רבה פילסו המציילים דרך בירידה התלולה לנסות ולחלץ את הנהג הלכוד. המסורים ניסרו את קורות הפלדה והוציאו אותו מרוסק ומדמם בטיפות נשימה אחרונות. כל המכרים והידידים ששמעו על התאונה המחרידה התגייסו לתפילות לקרוע שערי שמים להחזירו לחיים, להחלימו ולרפאותו בבריאות שלמה.

עבר למעלה מחודש והוא עודנו מחוסר הכרה, ואז מישהו העלה רעיון - לארגן מנייני תפילה בציון הצדיק פועל הישועות בעגור. ידידיו וחבריו נאספו במהירות, והתפילות בקעו רקיעים ועלו עד כיסא הכבוד. זכות הצדיק עמדה לו, והנס ופלא קרה. הנהג פקח עיניים והתעורר במיטת חוליו.

הציבור התעודד, ומכריו חזרו לציון לתפילות נוספות. בינתיים החלו סדרות ניתוחים יחד עם תהליך שיקום ארוך ומייגע. הרופאים הבהירו כי במצב כזה של ריסוק עצמות מסתבר שהוא יישאר נכה כל חייו, אבל המציאות אמרה את שלה. אט אט הוא הצליח לעמוד על רגליו ולהתהלך על משענתו.

בכל תקופת האשפוז הוא היה עטור בתחבושות על ראשו ומגובס בידי וברגליו. באנסו היה פטור מהנחת תפילין, והנה אחד מנכדי הצדיק נקלע למחלקה הסמוכה למחלקת השיקום בכית החולים הדסה הר הצופים. היה זה בזמן קרוב לשקיעה באחד מימי החנוכה, ולמולו יהודי שומר תורה מגובס עומד על קביים: "הו... טוב שאתה פה אני מחפש מישהו שיניח לי תפילין. ברוך השם הורידו את הגבס מהזרוע וסוף כל סוף אוכל להניח תפילין..."

אחרי הנחת תפילין וקריאת שמע בדמעות וחליצת התפילין סיפר הפצוע שברוך השם ניצל מתאונה קשה בוואדי ליד בית שמש וכו'.

מאת השם הייתה זאת שאותו נכד לאחר כחודש נסע בטרמפ ליד בית שמש והנהג מספר לו: "אתה רואה את הוואדי פה. לפני כמה חודשים הייתה פה תאונה נוראית. הנהג כמעט... נסענו כל החברים כמה פעמים לציון הצדיק מעגור והיום הוא בריא ושלם ולא ניכר עליו כלום... מי היה מאמין..."

שיחת עופות בציון הצדיק

בט"ו באב ה'תשע"ו בשעת בוקר מוקדמת נסע אברך ממשפחת רבנו לציון הצדיק. הוא הגיע בטרמפ מביתר דרך צומת האלה, עם תייר אמריקאי שהחליט במיוחד בעבורו לסוב מדרכו לשדרות והכניס אותו עד לציון, מבלי שנתבקש. הודה להשם ושם בציון אמר את סדר פיטום הקטורת המסוגל ונשא תפילה כללית. והנה בעודו עומד ומתפלל שמע האברך קולות צפצופי עופות מהעצים הסמוכים לציון הצווחים במקלה בקול הנשמע בכירור: "אבא, אבא, אבא!"

האברך הצטמרר והרהר 'אולי רמז יש בדבר',⁵⁹ שאני צריך להתפלל על אבי, ומיד התעצם בתפילה לשלומו ולרפואתו של אביו.

בערב שבת כששוחח עם אמו ציין: "תספרי לאבא שכך וכך ארע לי בציון". האמא שתחי' שמעה והגיבה בספקנות מובנת.

במוצאי שבת קיבל האברך טלפון... ונאמר לו כך: "בשבת קודש לאחר התפילה התמוטט אביך ונפל מכיסאו, חשבו שהוא סובל מסוכר נמוך

⁵⁹ כמו שנאמר בקהלת (י, כ) כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפיים יגיד דבר, ועי' תיקון"ז תיקון סט דף קה: ועי' שער רוה"ק למהרח"ו דרוש ג'.

ונתנו לו קוביית שוקולד. למעשה היה להיפך, הסוכר היה גבוה. נתנו לו תרופות לעניין הסוכר וחשבו שהתייצב, אך למעשה הוא בחולשה כללית וכעת מפנים אותו לבית חולים ל"ע".

נתברר שהאבא סבל מדימום בקיבה שהוריד את רמת ההמוגלובין בדם ומכך נבעה החולשה הגדולה.

הרופא ציין ואמר: "היה לך נס שלא ניזוקת מהנפילה ושהגעת בזמן לבית החולים ובכך נמנע מצב גרוע בהרבה". הוא טופל ביעילות וכעבור שבוע שוחרר מבית החולים.

למפרע הבין הבן שהצדיק מעגור פעל בעבורו שיתפלל ובכך ינצל מהגזירה.

נדר סעודה והכאבים חלפו

בערב יום ההילולא דשנת תשע"ח סיפר לנו רב תלמיד חכם ומזכה הרבים בישיבה לבעלי תשובה בירושלים: "הרבה זמן ניסיתי להשיג אתכם. הייתה לי החוברת ואבדה ממני. הבוקר עמדתי בספרייה בבית כנסת תימני בירושלים ושאלתי ידיד האם ידוע לו איך אני מגיע לזה שחיבר קונטרס על הצדיק מעגור. עמדו מאחורי שני אברכים חסידיים ואחד מהם שמע אותי ואמר: 'הנה הטלפון שלו'... ובכן, אספר לך ותפרסם לתועלת:

סבלתי הרבה מכאבים ברגליים, ובעיקר בכרכיים, כאב גדול שלא פסק. ניסיתי כמה דרכים לשיכוך הכאבים אך אלה לא פסקו. עמדתי וקיבלתי

על עצמי⁶⁰ שאם יחלפו הכאבים מאליהם בלי רופאים ובלי תרופות וזריקות אעשה סעודת הודאה להשם לכבוד הצדיק רבי יצחק גברא ז"ל. ואכן הכאבים פסקו מאליהם בלי שום התערבות גשמית".

טעות ניווט פלאית

פעם ביקשו ממני שני תלמידי חכמים לנסוע אל ציון הצדיק ולבקר רבנים מסוימים בדרום הארץ. מצאנו יום פנוי וקבענו להשתתף עם ידיד אברך תייר אמריקאי, הנוהג ברכב שכור, בשעה עשר בבוקר. הגענו השלושה מתחת ביתו והמתנו שעה ארוכה והוא אינו מגיע. התקשרנו ולא ענה. נכנסנו ללמוד בבית כנסת סמוך. כשענה, התנצל שלא ישן בלילה ורק בצהריים נצא. הגיע הצהריים, והנהג טען שלדעתו נסיעה ארוכה ברכב שברשותו לא תהיה נוחה. עלינו לחברת ההשכרה להחליף לרכב מרווח יותר, והנה אחד מהמיועדים לנסוע הוזמן לפדיון הבן... התעכבנו לקחתו, אך הכהן הפודה לא הגיע... עיכובים משונים...

השעה הייתה שלוש בצהריים. פרשתי לפינה והוצאתי תנ"ך ליטול עצה מן התורה בדרך גורל⁶¹ ויצא התיבות מן הפסוק: "וכל גדוליה רותקו

⁶⁰ כאן המקום לעורר מש"כ הפוסקים נ"ע שעם כל מעלת הנדר בעת צרה, יש לזוהר בנדרים, ובפרט נדר בעת צרה שי"א שסכנה להתירו, וטוב שלא תדור משתדור ולא תקיים. ובדר"כ עדיף שתהא הקבלה בלי נדר.

⁶¹ כמובא בפוסקים ובכרכי יוסף ביו"ד שכך היא עצת נותן התורה המובאת במדרש "אם ביקשת ליטול עצה, טול עצה מן התורה", וכתבו הקדמונים שאחת הדרכים ליטול עצה מן התורה היא על ידי שפותחים בטהרה ובכוונת הלב ובתפילה - ספר תנ"ך והפסוק העולה, בו טמונה העצה לשאלה. ומכיון שזה יעץ נותן התורה, ודאי שלא על כן צויה לא תנחשו, ואכמ"ל.

התעוררנו לזה לאחר ששח לנו אחד ממשפחת הצדיק שכבר כמה וכמה פעמים ערך גורלות כאלו לקבל עצה והתפלל ש"זכות הצדיק רבי יצחק ברבי יצחק גברא תהיה עימו

בזיקים" (נחום ג, י). לא הבנתי האם המשמעות שאנחנו מרותקים כאן למקום ולא לנסוע או שיש כאן משמעות אחרת. עשיתי גורל שני, שממנו הבנתי שעלינו ללכת. סוף כל סוף יצאנו לדרך בלב הומה והקדמנו להספיק לבקר את הרבנים, האחד בדרום הרחוק והשני ברחובות, אדהכי והכי הייתה השעה תשע בלילה. בליכי חשבתי שהנהג כבר עייף וייסע כבר ישירות לירושלים.

הצליח לקבל עצה ההוגנת לו ולהבינה אל נכון". ונענה שוב ושוב תשובות נפלאות שהיו למשיב נפש. ונציין סיפורים ודוגמאות המלמדות על הכלל:

פעם שאלוהו להתערב באיזו דבר מצוה לחזק משפחה ששיכלה את בנה, ולא ידע אם להענות, ושאל בגורל ונענה מן הפסוק 'האוכל להשיבו' המדבר ממיתת בן דוד, והבין שלא יהיה לתועלת. * עוד היה לו, ממשפחתו התלבטו היכן ללדת, בי"ח מעייני הישועה או מקום אחר, ועלה הפסוק 'גיבור יושיע' והבינו שהרצוי להם במעייני הישועה, הוסיפו לשאול אם יצטרכו היפוך לעופר או שיסתדר לבר, ואע"פ שאין לחקור על עתידות, במקרה זה הרי 'יתובי דעתה' של המעוברת שתכונן לזה בלא פחד, והעלה בגורל 'ויובילני דרך שער צפון מקדים', דהיינו שיצטרכו להיפוך ונתיישרה דעתה. * גם שאלה אשה לגבי דירה בשכונתם שהתפתחה, האם היא טובה עבורם, ויעל הפסוק 'אחותך הגדולה משמאלך' ושם המובן שאינה בתרבות טובה, והודתה האשה שכן הוא בנידון זה שגרה שם אחותה בשכנות והשפעתה לשלילה. * ופעם שאל מנהל מוסד מפואר על נסיעתו לחו"ל ושמו דוד ויעל הפסוק 'ותשלם המלאכה ויבא דוד כסף וזהב. * ופעם נשאל על בנים שסרו מן הדרך ל"ע והתלבט אם ליתן להם הסגולה לשרוף לבנה בתנור שאופים בו חלות לשבת למשך שבוע (שתי שבתות) ולהניח בקבר הצדיק, ועלה הפסוק 'וישרוף על המזבח.. מה הציון הלז אשר אתה רואה ביהודה'... * ופעם נשאל מידיד האם נכון להוציא את הרכב למכירה, ועלה הפסוק "מוציא רכב"... * ופעם נשאל מנהג רכב שקיבל שלילת רשיון וזימון למשפט האמור להערך למחר בבי"ד ערכאות לתעבורה, אם לשכור עו"ד או לא, ועלה ג' פעמים "אין משפט"! והיה לפלא שכך הווה, שלמחרת הגיע למשפטו והסדרנים אומרים לו בפליאה שאין נגדו לא תיק ולא הזמנה... וממש הפציר בם שקראו לו, עד שהואילו לכתוב לו "הסדר" שהניח דעתו ודעתם. ועוד כהנה וכהנה מעשים של עצות טובות מן התורה בזכות הצדיק.

להפתעתנו סטה פתאום הנהג מן הכביש הראשי ופנה לשביל עפר. שאלנו "לאן זה?" וענה: "כתבתי בתכנת הניווט שלי 'עגור' והנה המסלול מורה לכאן".

מתברר שהגענו לפארק על אם הדרך והקשר בינו לעגור נראה קלוש למדי. יצאנו מהרכב. הייתה דממה מוחלטת, רק פנסי הרכב ואור הכוכבים הראו לנו את הקרקע שתחתנו. נכנס בליכי לעמוד שם ולקרוא עימם קריאת שמע. היינו במצב רוח מרומם, ומשום מה נזכרתי באיזו סגולה והרמתי חלוקי אבנים וזרקתי לר' רוחות וקראתי הפסוק המסוגל. כעבור כמה שניות שמענו יחד מקהלת תנים מייללת בקול. נבהלנו וחזרנו לרכב.

הנהג בדק שוב שאינו טועה כאיות שם המושב "עגור", ועדיין המסלול הורה להמשיך בשביל העפר. הוא האמין בתוכנה הבינלאומית, נענה לאתגר ודהר בשביל העפר שאט אט הפך להיות קופצני יותר ויותר. הרכב השכור התיז צרורות אבנים ורגבי בוץ ורוקן בשטף שלוליות מים כשהנהג מתמרן במיומנות בין המהמורות הקשות. נסענו ונסענו כרבע שעה, והשביל לא נגמר. סוף סוף ראינו את קצה הדרך. פנסי כביש האירו מן המרחק.

התעודדנו ושמחנו על קיצור הדרך ככל הנראה, אך שמחתנו הייתה מוקדמת. פתאום שקע הרכב והחליק בתוך שלולית מים בוצית וחלקה. הגלגלים הקדמיים התחפרו והתיזו בוץ לכל עבר, והנסיעה נעצרה.

יצאנו אל השלולית. בוססנו בביצה. הכנסנו קרשים וענפי עצים מקדימה ומאחורה במטרה לחלץ את הרכב, אך מאום לא עזר.

קראנו פרקי תהילים והתקשרנו לחברת ההשכרה במחשבה שהשירות כולל חילוץ, אבל התורן המנומנם ענה שכל בעיה התלויה בנהג אינה בכלל השירות. הצהיר וניתק. התקשרנו ל'ידידים', ארגון חסד חרדי המחלץ רכבים תקועים, והם סיכמו שהקרוב אלינו יצור עמנו קשר.

בינתיים התחייבנו סך נכבד לצדקה לעילוי נשמת הצדיק מעגור ואז חזרו אלינו מידידים ובעודנו מנסים להסביר או לשלוח את המיקום המדויק אנחנו שומעים קריאה: "היי, צריכים עזרה?!"...

הסתובבנו והנה קצין צה"ל גלוי ראש גבוה לבוש סרב. "אני מתפלא עליכם, במקום להתפלל מחזיקים טלפון ביד?" הודינו לו והוא בחן את המצב ואמר: "אנחנו אוהבים את הדברים האלה. יש לי חבר שגר כאן באזור. אתקשר אליו... 'הג'יפ אצלך?! בא יש כאן בעמק רכב תקוע. תביא אתך חבלים..."

ואז פנה אלינו: "יש לכם מזל. רכב השטח אצלו. עשר דקות ואתם בחוץ. עכשיו תסבירו איך הגעתם לפה?!" ענינו בתמימות: "רצינו לנסוע לקבר הצדיק בעגור, הנהג התייר כתב בתכנת הניווט: 'עגור', והתוכנה הובילה אותנו לפה". הקצין הרהר בכובד ראש: "אנחנו צריכים לבדוק את זה, התוכנה היא בינלאומית, ככל הידוע לי בשום אופן אין בה שבילי עפר, היא מיועדת לכבישים בלבד. סיפור מוזר קרה לכם. אבל אתם יודעים מה? משמיים הגעתם למקום מיוחד מאוד. אנחנו בעמק האלה. עגור הייתה לימינכם, והנה משמאלכם הר תל עזקה. המקום כאן היסטורי מאוד, אתם בטח יודעים מהנ"ך. כאן ארע הנס במלחמת יהושע שהקב"ה זרק אבנים גדולות מן השמים על הפלישתים והרגם. כאן ליקט דוד חמש אבנים מן הנחל. יש אנשים באים לכאן מכל העולם ללקט אבנים למזכרת".

עודו מדבר וחברו הגיע חייכן ומנומנם... "עוד כמה דקות הייתי כבר רדום". קשר את החבלים, והרכב היה בחוץ...

פתאום הבנתי את המענה מהבוקר: ... "וכל גדוליה רותקו בזיקים"⁶²...

⁶² ושבתי להתבונן שיש ד' "בזקים" במסורה ונלענ"ד לדרשם כמין חומר. באיוב לו, ח כתוב ואם אסורים בזקים ילכדון כחבלי עוני, וע"ז דרשו בגמ' מגילה יג: כשהקב"ה פוסק גדולה לאדם - פוסק לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות, ואם הגיס דעתו הקב"ה משפילו שנא' ואם אסורים בזקים וגו' ונלענ"ד ביאור הדרשה שגם כאשר בניו ובני בניו מרותקים בשלשלת היחס זכות זו לא תועיל להם להמשיך הגדולה אם יגיסו דעתם, ומצד זכות אבותם מסייעתם הקב"ה מזכה אותם להשפל בעוני ממון ודעת, עד אשר ישובו, ואם ישמעו ויעבדו, יכלו ימיהם בטוב וזכות אבותם מסייעתם וצדקתם עומדת לעד [שאע"פ שהאב סייע והסיע לבב הבן למעשה טוב, לא תגרע זכות הבן, ותהא צדקתו שמורה ועומדת לעד].

ויש עוד במסורה בתהלים קמט, ח לאסור מלכיהם בזקים ונכבדיהם בכבלי ברזל, ונלענ"ד הביאור שהקב"ה מביא מפלה רוחנית וגשמית לגדולי האומות ושריהם בשמים ובארץ, ע"י זרע אהוביו אע"פ שמעצמם אינם ראויים, וכמו שאמרו רחל ויוסף ודוד כ"א על שכנגדו 'מובטחנו שיפול ע"י זרענו'. וזה פשר לנצחונות שנעשו ע"י ריקנים בעם בלא זכות הנראית לעין].

ועוד במסורה בנחום ג, י בנבואה על אשור שרשעתה מרובה וחורבנה קרוב ואין לה לסמוך על היותה 'זונה טובת חן' שפיתתה אחריה את הגוים בנימוסים יפים כאילו הם בעלי חן וחסד, כי כבר נודע שכל הלומדים ממנה לעשות חסד, הכל מזויף ושקר, וכל גדוליה, רותקו בזיקים, דהיינו נחשפה רעתם על ידי זרע הצדיקים שגילו שכל חסדי הגוים אינם אלא שקר להפיל בפח רשתם.

ועוד במסורה בישעיהו מה, יד והוי אומר לאב מה תוליד ולאשה מה תחילין... האותיות שאלוני על בני, והמענה: [אנשי מדה עליך יעבורו ולך יהיו [איש מדה זה גלית שנפל בעמק עזקה ע"י דוד] אחריו ילכו בזקים יעבורו ואלו ישתחוו אליך יתפללו אך כך א- ל ואין עוד אפס אלדים י"ל אין עוד צורך לייחל שיהיה מקום מסוים אפס דינים הרמוזים בשם אלדים, וכמו המקום אפס דמים שנקרא ע"ש נצחון דוד על גלית בעמק עזקה, כי כן יהיו כל המקומות, וזה יהיה בזכות זרע הצדיקים וזה המענה ונחמת השם לאב ולאם הקדמונים המצטערים על צער גידול בנים שמנע מהם עבודת השם מחיים, שלא יגעו לחינם, כי הישועה תבא דרך זרעם וע"י במשך חכמה וישלח לב שם מתבאר שעשיו בא מכה כיבוד אב, ויהודה גרם צער וניאץ לאביו במכירת יוסף, ולכן בתיקון החטא מתחילה זרע יוסף יאכלו את עשיו ואח"כ עימם אריה יהודה כבקר יאכל תבן, ואפשר להטעים

המחלצים ביקשו שנזכיר את שמותיהם אצל הצדיק ויצאנו משם לדרך הקצרה מהורהרים. פתאום הבליחה בי המחשבה, כי לי הייתה שווה כל ההרפתקאה הזו להתקרב ולהבין יותר את החידה של הצדיק אותה נטל עימו למקום קבורתו --- "פה אשב כי איויתה".

התפללנו על הציון והזכרנו את שמות המחלצים לברכה ולהצלחה ויצאנו נרגשים. כששבנו אל הרכב שהיה מלוכלך כולו בבוץ הזכרתי לנהג דבר פלא.

היה זה בצהריים בחברת ההשכרה. העובד הערבי שהציג את הרכב המרווח והנקי בא למסור את המפתחות ואני הערתי בשעשוע: "יש כאן לכלוך של ציפור על גג הרכב" ... משום מה הוא התייחס ברצינות, והמנהל כתב וחתם: "זיכוי לשטיפת רכב + נקיון פנימי" ...

כעת, בעומדנו מול הרכב שנראה כמי שטבל במנהרת בוץ מבית ומחוץ ההשגחה הפרטית נראתה מדהימה שלפחות עול ניקוי הרכב סודר לנו מראש.

חזרנו לירושלים מחיל אל חיל והספקנו להשתתף במעמד סיום כל הזוהר עם גדולי תורה ומקובלים בכית אחד מידידינו. המעמד הנשגב היה בעבורי כחותם של היום הפלאי.

כעבור זמן קצר ראינו כמה ישועות פרטיות ואני זכיתי בישועת השם ובזכות הצדיק להבנה כלשהי בחשיבות מקום גניזת הצדיק דבר שהיה

עוד בדבריו שהרי יעקב נצטער על חמור ושכם, המרמוז על ישמעאל ועשיו, והכניעם בחרב ובקשת, חרב פיפיות כנגד קליפת ישמעאל, וקשת יסוד יוסף ללהט קש קליפת עשיו, וכשיהודה ניאץ לאביו מנע ממנו לחבר חרב יהודה עם קשת יוסף ולתקן, ולכן לעת"ל ינחם הקב"ה ליעקב ורחל כשזרע יהודה יגזלו חננית ויאכלו תבן דהיינו יכלו את חסדי הגוים והישמעאלים שהם כציץ השדה, יחד עם קש של עשיו ובוזה ישלים המלאכה ולו המלוכה).

חידה בעיני⁶³ וב"ה העליתי את הדברים לפני תלמידי חכמים וצדיקים שהתפעלו והסכימו עם הדברים.

תלמידי חכמים פטורים

פעם נתתי לידיד בר אוריין את חוברת שבחי הצדיק "גבורת יצחק" וסיפרתי לו סיפור ישועה ממשפט (שבאותו שלב עדיין לא פורסם). חברו נעמד לידו והאזין ברוב קשב.

כשסיימתי הגיב הראשון בהתלהבות: "גם זה בהשגחה שסיפרת את הסיפור הזה דווקא. הידיד שעמי צריך לזה..." אמר ולא יסף, ואני גם לא שאלתי.

כעבור שבועיים עבר מולי ידידו וסיפר, שבשבוע שעבר הם נסעו והתפללו על הציון. שאלתי אותו בחיך "נו, כבר ראית את הישועה?"... ויען האיש בבת שחוק: "אני ברוך השם כלי מחזיק ברכה, כמעט בכל יום רואה הצלחה במסחר, אבל האמת, משהו מיוחד מאז התפילה עדיין לא ראיתי". עניתי: "תראה, תראה ישועות".

למחרת אני רואה בטלפון שיחות שלא נענו. חזרתי, והידיד הוא עונה לי בהתרגשות: "אני חייב לספר לך מעשה נורא! דקות אחרי שאמרת לי שעוד תראה ישועות הייתי במעלית בדרך למשרד ממשלתי לשלם סך עתק של עשרות אלפי שקלים כאגרה כלשהי. הרהרתי בליבי 'על מה ולמה שאצטרך לשלם סכום גדול כל כך', ולפתע נזכרתי בדבריך והצהרתי: 'אם קורה נס ופוטרם אותי מהתשלום הזה אני נותן אלף דולר לצדקה לעילוי נשמת הצדיק רבי יצחק גברא מעגור'.

⁶³ את הדברים הבאתי לעיל בהערה תחת סיפור קבורת הצדיק לפי צוואתו 'פה אשב כי איייתה', עיי"ש.

האמת, הסיכוי היה קלוש עד דמיוני לחלוטין. ישבתי מול הפקיד והמתנתי לשלם. להפתעתי הוא התחיל לפטפט וללהג מחייו האישיים במשך כעשרים דקות. כשסיים שאל 'ואתה למה באת', עניתי 'לסדר את התשלום ההוא'...

הוא בדק ברשלנות והגדיר הגדרה כלשהי, שלפיה אני פטור לגמרי! חתם ונפנה אל הבא בתור...

יצאתי הלום לגמרי. לא האמנתי. התקשרתי דבר ראשון לקיים את הנדר ונתתי אלף דולר לצדקה, כעת התקשרתי אליך להודות וחייבים, חייבים להודיע שיש ניסים בדור הזה..."

חזר עם צ'ק ביד

סיפר יהודי העוסק לפרנסתו בעריכה תורנית: זמן רב שהייתה פרנסתי דחוקה מאוד, היה זה קודם ראש השנה ונסעתי לשפוך שיח לפני הבורא במקום המסוגל בעגור.

כעבור ימים מספר הגיע לביתי בנו של אחד מגדולי ישראל וביקש שאערוך ביוגרפיה מקיפה על אביו. עניתי ואמרתי לו שאני עסוק מאוד, וכעת אין לי זמן, רק עוד כמה חודשים. משהפציר בי, אמרתי בייאוש: "יש לי עכשיו חוב גדול למשכיר הדירה ולבנק, הדבר מטרידני מאוד. אם תסכים לשלם את כל הסכום מראש, אתאמץ לקבל את העבודה שלך". בליבי ידעתי שהדבר מופרך לגמרי, אבל כך אמרתי ונפרדנו לשלום.

להפתעתי כעבור דקות הוא חזר עם צ'ק ביד על מלוא הסכום (שש ספרות), בתאריך מיידי. והוסיף: "אינני לוחץ אותך בזמן, תתחיל לעבוד, אני סומך עליך... בהצלחה!"

היה זה סכום רציני שהספיק לכסות את החוב לשכר הדירה וכמעט את כל המינוס בבנק. נוספו לי אז עוד כמה סכומים קטנים וראיתי עין בעין ישועת השם כהרף עין.

הכבד הקל ביותר...

מספר רב תלמיד חכם ורב פעלים מהר נוף בירושלים: אשתי לא עליכם חלתה בשחמת הכבד. מה אומר לכם זהו צער גדול שאין לתאר. שמענו מידידים על הציון המסוגל בעגור ונסענו אני ואשתי להתפלל שם.

בימים שלאחר מכן קראו לנו לבדיקות על תפקודי כבד שני וחמישי ושני. הייתה ירידה בתפקוד. דאגנו. אשתי שתחי' בקשה שנסע שוב לעגור ביום חמישי.

נסענו ובעודנו על הציון התקשרה הרופאה ובפיה בשורה לא טובה לכאורה. "הבדיקות יצאו ממש לא טובות, עליכם לפנות מיידית למיון בהרסה עין כרם" ... כך עשינו.

אשתי אושפזה ואובחנה כסובלת מאפס אחוזי תפקוד בכבד וכמועמדת להשתלת כבד בדחיפות גבוהה.

הרגשנו שדווקא הירידה בתפקוד הייתה לטובת העניין כי בכך נכנסנו למועמדות השתלה בדחיפות גבוהה. מה שמקדם מאוד את הסיכוי שנקבל ולא נהיה כאחרים ל"ע שבמהלך ההמתנה שובקים חיים לכל חי.

היה זה ביום השמיני לחנוכה "זאת חנוכה". לפתע באו והודיעו לנו "נמצא בעבורכם כבד צעיר מתאים להשתלה", כנראה מתאונת דרכים או מעניין דומה. לא שאלנו שאלות ולא קיבלנו תשובות. רק זאת אומר לך. הליך שלוקח לפחות חצי שנה, וגם אז בספק אם יצליח או לא, הסתיים כאן בשלושה שבועות מאז התפילה בציון.

ההשתלה בוצעה בהצלחה ואשתי שתחי' בריאה ושמחה. חייה ניתנו לה במתנה.

שתי סעודות לעירוב

סיפר בחור מגבעת שאול בירושלים: "קיבלתי על עצמי שאם איוושה אערוך סעודת הודאה בעשרה סמוך לציון⁶⁴, ונושעתי, אך נמשך זמן

⁶⁴ אודות המנהג לסעוד סעודה לכבוד הצדיק בסמוך לציונו נשאלתי מאת ת"ח מופלג אי אריך למעבד כן וראיתי להרחיב מעט לתועלת. הנה הוא דבר מפורסם בהרבה מקהילות ישראל שהיו באים על ציוני הצדיקים ושוחטים כבשים ומאכילים לעניים ולכל מאן דבעי, בפרט ביומי ההילולא והצדיק, וכבר ידוע מהרשב"א שמנהג הזקנות הוא יתד חזק להשען עליו, ופוק חזי מאי עמא דבר, והכל זוכרים כאן בארץ ישראל ביומי ההילולא דרשב"י איך היו באים עם כבשים ושוחטים ומחלקים וכו'. [ושם ב"ה התבטל המנהג "בשחיטה", מפני טעמי תריצי אחרוני, שהיו שם שוחטים קלי דעת ושתיים, והיו באים לתערובת, והיו בעיות בריאותיות ועוד].

דא עקא שבשו"ת רב פעלים ח"ב יר"ד סי' ל"א נשאל מהשר"ר בעיר ארבל שמנהג העיר ההיא שבעת עצירת גשמים היו מולכים ה' או ו' בקר, לקברות הצדיקים, ושוחטין על כל קבר בקר אחד, ואח"כ מתפללים ואומרים י"ג מדרות ותוקעין בשופר ואח"כ מחלקים הבשר לעניים, האם מותר לעשות כן. והשיב לאסור מכמה טעמים וזת"ד בהטעמה:

א-ב. מחשש תקרובת ע"ז והקרבה לשם מלאך. כי דעת הרמב"ם באיסור שחיטה לשם שר כגון מיכאל הכהן הגדול [וה"ה לשם צדיק] שאפי' לא נתכוין לעבדו, אלא משום רפואה, מדרבנן הוי כזבחי מתים, גזירה משום תקרובת ע"ז או עבודה לשרים, ממש, והבשר אסור בהנאה, ובפרט כשמייחדים מקום לשחוט על המצבות, (עיי"ש).

ג. חשש עבודה זרה וכבוד לזולתו. כי כתב התבו"ש בד' הרמב"ם שאע"פ שהאדם יודע שהשי"ת הוא האלהים ואין עוד זולתו, ומה שהוא מקריב לאיזה מלאך או שר [או צדיק] כוונתו לכבודו, נכנס בטעות דור אנוש שהיו עובדים למשרתים בטענה שה' חפץ שיכבדו, וה"ז נחשב כמו שמקריב להם ועובד עבודה זרה ממש, ולא יעזור מה שמחלקים הבשר לעניים, כי המעשה שבאו לשחוט על המצבה מראה שכוונתם להקרבה.

ד. ששחיטה זו אינה כלפי ה', אלא "דורש אל המתים", ומה שהתירו בזה"ק (אחרי דף עא) לבא ולהתפלל על קברי הצדיקים ושלא נחשב דרישה אליהם, הוא מפני שמתפללים ומבקשים רק מהשם, אלא מוסיפים ומבקשים מנפש הצדיק שיתפלל לפני ה' שה' ישמע מה שהתפללנו לפני ה', ורק זה הותר, אבל שחיטה על המצבה מה טעם יש בזה, אין זה כי אם רוע לב לעשות מעשה

ועדיין לא קיימתי קבלתי. יום אחד החלטתי שאם לא אקום ואעשה מעשה היום, מי יודע בעוד כמה זמן יידחה העניין. לקחנו מצרכי מזון

ניחושם ודורש אל המתים וכשאר חוקות הגויים וצייין להא דהמליץ בשו"ת חת"ס י"ד קל"ח על הנוהגים לשחוט זוג תרנגולים זכרים בכית אבנים חדש, או שלא היה שם בית מעולם, (כדי להנצל מהמפורסם לאזהרה בשם צוואה דר"י חסיד, ודעת החת"ס דלאו ר"י חסיד חתים על אזהרה זו ואין לחוש לה, חוץ מזה אין לחוש לכל האזהרות שלא מוזכרות בש"ס ופוסקים), כי התרנגולים הנקראים גבר הם יהיו הדוירים הראשונים, ושחיתתם היינו מיתתם והמה פדיון נפש, דוגמת הכפרות שנוהגים, ע"כ מהחת"ס, ודחה הרב פעלים דלא שייכא בנידו"ז ששוחטים על המצבות.

וסיים להלכה שהדבר באיסור גמור. ועליהם לבטל מנהגם, ואם ירצו ישחטו בבתיהם ולא יכוונו אפילו בביתם לשם צדיק פלוני או צדיק פלוני, אלא בשביל צדקה, לחלק הבשר לעניים. עכת"ד.

והנלענ"ד להאיר בזה דעיקר קצפו על מה ששחטו על המצבות, ואח"כ נוטלים הבשר לבתי העניים, ומהטעמים שהזכיר, ואף שהיה מקום ללמד זכות שכוונתם לשבור הלב במראה השחיטה, בבחינת פדיון נפש שנהגו בשחיטת התרנגולים בעשי"ת וכיו"ב, שאם נגזר עלינו מיתה, הרינו שבים בתשובה ויהא זה תמורתנו וכפרתינו, מ"מ מזה שעל כל מצבה שחטו בן בקר אחד, יותר נראה כתקרובת וכבוד לזולתו האסורים, ואף שאולי המייסדים התכוונו שכל צדיק וצדיק יראה איך הביאה לקברו מלווה בהכנעת ותשובה מיוחדת, ולכן יסרו לייסד השחיטה דווקא לפני התפילה על מצבתו, מ"מ סוכ"ס המון העם אינם בקיאים בדקדוקים הללו, ובקל יבואו לפוקה ולמכשול של מחשבת ע"ז ותקרובת ודרכי האמורי, ולכן כן תיקן מנהגם להלכה להתרחק מזה מכל וכל.

ולפי זה תבין שסעודות שעושים בסמוך לקברי הצדיקים כאשר אין שם השחיטה ודבר המזכיר דרכי האמורי, והכל יודעים ומעידים ומגידים שאי"ז אלא "סעודת הודאה לה' יתברך" ו"סיפור שבחי הצדיקים", שהיא עבודה גדולה לאלה-ינו, כאשר האריכו בספה"ק, (וקצת מזה הזכרנו בפתחת הספר), שאין בזה כל חשש, ובפרט שמרבים אהבה ואחוה ומזמינים עניים ומדברים ד"ת ואמונה, שהוא מנהג ותיק וכשר וישר ואין לערער אחריו, ומה שאומרים שהסעודה והברכות "לכבוד הצדיק", היינו לעילוי נשמתו וזה כבודו, והנלענ"ד כתבתי, והיעב"א. (משו"ת גביע הכסף, כת"י, ושם בתוספת).

ובתשובה אחרת ביארתי שראוי לזכור שמצד כבוד ואיסור קלות ראש, אסור לאכול ולשתות בכל שטח בית קברות אפילו כשאינו סמוך ד' אמות לקבר ולמעט המקום בכניסה המיועד לחיים, ובו שירותים ומשרדים, ושהמאכלים והמשקים אפילו היו מגולים זמן רב בבית הקברות, אינם נאסרים, וביארתי שאם אין ג' קברים אין לזה דין בית קברות, ובמקרה של קבר יחיד או שניים, האיסור הוא רק בתוך ד' אמות של הציון (עיי"ש).

לסעודה ויצאנו לדרך בתקוה לצרף לסעודה מהמתפללים על הציון, שתהיה הסעודה בעשרה כפי שקבלתי על עצמי.

יצאנו מאוחר והגענו חצי שעה לפני השקיעה. הוצאנו ארגז מלא מנות בשריות. בציון היו רק מתפללות וחיכינו למניין. היינו לחוצים כי ידענו שבעלי הבית סוגרים את השער בשקיעה. עמדנו והתפללנו שלא נתאכזב. והנה, רבע שעה לפני השקיעה נעצר טנדר וירדו ממנו כחמישה עשר אברכים חסידיים מאשדוד והוציאו גם כן ארגזים עם אוכל. מתברר שגם הם באו לערוך סעודת הודאה על נס. ואכן סיפרו שהבחור שעיימם התארס זה עתה, לאחר שאביו קיבל על עצמו שאם יתארס בזמן שקצב, יערוך סעודה לכבוד הצדיק.

שמחתי על שזיכני הש"י לקיים קבלתי ולהודאה בפרסום רב. סעדנו וסיפרנו משבחי הצדיק ושרנו ורקדנו יחד בהודאה להשם כי טוב כי לעולם חסדו.

עשינו סעודה והדירה נמכרה

מספר הרה"ח שליט"א מבית שמש: "קיבלתי מידיד את החוברת עם הסיפורים 'גבורת יצחק' על הצדיק מעג'ור. קראתי בשקיקה ומאוד נהניתי. אמרתי לעצמי הנה בתי הנשואה שתחי' רוצה למכור את דירתה שקנתה להשקעה בקרית גת. כבר חצי שנה מפרסמים ולא מצאו קונה. אולי נסע לשם לציון ונבטיח בלי נדר שאם הדירה תמכר מיד נעשה סעודת הודיה להשם לעילוי נשמת הצדיק.

אמרתי את הרעיון לבתי ולחתני. נסענו כיום שישי והתפללנו על העניין והוספנו שאם ניושע נעשה סעודה וכו'.

והנה, במוצאי שבת, עוד לפני שיצאתי למעריב ועוד לפני הבדלה - דפיקות בדלת ביתנו. עומד לו יהודי ואומר: "בקשר לדירה, אני רוצה לקנות בסכום המלא שביקשתם, בואו ונחתום עכשיו"...

התנצלותי... עדיין לא התפללנו מעריב... הוא חשד שאנחנו מבקשים להתחמק ממנו וחיכה לנו בכניסה לבניין עד שנחזור ונבדיל... חתמנו על זיכרון דברים שהדירה מכורה לו בתנאי שהבנק מאשר לו משכנתא. כמה התפעלנו מהישועה המיידית - מיום שישי עד מוצאי שבת וכבר... עברו שבועיים והלה לא יצר קשר. בתי דאגה. שמחנו מוקדם מדי... אמרתי לה: "את זוכרת שהבטחתם סעודה אם הדירה תמכר? קדימה... תעשו סעודה ותראו בהשלמת הישועה". בתי שתחי' הכינה סעודה, לחמניות, סלטים, דגי מושט, כלים וכל הנצרך ונסעו יחד לציון חמישה עשר איש לקראת הערב והודו להשם.

בשבע בבוקר למחרת מתקשר הקונה כולו צוהל: "הרגע הודיעו לי, שהמשכנתא אושרה!!" הדירה נמכרה למזל טוב...

שלום בין אש למים

סיפר לנו יהודי יקר איש עסקים ממשפחה מיוחסת: "יש לי חבר עשיר שסיפר לי על הישועות שרואה בציון וממש הלהיב אותי לעניין. החלטתי לנסוע ביום שישי ולהתפלל על מצבי העגום. הגעתי וממש נפתח לי הלב שם אבל האמת אומר לך שהייתי די מיואש... שלום ביתי עלה מזמן על שרטון. היינו פרודים, והמצב היה לאחר ייאוש. הנדון היה רק על אופן ההליכים לגט כך שיהיו במינימום נזק וכאב. שלא תדעו מצרות... ביום ראשון שלאחר התפילה קיבלתי צלצול טלפון מפתיע מאשתי. נדהמתי כשבפיה היה מסר מפויס על ניסיון נוסף וכו'.

מה אאריך לך... זהו ממש נס! אין לי מילה אחרת להגדיר מה שקרה ביננו! אין מי בעולם שיידע מה היו עוצמות הכעס והשנאה קודם לכן. וכעת לאחר התפילה שם מהפך שכזה... תקשיב, אני אישית מקבל על

עצמי לפרסם את גדולת המקום, כמוכן בעילום שם. כולי הכרת טובה לצדיק הזה. מודה להשם שזכיתי להגיע לשם..."

רפואות וישועות

סיפור שהתקבל בטלפון: "תרשום. אני מדייק בסיפור הזה. כל מילה בסלע. כך בדיוק היה! בלי צל גוזמה!

"אני נהג מונית. יום אחד קיבלתי הזמנה מלקוחות שלי חסידי סאטמר לנסיעה לעגור לציון הצדיק. אפילו לא ידעתי איפה זה. אבל בתכנת הניווט 'וויז' כבר נרשם 'ציון הצדיק רבי יצחק גברא'.

עד שהגענו סיפרו לי על גדולת המקום שכבר יצא שמו כמקום מסוגל מאוד לישועות גדולות, וממש כל מה שמבקשים מתקבל... החלטתי גם כן להיכנס ולהתפלל על נכדי שנולד לפני כמה שנים עם מום בלב ועמד לפני ניתוח.

כשרק יצאנו מהציון. כמה מטרים... והנה מצלצל הבן שלי. ענית לו בדיבורית, וכל הנוסעים שומעים אותו צורח מהתרגשות: 'אבא. נס!... אבא. נס!... בדיוק עכשיו יצאנו מהרופא והודיע לנו שהבעיה נפתרה מאליה! לא צריך ניתוח!...

התרגשתי מאד מישועת השם המופלאה עם סימן מובהק תיכף אחרי התפילה על הציון, ואיתי התרגשו יתר נוסעי הרכב.

כעבור ימים מספר חזרו לקוחותי הנזכרים והזמינו נסיעה נוספת לעגור. הם לא רצו לפרט, רק אמרו שהבעיה שבגינה באו להתפלל נפתרה והנה הם שבים לחלוק כבוד ולהודות לצדיק שהעתיר בעדם לישועת השם. נכנסתי אף אני והודיתי על ישועת נכדי ורפואתו הניסית...

מאז אני שם כל תקופה. נכנס ומבקש. זה מקום מדהים! חייבים לפרסם לאנשים..."

הדלקתי נר 40 יום ונושעת

במדור מכתבים למערכת של מגזין "משפחה" (גליון ערב שבת זכור התשע"ט) פורסם הסיפור הבא:

"לפני שנים מספר הזדמנה לידי כתבה על אודות הצדיק רבי יצחק בן רבי יצחק גברא זצ"ל, אשר מקום קבורתו בכפר גג'ור (בין בית שמש לקריית גת), ושם סופר על בחורים מבוגרים שהתארו בזכות התפילה בציון הצדיק.

על כן עשיתי גם אני השתדלות בעבור קרובת משפחתי ונסעתי למקום זה עם מונית (יתכן שמהעיר בית שמש יש תחבורה) התפללתי על קבר הצדיק וזוגתי והדלקתי נר ⁶⁵ארבעים יום⁶⁶ לזכותם עם הבטחה שאם היא מתארסת אפרסם זאת ובכך אזכה את הרבים.

⁶⁵ בענין חשיבות הדלקת נר לעילוי נשמות הצדיקים אף בבית ושלא ביום ההילולא, המנהג יתד חזק לסמוך עליו, וכידוע משו"ת הרשב"א ח"א סי' ט' שאין לדחות קבלה שביד הנשים הזקנות מבני עמנו מפני ששים ריבוא מופתים המראים על סתירתו, דחוק הישראלי הוא למעלה מהשכל, ע"כ, ואמנם מקום הניחו לי מן השמים לבאר הענין ע"פ המבואר בהק' תיקוני זוהר דף ז ע"א דנשמתין דומין קדם שכינתא כנרות לפני האבוקה, ולפי"ז ביאתי ע"פ מש"כ רבינו הרמ"ק זי"ע בסוד בגדי לבן שהפעולה התחתונה מעוררת את העליונה, וה"ה כאן, שבהדלקת נר מיוחד לנשמת פלוני הרינו מעוררים את נרו העליון שהוא כנר לפני האבוקה, ובהתעוררותו הריהו מאיר ודבק באבוקה הגדולה, והארה זו היא תועלת גדולה לו ויש בה ריבוי כבוד השם בהתנוצצות האור מולו, והוא מכיר טובה על זה. וכבר ידוע שיותר משובח להאיר נר לעילוי נשמה בבית הכנסת, והארכתי ככל זה עוד בשו"ת גביע הכסף (כת"י) וה' יזכני להו"ל במהרה.

⁶⁶ בענין חשיבות 'ארבעים יום' המקור המפורסם מהא דמשה היה בהר ארבעים יום, ומספר בית אהרן בשם הזוהר [?] שהמתפלל על דבר ארבעים יום ודאי נענה.

ונ"ל טעמא שארבעים יום הם כנגד יצירת הולד וא"כ בהתייחדו להענין המסויים אותו הוא מבקש שייעור כזה של יצירה, הרי הוא יוצר מציאות ולידה חדשה שלא היתה מקודם, ולכן בוודאי ייענה.

וחשבתי להוסיף מקור מגליית על דרך "מאויבי תחכמי" והוא בשמואל א. יז, טז. ונאמר שם "ויגש הפלשתי השכם והערב ויתצב ארבעים יום". ובוודאי עשה כן לא בכדי, אלא בכוננת מכוון

ואכן, ראינו ישועה. היא התארסה ביום הארבעים!!!

רציתי לציין שבעודי שם הגיע יהודי להודות במקום על הולדת בתו
לאחר עשר שנות ציפייה.
שיתקבלו התפילות לרצון!..

רפואה צדיקולוגית...

לאחר שאשתו של ידידי וידיד בית אבא חלתה במחלת הסרטן ל"ע
מסרתי לו חוברת עם שבחי הצדיק פועל הישועות מעגור. הוא התרשם
ובחר לנסוע לעגור ולהתפלל על רעייתו לרפואה שלימה.

התקופה שלאחר התפילה הייתה רצופה בניסיונות באמונה ובייסורים.
האחות הראשית אמרה לו כעצה טובה שכדאי לו להפנים את חומרת
המצב מבלי לשגות באשליות, אך הוא התחזק באמונת אומן והיה משיב
לה: "אנחנו עושים פה השתדלות והקב"ה הוא לכרו עשה עושה ויעשה
לכל המעשים".

שוב נסע והתפלל בציון הצדיק, ותקופה אחר כך בלית ברירה ובהעדר
טיפול חילופי הציעו לו שיתנו לחולה טיפול ניסיוני כלשהו. היה נראה
שאינן מה להפסיד, והוחל בטיפול.

לא עבר שבוע וערכו לה לחולה בדיקת סי טי לעמוד על התקדמות
המחלה. וכאשר הגיעו התוצאות, הרופא בכבודו ובעצמו חייג
בהתפעלות אל ידידי ואמר: "תשמע, זה לא ייאמן. אתה לא תאמין. היא
נקייה לגמרי. אין זכר למחלה..."

להכניע את ישראל, כמו שרואים ברש"י שם שהטעם שהשכים והעריב היה כדי לבטלן מקריאת
שמע, ורואים שהיו לו "מושגים" וידע את אשר לפניו, ואכמ"ל.

ידידי חייג אלי וסיפר את הישועה בשמחה עצומה והוסיף: "אני בדרך לציון להודות להשם על הנס הגדול. תעזור לי לארגן סעודת הודיה..." למחרת פגשה אותם האחות הראשית והרגישה צורך להתנצל: "תדע, שזה באמת נס, אפילו בטיפול ביולוגי לא ראיתי בעבר כאלה תוצאות מיידיות..."

"נכון", השיב לה, "זו לא רפואה ביולוגית, זו רפואה צדיקולוגית..."

וארא כלי החשמל בבית סביב

מספר יהודי יקר רוח מבית שמש: אנחנו בית עם ארבע עשרה נפשות בלי עין הרע. באותם ימים מצבנו הכלכלי היה דחוק מאוד, והנה יום אחד מכונת הכביסה התקלקלה... הזמנו טכנאי, שבדק ואמר "הלאגרים הלכו", חייבים מכונה חדשה... התנור גם כן הפסיק לעבוד. המקרר היה גם הוא ישן, בלי מדפים... ובנוסף אשתי השתוקקה מאוד שיהיה לנו "מיקסר" לחג הפסח הקרב ובא.

נסענו אני ואשתי לציון ה"מורי" רבנו יצחק גברא בעגור. לא היו לנו אפשרויות אחרות... התפללנו בפשטות, כבן המשיח צערו לאביו, "רכונו של עולם, תן לנו מכונת כביסה, מקרר, תנור, מיקסר"...

האמת שחזרנו בלב רגוע. היינו בטוחים כל כך בישועה, היינו רגועים ושלווים כל כך. כי באמת המקום הזה כל כך קדוש.

יום למחרת התפילה ההיא, נסענו שוב. והנה, בדרך לציון מתקשר אלי בן אדם, מכר רחוק שפעם עניינתי אותו לתמוך במוסד מסוים.

היהודי שואל אותי בטלפון: "האם יש לך צורך בתנור?" חייכתי ואמרתי לו: "בשמחה..."

הוסיף לשאול ואמר: "זה לא תנור שעומד על הרצפה, אלא תנור שנכנס לארון, לא על רגליים. מתאים לך?" עניתי בכנות: "לפחות משהו שעובד"...

אחרי שעה הוא מתקשר שוב. "אבא שלי טכנאי של מוצרי חשמל, יש לו בחצר תנור עם כיריים שמתאים לך יותר, מעוניין?" חזרתי ואמרתי: "בשמחה". סיכמנו שנעמוד בקשר.

למחרת מתקשר ואומר: "אבא שלי בדק את הכיריים והן אינן תקינות. הוא רוצה להביא לך תנור חדש"...

תמהתי ואמרתי: "אם לא עובד, לא עובד, ולא קרה כלום. אינך חייב לי שום דבר"...

אבא שלו לקח את הטלפון והתערב בשיחה: "מה אתה צריך? מה אתה עוד צריך?". התביישתי אבל אמרתי: "האמת, הכי דחוף זה מכונת כביסה. היה פה טכנאי ואמר שה"לאגרים" הלכו"..." הוא טכנאי ויודע מה זה.

"קיבלת מכונה. מה אתה עוד צריך?"...

"מה אומר לך?! יד השם! נס ופלא"..." יומיים לאחר התפילה בציון כבר הגיעו לביתי סט מוצרי חשמל חדשים: תנור, מכונת כביסה, מיקסר, עם האריזות... שמחנו כל כך בישועת השם...

ואחרי חודש הביא גם מקרר במצב חדש. אשרי הנותן שהייתה נדבתו בלב רחב ובטובת עין, וברוך שומע תפילה ומאזין לעבדיו הצדיקים שוכני עפר...

נמלא הבית כולו אורה

מספר יהודי מבית שמש: יום חמישי. השעה שש בערב בערך. החמה תיכף שוקעת. לפתע כבה החשמל בכיתי כאחת. אחרי כמה התראות

נתקה לנו חברת החשמל את החשמל בבית... החוב הצטבר מעל ארבעת אלפים שקל, ואין לי ממה לשלם.

מה לעשות? נסעתי עם רעייתי לציון להתפלל. התפללתי וביקשתי: "רבונו של עולם, תביא לי - בלי בזיון... בלי לרדוף אחרי אנשים, בלי להתרוצץ"... ככה ביקשתי, התפללנו וחזרנו.

הילדים שואלים: "אבא, למה יש חושך?" לא רציתי שיחושו עוני ולכן אמרתי "אולי יש תקלה"...

האמת?! בליבי דאגתי, גם אם נשלם עכשיו מאיפה שלא יהיה, הרי המדיניות שלהם היא לחבר חזרה לחשמל רק אחרי 24 שעות. הילדים נרדמו והלכתי בלב כבד לבית הכנסת... התיישבתי ללמוד, לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי...

והנה התקשרה אחיינית שלי. "דוד, אנחנו רוצים לכוא אליך לשבת"... הסתרתי כאבי ואמרתי: "אני שמח שהתקשרתם. אנחנו תמיד שמחים שאתם באים. רק אני צריך לבדוק משהו ואענה לכם". בליבי אמרתי 'אני עצמי לא יודע איך להעביר שבת בחושך'...

התפללתי לה' שתבוא ישועה בזכות רבי יצחק גברא שזה עתה חזרנו מציון קדשו.

עברו כמה דקות והנה מתקשר אחי הגדול, הוא זה שמנהל את התורנות בין האחים. אבינו שליט"א מרותק לכיסא גלגלים, ומדי שבת מתארח אצל בן אחר. אחי אומר לי: "אבא יכול להיות אצלך בשבת?"

איתו דיברתי בפתיחות... ממנו לא התביישתי... "תשמע, יא אחי, אשמח מאוד לקבל אותך, אבל איך אקבל אותך בחושך... כן חושך. הצטבר לי חוב, לא היה לי איך לשלם, והנה ניתקו לנו את החשמל".

"כמה החוב? אם אני משלם לך מתי תוכל להחזיר לי?"...

"מאמין שבתוך שבועיים..."

"בסדר אשלם את זה".

עכשיו תשמע: תוך חצי שעה האור דולק בבית!

איך זה יכול להיות? הוא נזכר שיש לו חבר שעובד בחברת החשמל, התקשר אליו, ולאחר שההוא וידא שהחוב שולם חיבר מיידית!

אם אסכם לך, ממתי שכבה עד שנדלק, עברו בערך שלוש שעות, זה לא יאומן. לא רק עצם הישועה... אלא הצורה שבה קיבלתי את הישועה. הרי התביישתי לבקש מאחרים. פה בלי שפניתי מעצמי, הרי הוא זה שביקש ממני...

נמלא הבית כולו אורה, אור האמונה בהשם ובעבדיו. כה יתן השם ויוסיף להוציאנו מאפילה לאור גדול.

ותלמוד תורה כנגד כולם

מספר תלמיד חכם ומנהל תלמוד תורה בבית שמש: כהקדמה אומר לך שמאז שהכרתי את הציון נעשיתי ממש בן אדם אחר, ברוחניות. זכיתי להתעלות רוחנית בהמון תחומים שהתפללתי עליהם שנים! הרגשתי שזה פעל בי באופן חזק מאוד.

עשיתי לעצמי קביעות. כמעט כל יום אני יוצא מהבית ואומר "אני הולך למורי". הם כבר יודעים. אני נוסע לציון הקדוש. קורא מספר פרקי תהילים, מודה להשם על העבר, מבקש ומתפלל על הנצרך ושאוכה לביטחון גמור בהשם בלי דאגות העולם הזה.

עכשיו נגיע לסיפור. ככה גלגל השם יתברך את הדברים. גדלתי בבית שהיה שמור מאוד. רוח של יראת שמים מהדור הקודם. אבא שלי שיהיה בריא תמיד היה בוער לאהבת ויראת ה'. היה משקיע מאוד בחינוך לשמור על הדרך הישנה והטובה. כאשר נישאתי ב"ה ונולדו וגדלו

הילדים הבטתי סביבי והפריעה לי הרוח המתירנית שנעשתה אצל רבים בחינוך הילדים. הבנתי שיש פער תרבותי גדול בין רוח הבית שגדלתי עליו ובין הרבה מהמוסדות הקיימים.

בין חבריי לקהילה, קהילה של בני תורה מהעדה התימנית, התפתח דיון רציני: האם כדי לשמור על החינוך בטהרתו מוטב לשלוח למוסדות הלימוד של הישוב הישן או לשלוח לתלמודי תורה ברוח הישיבות שגדלנו עליהן? וכך או כך: איך נצליח לשמר את מסורת עדתנו במגבלות המצב הקיים? או אז העלינו רעיון לפתוח תלמוד תורה קטן לבני עדתנו.

לא רצינו להכריע לבד ופנינו אל הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל. בליבנו העדפנו שימליץ לנו להשתלב במערכות הפרטיות הקיימות ויפטור אותנו מההתלבטות.

למרבה הפליאה הרב ליפקוביץ התנשא כארי ועודד בכל התקיפות: "כן! ודאי תפתחו לבד, אפילו שיהיו רק שמונה ילדים בכיתה". וככה עשינו. פתחנו תלמוד תורה ותיכף גם כן בית ספר לבנות...

עכשיו תבין כמה תפילות בציון וכמה סייעתא דשמיא צריך למוסד שכזה. ההורים אברכים, משלמים פחות ממה שבמקום אחר... וצריך לשלם משכורת למורה בעבור שמונה ילדים. אני גם לא יכול לתבוע שכר לימוד גבוה יותר, כי אני עצמי מכיר את הקושי. כל חודש כשמכריזים את החודש אני עם פעימה בלב. אבל... ברוך השם לא מאחרים משכורות. אני מתגלגל עם הלואות וכשמצטבר סכום אני גולה לאחינו נדיבי העם בגולה ומצמצם פערים...

קיומו, הישרדותו והצלחתו של המוסד, בלי ספק קשורים לתפילות הרבות על הציון.

כסף תחת כסף

ממשיך היהודי ומספר: ההשגחה שמלווה אותנו היא יומיומית ובלתי ניתנת לתיאור, סיפור אחד אני נזכר ואספר לך. יום אחד מתקשר אלי רואה החשבון של המוסד ואומר: "מס הכנסה חייבו אותך בערך שלושים וחמש אלף ש"ח. עד סך מסוים של משכורות יש פטור, עברת את התקרה וחוייבת בתשלום מס שנתיים לאחור".

שמעתי את דבריו בצער ובדאגה. סכום כזה הוא 'חור רציני בתקציב'. מאיפה משיגים עכשיו כזה סכום?! מה עושים?! כרגיל, נסעתי לציון הצדיק והתפללתי שיהיה לי הביטחון הגמור בהשם. "השלך על השם יהבך והוא יכלכלך"... לא עלי לדאוג. זה לא המוסד שלי, אני רק שליח. אם השם רוצה שהמוסד ייסגר, אזי גם אני רוצה כך. אני מאמין שקיום המוסד הוא הדבר הנחוץ ולכן אני עושה השתדלות למענו, ובעיני בשר שלנו רואים שהדבר טוב. אני צריך לעשות כל מה שבכוחי ועל כל פנים להשתדל... אני את שלי עושה. מתפלל במקום המסוגל מעומק הלב: 'רבונו של עולם תעזור לי לגמור עם החוב שלא ישלטו בי הרשעים האלה ושאתפטר מהם בקלות בלי ריביות וסיבוכים'.

המעניין הוא, שכאילו בלי קשר, באותו יום הגיע זמן פירעון של חוב על סך זהה, זאת אומרת שעלי להשיג כעת שבעים אלף ש"ח, אולם לחוב ההוא התארגנתי וכמעט הכול היה ברשותי.

למחרת התפילה בציון, אני נוסע ברחוב, מרחוק אני רואה בן אדם שעוצר אותי, עומד באמצע הכביש. אני מתקרב ורואה: זה בעל חובי שאני צריך עכשיו להחזיר לו. עצרתי והוא אומר: "בקשר לשלושים אלף זה לא דחוף לי, כשאצטרך, אגיד לך"...

באותו היום שילמתי למס הכנסה... ישועה שכזו...

"מה תגיד?! שזו רק הלוואה ולא תרומה?! שבסוף אצטרך לשלם את זה?! אני אגיד לך ההרגשה שלי... הרי השם דאג לזה. זה מוכיח לי שהוא

איתי... אתה רואה שהוא דואג... אתה רואה שהוא עוזר... אז הוא גם יגמור בעדי לישועה השלימה".

עד שיפוצו...

התקשר יהודי, עובד המועצה הדתית בראשון לציון, וביקש שאשלח לו כמה ספרים וחוברות. באותו זמן לא היו ברשותי והפניתי אותו לחנות בירושלים שאמורה להפיץ אותם, אך הוא העדיף להמתין עד שיתחדש אצלי המלאי וביקש שכשיגיעו אלי אשלח לו אותם וישלם גם עלות המשלוח.

כעבור זמן, חזר שוב וביקש והפציר שזה לזיכוי הרבים ומחכים לזה. התנצלתי שמעומס הטרדות עדיין לא טיפלתי בזה ורשמתי לעצמי את כתובתו. בסיום השיחה ביקש ממני להזכירו לטובה ולהתפלל בזכות הצדיק על רעייתו שאמורה לעבור בעוד תקופה מבחן מכריע כלשהו.

כך חלפו חודשיים. הסיבה העיקרית שהתעכבתי מלהדפיס מהדורה נוספת הייתה מפני שהיו לי תיקונים והוספות על החוברת ורציתי שלא להוציא מתחת ידי דבר שאינו מתוקן.

במהלך החודשיים התקשרו אלי שני חברים משיעור תורה ב'קדימה'- צורן' והזמינו ארבע מאות חוברות לחלוקה חינם לזיכוי הרבים. גם להם לא הצלחתי לשלוח, מאותה סיבה. אך לא עברו ימים והם חייגו וחזרו שהם חוששים לנדרי מצוה ושאזדרז לשלוח להם. אז גם התקשרו אחרים מפתח תקוה וכני ברק שרוצים גם כן מאה חוברות.

לא הייתה לי ברירה. דחיתי דברים אחרים והתמסרתי לעדכן הנצרך ושלחתי לדפוס מהדורה נוספת של החוברות. ביום שהיו החוברות מוכנות נתקלתי במודעה חדשה על דלת המקווה באזורנו "שליחויות בינעירוניות" מדלת לדלת. שמחתי וחייגתי אליהם וקבענו להיפגש בדפוס, ושם אחלק את החבילות למשלוחים השונים.

נזכרתי ביהודי מראשון לציון ולקחתי מביתי כמה ספרים שביקש, כשהגעתי לדפוס צירפתי לשקית שלו את החוברות.

העמסנו את החבילות על רכב המשלוחים והשליח יצא לדרכו. אז התפניתי לחייג אל הנמענים להודיע שהשליח בדרך אליהם.

כל הנמענים ענו ושמחו שהמשלוח בדרך אליהם מלבד אותו יהודי מראשון לציון שלא ענה. חייגתי אליו שוב ושוב ואין מענה. מצד אחד חששתי שמא כעבור חודשיים או יותר מבקשתו הוא מקפיד עלי ולכן לא עונה ומצד שני המשלוח בדרך אליו... בדקתי בדפי זהב לפי הכתובת שאז מסר לי ומצאתי את מספר הטלפון בכיתו. אשתו ענתה ועדכנתי שהמשלוח בדרך. לא צריך לשלם עכשיו, שיעשו העברה בהמשך.

השליח כחזקתו עשה שליחותו, שמחתי. אור הישועות בעגור מתפשט למוקדים נוספים... להרבות אמונה וקרבת השם.

למחרת התקשרו כולם לבצע העברה בנקאית, דמי עלות הדפסת החוברות. האחרון שפנה היה היהודי מראשון לציון, ואז הוסיף וסיפר בהתרגשות: "כמה חיכיתי לחוברות ולספרים. אתמול התקשרת ולא ענית, במשך שבוע הייתי מרותק למיטה, ממש לא הרגשתי טוב. שלשולים, הקאות, שלא תדע מצרות... אתמול, מאז שהגיעו החוברות, אני אומר לך... נכנס אור לבית. קמתי. הרגשתי השתפרה פלאים. חזרתי לעצמי. הנה אני מדבר איתך ומרגיש נהדר כאילו כלום לא היה. ולא רק זה אגיד לך... זוכר שביקשתי ממך להתפלל על אשתי, אז הנה בדיוק היום היה המבחן והיא עברה בהצלחה...."

איזו זכות זו. איזו מצוה זכינו! ואני אומר לך, בלי נדר, שאני רוצה להקדיש מהמעשרות בחודשים הבאים לקנות עוד ספרים וחוברות. נחליץ חושים לחלק ולהפיץ בהכרת הטוב לצדיק".

פרק ו: הפצת שבחי הצדיק

לאחר שראיתי ישועה על הציון הקדוש חיפשתי להתקרב ולהבין ולדעת יותר - בכחית "צדיק מה פעל". שאלתי וחקרתי מפי רבים וטובים ולא מצאתי מנוח.

הפצרתי באותם היודעים: 'למתי מחכים, אם לא עכשיו בעוד הזקנים הנותרים, איך ידעו דור אחרון?' ולא קיבלתי מענה מספיק. אמרתי לעצמי 'אם אין אני לי - מי לי'. אספתי מעט הידוע לי מתוך כתבה שהתפרסמה בזמנו בעיתון 'המודיע' על אודות הצדיק ומעט מתוך הספר "לבניכם ספרו". ריכזתי את החומר בעלון בן שני דפים, וצילמתי כמה עשרות עותקים והנחתי לחלוקה ביום ההילולא.

סברתי שהעלון יגרה את המעוניינים לעסוק במלאכה 'לקפוץ למים' אבל עברו שלוש שנים ואין שום בשורה. אמרתי בליבי 'אעשה אנכי למען כבודו של הצדיק ואם יחפוץ השם הוא יגמור בעדי'.

נכנסתי לעובי הקורה ונסעתי לכל מי שידעתי שיוכל להוסיף לי מידע על אודות הצדיק ופעולתו, ובמקביל פרסמתי את הטלפון שלי בעלון ובחוברת הראשונה וכך הצטברו עוד ועוד סיפורים.

רבים מהמספרים היו אותם אלה שסיפרתי להם על הצדיק וסייעתי להם להגיע אליו וחזרו בהכרת הטוב לספר שנושעו. כך נולד וגדל ספר זה.

ידידיו הנאמנים של הספר הם עם ישראל הקדוש שבאמונת חכמים טהורה ופשוטה שירשו מאבותיהם שמעו ובאו והתפללו ונושעו וביקשו להפיץ עוד ועוד את החוברת.

החזר הוצאות הדפוס

בעזרת השם ובישועתו זכיתי להוציא לאור כמה וכמה מהדורות של החוברת ובהן שבחי הצדיק. והנה ביום השנה כ"א בתמוז ה'תשע"ו, הדפסתי יותר ממאתיים חוברות במטרה לחלקן חינם, מבלי שהיו לי האמצעים לשלם מיד.

מחוסר זמן סיכמתי עם בעל הדפוס, שמחר נעשה חשבון כמה זה עלה ואשלם לו. אך יצאתי עם הקרטונים ובהם החוברות התחילו הטלפונים

בזה אחר זה: "אנחנו רוצים לנסוע לציון, איך מגיעים, אולי תארגן הסעה מירושלים". כעבור כמה דקות מצאנו נהג שהסכים לקחתנו במחיר זול והטנדר התמלא.

הבאתי עימי את החוברות בהסעה, ובדרך סיפרתי מעט משבחי הצדיק. כשהגענו לציון, קם בחור חסידי חביב ממכירי וביקש: "תן לי, אני רוצה לחלק את החוברות".

עודני מתארגן ומתפלל, בא אלי הבחור ואומר: "נגמרו כל החוברות, היה ביקוש עצום, ידעתי שהיו לך הוצאות ואמרתי מי שרוצה שישתתף, הנה לך הכסף שנתקבל".

הודיתי לו והנחתי את הכסף בכיס. בלילה כשחזרתי לבית ספרתי וזכרתי את הסכום. למחרת באתי לדפוס ועשו לי חשבון והופתעתי לראות = חושבנא דדין כחושבנא דדין, המחיר היה בדיוק הסכום שנאסף, ויהי לפלא!

הוכלה בהשגחה פרטית

כעין זה קרה פעם שנייה בערב יומא דהילולא ה'תשע"ז יחד עם השגחה פרטית מופלאה: היארציית חל בשבת, והמשפחה סיכמה לעלות ביום חמישי בשעה שבע. הזמנתי בדפוס בשכונה רחוקה מעט שלוש מאות חוברות ובבוקר הלכתי לכולל במטרה ללמוד עד חמש וחצי אחר הצהריים. בשלוש אחר הצהריים התקשרו מהדפוס שהחוברות מוכנות ושאבא לקחתן בהקדם, כי המקום נסגר. היה קשה עלי לצאת וביקשתי שישאירו אותן מחוץ לדלת.

והנה, בחמש וחצי נכנס לבית המדרש יהודי יקר ממכרי לשליחות מיוחדת ובא לצאת. ידעתי שהוא גר באותה שכונה והוא רגיל במוניות, שאלתי אותו האם הוא חוזר לשכונתו כי אני צריך להגיע לדפוס, והוא ענה: "בוא בשמחה, יש כאן 'דרייבר' שלוקח אותי". תוך כדי הנסיעה

הוא שואל אותי: "ואיך תיסע לבית שמש עם כל הקרטונים", ענית "בטח יהיו ישועות בזכות הצדיק"...

לפתע הנהג מתערב: "רגע, אתה צריך לבית שמש? מיד אחרי הנסיעה הזאת אני ממשיך לבית שמש". זה נהנה וזה לא חסר... הוא המתין עד שהבאתי את הקרטונים מהדפוס ונסענו עד לבית שמש. שם עצר לי בחור צעיר וחביב, ששאל מעצמו מה לי ולאזור ההוא. סיפרתי לו שיש שם ציון של צדיק ממשפחתנו ועולים היום. להפתעתי התנדב להאריך את דרכו ולהסיעני עד המקום. אבי שיחי' ראה אותי עם הקרטונים והתפלא "איך הגעת לכך עד לכאן עם כל זה"...

החוברות חולקו או נמכרו במחיר סמלי, והסך שנאסף... כצפוי, תואם להוצאות.

קח שיהיה לך

ועוד בעניין זה: התקשר פעם יהודי וביקש מאה חוברות לחלוקה. סיכמתי איתו על מחיר סמלי. כשהגיע, ביקש הנחה של שלוש מאות וחמישים ₪. לא היה לי מאיפה, אבל ויתרתי לו במליצה שבזכות ההנחה ינוסו יגון ואנחה... יום למחרת בא לכולל ידיד ותיק ושוחחנו מעט. בדברו הוציא כרטיס זיכוי קניה ברשת צרכניות ידועה: "קשה לי להגיע עד שם, יש כאן שלוש מאות וחמישים ₪, קח שיהיה לך"...

הוא שילם עליך

פעם, לאחר שאזלו לי החוברות, הזמנתי בדפוס אחר מאה חוברות. למחרת באתי לקחת, וניגשתי לשלם, ענתה לי המזכירה: "אתה לא צריך לשלם, צדיק אחד מעובדי הדפוס שילם עליך"...

קונים ומחלקים

כמה באו אצלי לקנות חוברות (במחיר עלות), והפיצו במקומם כהודאה להש"י וכהכרת הטוב לצדיק שעל ציונו נושעו.

בדרך זו קיבלנו "דרישות שלום" ממקומות רחוקים ואפילו מחוץ לארץ, בבחינת שמן טוב שריחו נודף למרחוק, ובזה רבה וגדל כבוד שמים וכבוד הצדיקים.

תרומה בהשגחה פרטית והצלה בנס

פעם התקשרו אלי שני בחורים שהם עומדים כעת בציון הקדוש ורוצים לתרום לכבוד הצדיק. עניתי כהרגלי, שיתנו לצדקה המועדפת עליהם ויאמרו שזה לזכות הצדיק. האחד התעקש, שהוא יודע שאני עוסק בחוברות להפיץ שבח הצדיק והוא רוצה להיות שותף באלף שקלים.

התרגשתי וסיפרתי לו דברים כהווייתם: "לפני כמה ימים נתן לי מישהו הלוואה בסך אלף ₪, כדי לשלם לעוסק במלאכה להדפסת שבחי הצדיק, והנה היום הודיע המלווה שעלי להעביר את הסכום לאשה שאוספת להכנסת כלה, וממש ברקות האחרונות היא כבר התקשרה שהיא בדרך לקחת ממני הסכום ואיננה יודעת כלל שאין לי מנין להביא לה, ואני נשאתי עיני לשמיים שימציא לי הסכום הנ"ל בזכות הצדיק וגם תכננתי לנסוע לציון... והנה אתה מתקשר..."

הוא שמח ואמר שימתין לי בציון. נפגשנו וחזרנו יחד לירושלים והוא הוציא בעבורי כסף מהכספומט והעביר לידי. לא עברו כמה דקות והאישה מתקשרת "לאיפה להגיע..." ולא תיארה לעצמה איזה מסלול עבר הכסף עד אליה...

כעבור פחות מחודש צלצל אלי הבחור וקולו חלוש: "אם אתה יכול תבוא לבקר אותי בבית, עברתי תאונה".

הופתעתי ובאתי אליו לביקור חולים והוא סיפר בהתרגשות: "דע, שהתקיים בי הכתוב 'צדקה תציל ממוות!' נסעתי עם כמה בחורים בשומרון. הנהג היה צעיר מופקר וקל דעת, הוא נסע בפראות, והרכב התנגש בהר סלעי, התהפך והושבת כליל. בניסי ניסים יצאנו כולנו שלמים בכל איברינו, רק עם מכות יבשות ושריטות. כל הלילה הייתי בבדיקות רפואיות, והרופאים אישרו שאני בריא ושלם והוסיפו לומר על מכה אחת סמוך לעין, שאילו הייתה במילימטרים ספורים הצידה, הייתי ח"ו מאבד את העין.

כעת עלי רק לנוח מהטראומה... כל הבוחנים לא האמינו שמרכב מעוך כל כך יצאו אנשים חיים... תראה מה כוחם של הצדיקים, כמסופר בגמרא שהקדים לזכות את קרוביו והתרים אותם לצדקה בשכיל להצילם מגזירה רעה ר"ל"...

הודינו להשם והתפללנו להחלמתו המהירה, וברצונו לערוך סעודה ולפרסם הנס בעה"י.

בתלת הוי חזקה

בליל יומא דהילולא ה'תשע"ח סיימתי עריכת מהדורה מורחבת של ספר זה. בבוקר ההילולא הגשתי את הספר לדפוס בבקשה גדולה שיהיה מוכן לשעות הצהריים. במשך שעות הבוקר התקשרו לשאול איך אני נוסע, והיה גם מי שרצה שאסע עימו. לא יכולתי לענות להם, משום שלא ידעתי מתי החוברות יהיו מוכנות ובלעדריהן לא אוכל לנסוע.

לקראת השעה שלוש הודיעו מהדפוס שהחוברות מוכנות והם סוגרים. ביקשתי שיוציאו אותן מחוץ לדלת ואמרתי שאבוא לשלם מחר.

כעבור כמה דקות מתקשר אלי שכן טוב ואומר: "אני בשלילת רישיון כבר חודשיים, אני רוצה לנסוע, יש לי רכב, אולי תשיג נהג וניסע, אבל

יש בעיה, הרכב עמד בחניה והמצבר התרוקן, אין זה מצבר רכב רגיל, זהו רכב גדול של שבעה מקומות..."

עשיתי כמה טלפונים לחפש נהג ולא מצאתי. עד שהשגתי בחור יקר, תושב שכונה אחרת בירושלים שענה לי ואמר: "אני לא מאמין, אני בדיוק ברחוב שלך, אספתי איתי עוד ארבעה בחורים ואנחנו בדרך לעגור, נוכל לעבור כולנו לרכב הגדול, וניסע יחד..."

הבחור וחבריו באו לעזרתנו בהתלהבות, עצרו מכוניות וביקשו "כבלים" להטעין את המצבר מחדש. כעבור כמה ניסיונות הצליחה המשימה ויצאנו לדרך, אני ובני והשכן, וחמשת הבחורים. עברנו דרך הדפוס, הבאנו את החוברות ונסענו לצינן.

אמרתי לשכן הטוב, שהנה לי שנה שלישית שהקב"ה ממציא בסייעתא דשמיא הוכלה לארגזי החוברות, מבלי שיש בידי רכב.

*

ואולם, ההשגחה פרטית המשיכה איתנו. כשהגענו, התנדב אחד הבחורים לעמוד ולמכור את החוברות. הוא לא העלה בדעתו שהדבר יפריע למאן דהו ונכנס אל החצר. למרבה הכלימה ניגשו אליו בעלי ריב ומדון, ובמקום לבקש שיעמוד בחוץ, קפצו עליו וכיישוהו בצעקות "כאן לא עושים ביזנס"... ולא נחה דעתם עד שדחפוהו וזרקו את כובעו למרחק⁶⁷. כאבתי מאוד את כאבו והרגשתי צער שהוא בא בהתנדבות וספג עלבונות

⁶⁷ לא היה לי ספק שאותם בעלי ריב יבואו על ענשם על חילול קדושת מקום הצדיק ועקבתי וראיתי ששלשתם לקו באותה השנה, ה' ישמרנו.

ועי' מה שפירש רבינו המאירי בתהלים לה שהתאונן דוד ע"ה: 'נאספו עלי נכים ולא ידעתי'- אפילו אותם שארעו להם צרות וחליים עד שהם נכאים, ממשיכים ברעתם, ולא ידעתי למה ישנאוני כל כך. קרעו ולא דמו - יש להם צרה עד שהולכים קרועים ואעפ"כ מרבים רשע ולעג, כאילו לא חלו בהם ידי המקרה או העונש.

כאלו. ניחמתי אותו בוודאות,⁶⁸ שעלבונות אלו הם בהשגחה גמורה להחיש לו דבר ישועה ורחמים בזו השנה.

עמדתי בעצמי מחוץ לחצר וחילקתי את החוברות לכל דורש והדגשתי כי "מי שרוצה ויש לו - שיתן חמישה שקלים". היה אכפת לי מאוד ההאשמה שמישהו כביכול עושה מהחוברות הללו כסף, שהרי הרבה מהן מחולקות חינם, ואלו המשלמים מכסים את עלות ההדפסה בלבד.

שכני הטוב שיחי' ראה אותי מחלק חוברות חינם וטען כנגדי: "אני לא מבין אותך, עדיין לא שילמת על זה, אין לך כסף, למה אתה מחלק בחינם?!". הצבעתי לשמיים ואמרתי: "קשה לי למכור בשעה שיש מי שיפרש את הדבר כ'ביזנס', ואני בטוח וסמוך בהשם שיחזיר לי כל ההוצאות, וכדברי הריטב"א במסכת שבת שכל הוצאות של מצווה, הקב"ה מחזיר..."

לא עברו דקות, והנה ניגש אלי בחור ממכרי (מחוץ לחצר...) ואומר: "יש לי בעיה כלשהי, ואני רוצה זכות של שותפות עם הצדיק, אני רוצה לקנות ממך חוברות באלף ₪ שתחלק להפצת שבחי הצדיק". הודיתי לו מקרב לב וחזרתי וחילקתי כל שאר החוברות בשמחה רבה.

השכן שיחי' התפעל כל כך מהנס שראה בעיניו וקיבל על עצמו לנהוג בביטחון גמור ולהודות להשם קודם הישועה, והזמין אותי עם כמה

⁶⁸ כמובא בספה"ק על כמה צדיקים שכשהיו באים אליהם, לפעמים היו מראים רוגז וכעס הפנים, ובכך היו מסירים דינים מעל אותו האדם, ומבטלים מעליו גזירות קשות, ואתיא כדברי הוזה"ק "אית רוגזא דאיהי מברכא".

מחבריו וידידיו לסעודה עשירה לכבוד הצדיק וב"ה סיפרנו כמה משבחי הצדיק ורבתה האמונה ב"ה וב"ש⁶⁹.

⁶⁹ כך מקובל מהספרים הקדושים ומכמה צדיקי עליון שיש עצה נפלאה להחיש ישועה - לערוך סעודת הודאה להשם עוד טרם שבאה הישועה, ויכע"ז לקנות טלית לחתן שיבא, או עגלה לתינוק שיוולד וכן ע"ז הדרך ובכך מתחזק הבטחון הגמור בה' יתברך.

המשך סיפורו היה שבחודש הקרוב לאחר הסעודה ראה כמה וכמה ישועות, רשיון שחזר באורח פלא, שיבוץ ילדה בגן המועדף לאחר חצי שנה של סירוב עיקש. ועוד. ואכמ"ל ובעזה"י ראה ויראה עוד, כחלק ונחלת עבדי ה' הבוטחים בישועתו וחסד אל חופף עליהם כל היום.

פרק ז: סיפורו של ספר אוצר הישועות - ויעתר יצחק

אמר המחבר: זמן רב קינן בליבי רצון להוציא לאור ספר תורני שיש בו זיכוי הרבים ויהיה הספר אוהל זיכרון לחפצים להידבק בצדיק.

עורר אותי לעניין מעשה מופלא שראיתי (מובא מהק' ס' נאות אפרים) על הגה"ק רבי אברהם גניחובסקי זי"ע:

רבי אברהם טרח וחיבר ספר מחידושי תורתו עמ"ס הוריות והקדיש אותו לעילוי נשמת אמו, ואף קרא לו בשם: "חדר הורתי".

והנה, אחד מתלמידי החכמים אב"ד חשוב ומחבר ספר נכבד בהלכה הזכיר בספרו איזו קושיא והניח בצריך עיון. בלילה חלם והנה לפניו אישה, אמו של הגה"ק רבי אברהם, ושאלה אותו: "מדוע אינך מזכיר מה שכתוב בספר 'חדר הורתי' על הקושיא שהנחת?"

התעורר הרב ונזכר שאכן יש לו בספרייתו את הספר, פתח ומצא שאכן כן, רבי אברהם בחידושו העלה את ההערה ההיא וסלל דרך בהבנתה.

שמח הרב מאוד ובא אצל רבי אברהם וסיפר על החלום המופלא והסכימו שניהם: משמע מזה, שאם מקדישים ספר לעילוי נשמה, אפילו היא אישה, זהו ממש הספר שלה, והיא "יודעת" מה כתוב בו ומה "לא כתוב" בספר אחר, ואכפת לה כשאינ מזכירים אותו, וכמו שהיא המחבר בעצמו.

בעקבות סיפור מופלא זה התייעצתי עם הגאון והצדיק רי"ח סופר ר"י כף החיים שליט"א שברצוני לחבר ספר לכבוד הצדיק מעגור שעיקרו תפילות ותחנונים כי כן היה הצדיק - עמוד צלותיהון דישראל, ותיכף חיזק את ידי וברכני בחום שאזכה להשלים מחשבתי הרצויה ושזהו דבר גדול שיעשה נחת רוח לנשמת הצדיק מאוד.

ברצות השם ובישועתו התחלתי בעבודתי ללקט נפזרים, לימודים מסוגלים, תפילות ותחנונים, ומתחילה סברתי שיהיו מעט תפילות וכןספח לספר התולדות. אבל תיכף התברר לי שנאגר אצלי אוצר בלום הקובע ברכה מרובה לעצמו.

כל זמן העבודה חשתי בכירור סייעתא דשמיא מופלאה בכל מלאכת הקודש - במציאת המקורות, בהבנתם ובעצה כיצד לסדרם וכו'.

המעייין שיראה ויעמוד על גודל החכמה והמלאכה שהייתה שם, יוכח שאין בדרך הטבע שאדם לברו יעשה כל זה, אפילו הוא בעל תורה וידע רב בכל חלקי התורה, וכל שכן מעוט ערך כמוני, ועמדתי משתומם על אוצרות שלמעלה מכוחי שהושפעו עלי בזמן קצר מאוד, וידעתי שדבר גדול נטלתי על עצמי. לפיכך השתדלתי בכל כוחי באחריות, כמוציא ומביא, ואומנם זהו חיבורו של הצדיק ולא שלי.

נפלה פתקא מן שמיא...

ולהמחיש גודל הסייעתא דשמיא שהייתה לי, אציין חלק מהעובדות להודיע גודל שבח הצדיק:

בשלב איסוף החומר חיפשתי את "תפילת רבי ישמעאל כהן גדול ורבי עקיבא", תפילה שאיננה שכיחה כל כך. ראיתי בעבר כמה נוסחאות בה ולא מצאתי ידי ורגלי מה לקרב ואיך. נסעתי לבית הספרים ונברתי בארכיונים זמן רב וצילמתי ואספתי, אך עדיין לא מצאתי נוסחה כוללת ומיושבת, מה גם שהיא תפילה ארוכה. בשלב מסוים נזכרתי, שגם על תפילה צריכים להתפלל, ונעמדתי וביקשתי מבורא עולם שזכות הצדיק תעמוד לי ואזכה לברר מקוזן של התנאים בתפילתם המסוגלת.

קצת אחרי תפילתי עלה בליבי לשאול את ידידי העוסק בסידור ובעימוד ספרים שהוא עצמו תלמיד חכם ומרביץ תורה, האם יש לו את התפילה הזו מוקלדת ומנוקדת (ועכ"פ כנוסחת בסיס שלתוכה אמזג את השינויים הנחוצים)? הוא ענה שאיננו יודע בכירור אבל כדאי שאבוא אליו כי יש לו אוצר תפילות כלשהו שאסף ברשות בעלי הזכויות, לזיכוי הרבים, ומן הסתם שיהיה לי בו תועלת.

בטובת עינו נתן לי את הקובץ שאכן כלל נוסחה כלשהי של התפילה המבוקשת, ולא עוד אלא - תפילות רבות ונחוצות לי, והוסיף ונתן לי קובץ הכולל כל התנ"ך מנוקד פתוח לעריכה, שממנו אוכל להעתיק הפסוקים הנדרשים בדקדוק.

שמחתי והודיתי לו ויצאתי מביתו לרחוב לכיוון תחנת האוטובוס. רק יצאתי והנה הגיע אוטובוס ארוך. הזדרזתי לעלות מהדלת האחורית והנה אני רואה למולי על המושב הריק צרור דפים מהודקים.

הרמתי הדפים ועמדתי משתומם ורועד: הייתה זו תפילת רבי ישמעאל כהן גדול ורבי עקיבא... הדפים היו צילום מספר כלשהו ונראו משומשים אך בלי כל סימן מזהה. פרשתי ידי והודיתי לבורא על רוב חסדו עימי ברוב התרגשות על ההשגחה המופלאה שנגלתה לעיני.

הזדרזתי לכולל והתיישבתי לתקן את הנוסחה המנוקדת שקיבלתי לפי הדפים שמצאתי, ואחר העיון סידרתי מחדש בחרדת קודש ובחלוקה לפי מהות הבקשה (מאחר שאין נוסחה אחת מוסמכת וכל הרואה בסדרים השונים שלה יבחין שחלו בה ידיים, להוסיף ולהחסיר ולשנות, וגם נפלו בה טעויות מוכחות כגון להשביע מלאכים שימחלו עוונות...) ובס"ד שעלה ברצות השי"ת לברר מקחן של קדמונים.

ככלות המלאכה והניקוד הבאתי למקובל חשוב אחד שליט"א וסמך ידיו על הסדר החדש, וסיפרתי לו נפלאות ההשגחה שהיה לי והראיתי לו צרור הדפים שמצאתי באוטובוס. הוא בחן בהשתוממות והתבטא: "זה בחינת נפל פתקא מן שמיא..." ולא נחה דעתו עד ששאלני מה בדעתי לעשות בדפים אלו, והאם אהיה מוכן לתיתם לו. עניתי לו, שהנוסחה המבוררת היא גופא זיכרון הנס, והדפים נתונים נתונים המה לו... ושמח בהם.

עימוד וסידור והגהת הספר

כשסיימתי את רוב ככל קיבוץ הספר והגהתו, עימדתי אותו כמיטב ידיעתי בתוכנת וורד באופן הראוי לשימוש, אך לא היה נראה יפה ומשובב עין כמו בתוכנות העימוד המקצועיות, וזאת מסיבה פשוטה - עימוד הוא סיפור יקר ביותר, ובמיוחד כשמדובר בספר כגון זה שכולל שינויי גדלים ודברים משתנים מעמוד לעמוד. עשיתי איפה ככל יכולתי בעצמי, והתכוונתי להדפיסו כמו שהוא.

בשלב זה התחדשה עלי ישועה ממקור לא צפוי. אחד מהנושעים על ציון הצדיק ניגש אלי בתחילת חודש אלול ה'תשע"ז ושאל אותי: "מה עושים? מתי אתה מוציא ספר מסודר עליו?" עניתי שספר התולדות עדיין בשלבי עריכה, אבל יש לי ספר תפילות שנעשה לכבוד הצדיק ויכלול תקציר שבחי הצדיק, וברצוני להדפיסו.

מיד נענה יקר הרוח הזה וענה ואמר: "קדימה, תכין לי דוגמא ואני משלם אלף דולר להוצאות. אבל תזדרז, עד ראש השנה - הספר אצלי..."

דירבנו ועידודו זירזוני ובס"ד קודם ראש השנה סיימתי העתק ראשון שכלל את תוכנית הספר, וכשפגשתיו הבאתי לו.

כעבור כמה ימים הוא התקשר אלי בקול תרעומת: "החברותא שלי - לא מרוצה! בוא ודבר איתו".

ליבי נפל בקרבי, נבהלתי שמא חזר בו, או שמא השפיעו עליו וכו'. נכנסתי אליהם בפיק ברכיים והם חוזרים ואומרים: "יש לנו טענות עליך..."

שאלתי בהכנעה: "מה לא בסדר, שאדע לתקן". ואז החברותא שלו משיב: "תראה, הספר שעשית כולל תוכן מדהים, ליקוט עצום של הדברים הכי מיוחדים, אפילו כבר השתמשנו פעמיים בסגולה שמופיעה שם למציאת אבידה, וזה עבד..."

התעוררתי ושאלתי: "אם הכול טוב, אז מה רע?" והם למולי: "ספר כזה לא יכול לצאת בעימוד 'וורד' חובבני. נכון שהשקעת, אבל 'זה לא זה', אם כבר עושים צריך לעשות 'עד הסוף', שייצא מהודר ומושלם!"

הגבתי: "כן, הייתי עושה בשמחה, אבל עימוד כזה לפי ידיעתי יכול להגיע לעשרים שקל לעמוד!" ואז החברותא שלו פוסק: "אני לא אומר לתורם מה לעשות, אבל כך הספר לא יכול לצאת!" והתורם שומע וגוער בי: "מי דיבר איתך על כסף, תחשוב בגדול! תברר לי מי עושה את העימוד הכי טוב ותיקח מגיה עם כל מה שצריך, ונדבר..."

סיעתא דשמיא לאורך כל הדרך

הודיתי להשם בכל פה, ונסעתי לציון הצדיק להודות על הישועה המופלאה, ומאותו זמן, כל התקדמות הכי קלה בעימוד, הייתי נוסע לציון ומתפלל להצלחת הספר, ובכל פעם הייתי מתרגש מחדש כיצד לאחר התפילה שם ראיתי שוב ושוב ישועות במציאת מקורות והשלמות נפלאות באורח פלא, אדם שיכל לעזור לי מבחינה מקצועית וסירב ופתאום קרא לי וסייע בטוב לב, וכן על זה הדרך.

וכך נוסף שער

הדרכה מיוחדת על תוכן חשוב שבספר קיבלתי כאילו באקראי. בלא תוכנית מוקדמת הזדמן לי זכיתי להשתטח על ציונו של הרה"ק הבבא סאלי זי"ע ביומא דהילולא (היה זה במוצ"ש ובאתי להשתתף בסעודת מלווה מלכה שזמן רב לא השתתפתי בה, והנה כולם יוצאים מוקדם מהרגיל, אמרו לי נוסעים בטנדר הלוך חזור לנתיבות). התפללתי על הציון וביקשתי שאזכה להצלחה בספר "ויעתר יצחק" וכו', כשסיימתי הסתובבתי לאחורי והנה אני רואה מקובל נודע מירושלים. שמחתי להיפגש עימו ולהתברך מפיו והראיתי לו את הספר. הוא הביע התעניינות גדולה בספר ועיין בו שעה ארוכה ואז עווד ואמר: "עשית

פה עבודה נפלאה, ריכות בעבורנו הכול, זה יהיה לתועלת גדולה לאלה שנוסעים לקברי צדיקים ולתפילות בערב ראש חודש וכדומה, אבל אני מבקש ממך, תרחם עלינו, אנחנו צריכים לנסוע ולהיטלטל עם שניים-שלושה ספרים ביד, תוסיף אצלך עוד שער אחד, עם הייחודים העיקריים מרבנו הרש"ש, אותם הנהוגים על קברי הצדיקים, ואז יהיה הדבר מושלם!"

ולא נחה דעתו בעצה בלבד, אלא הכתיב לי בדיוק את אותם הייחודים הנצרכים, ולאחר מכן בטלפון הדריך אצל מי יתכן להשיג את הסדר שלהם מתוקן לרפוס (כי לבנותם מחדש היא טרחה גדולה), וכשאחד ענה שאין לו, ציין עוד שמות שאולי אצלם נשיג הנצרך לנו, עד שהגענו אל טוב העין ששמח להעניקם לזיכוי הרבים.

הגהה בנסיעה

תפילות מיוחדות היו לי שלא יצאו טעויות ותקלות מתחת ידי, ונספר בזה כמה דברים נפלאים ממש שארעו לי.

באחד מימי דפגרא בצאתי מהתפילה בבוקר התקשר אלי יהודי ממכרי ואמר שברצונו לנסוע לבני ברק עם תלמיד חכם חשוב ומקובל נודע למעונו של מרן הגר"ח קניבסקי בב"ב ואם ארצה אוכל להצטרף אליהם. שמחתי ונסענו. והנה, התבררה הנסיעה הזו כישועה גדולה, כי שמחתי על ההזדמנות שהרב ההוא עמנו ברכב והראיתי לו את הספר לעיון ולביקורת.

הרב עיין בו בהתפעלות ולפתע הצביע על אחד השמות הקדושים בקמיע מסויים ואמר: "כאן יש טעות". הוצאתי מהמצלמה את התמונה המקורית והשוויתי, והנה גילינו עוד שתי טעויות.

התפלאתי על זה מאוד, כי כשהעתיקתי השמות התרכזתי ודקדקתי מאוד, ואיך נפלה טעות כזו?! התקשרתי לברר, והבנתי שכאשר מעבירים טבלה

מתוכנה אחת לאחרת, הטקסט לא נשמר כצורתו, והעוסק במלאכה הקליד כראות עיניו וסמך על הגהתי.

כשהבנתי עיקרון זה חזרתי שוב להגיה בכמה מקומות בספר, והודיתי להשם ששמע תפילתי וזיכני להינצל מטעויות אלו וממבוכתן וכו' וכו'.

למעשה המתנו זמן רב להיכנס להגר"ק אך לבסוף לא הייתה קבלת קהל באותו יום עקב חולשתו⁷⁰.

⁷⁰ באותה ההזדמנות האיר לי הי"ת שהנסיעה וההמתנה לרב מועילה גם אם לא נכנס בפועל. ודבר זה נלמד מן הפסוק: ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה (שמות לג, ז) וברש"י הביא מחז"ל (תנחומא): מכאן למבקש פני זקן, כמקבל פני שכינה, עכ"ל. והערת דצ"ב למה פתחו חז"ל בלשון "מבקש" וסיימו ב"מקביל" והול"ל מכאן למקביל פני זקן, כמקביל פני שכינה, והוכחתי מכאן שבאו חז"ל ללמדנו דאה"נ מי שרק מבקש פני זקן, בין הצליח ובין לא הצליח, כבר החשיבה לו התורה כמקבל פני שכינה.

ובאמת צ"ב מנין למדו כן חז"ל. ואולי מתוך אריכות הפסוק שכפל מחוץ למחנה בתרתי, ומזה דרשו שהיריחוק מוליד ביקוש, וזה החביב לפני ה' שיהיו מבקשים פני זקן, וזה החשיבה להם וכינתה אותם "מבקשי השם".

וחשבתי עוד, כמה נפלאות דרכי הא-ל, שהרי מטרת הקבלת פני החכם היא בעבור נוכח להתקשר בנותן התורה, והיא מצוה מפורשת של ודבקות בו, ואם רצה ה' שכך יהיה, ונאנסנו ולא ארע אז שנקיים המצוה כפשוטה, הקב"ה החשיב לנו כמעשה, ועוד נתן לנו הקבלת פני שכינה - כמו פעמיים, פעם אחת מדין כל מבקש פני זקן, ופעם נוספת מדין נאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה. (שור"ר שבירושלמי עירובין ה, א / לא. הגירסא שכל המקבל פני רבו כאילו מקבל פני שכינה, והיו דברינו הנ"ל רק לפי גירסת רש"י עפ"י תנחומא).

ונראה להטעים בזה עומק נוסף, שהרי הצדיקים נקראים על שם הלבנה, ובברכתה אנו מזכירים ברייתא רבי ישמעאל אלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחורש דיים, והביאור: כי הקב"ה אינו נראה לעינינו, ורק ע"י מראה חידוש הלבנה אנו זוכים להשיג גדלו ולהתחזק באמונתו גם בזמני הסתר.

וכך הוא אצל הצדיקים המשולים ללבנה ומקטינים עצמם, שע"י ראייתם אנו מתקדשים וזוכים לחיזוק האמונה וההשגה בגדלות האל, גם לזמנים הנפולים, ולכן מקבילים פני הלבנה לפני רב בכל חודש (מדוע את הולכת... לא חודש היום). והנה אם באנו והשגנו ע"י המעשה עצמו של

התברר שתכלית הנסיעה הזו הייתה בעבור הגהת הספר...

תאריך מדויק

כל התקופה תיקנו את הספר בי"ג נפה ויותר, ורק כעבור חצי שנה, הושלמה מלאכת העימוד המורכבת. כל רואה יוכח כיצד נעשה בחן ובמקצועיות ואכן שוכב ושימח כל עין לשביעות רצונם של כל הנוגעים בדבר.

סייעתא דשמיא מיוחדת הייתה לי בעיצוב הכריכה והשערים, שלאחר שכבר עוצבו השערים ביופי בינוני, התגלתה טעות אחת. הגרפיקאי שהתיישב לתקן לפתע נמלך ובטוב לב החליט לעצב את כל השערים מחדש בדוגמא יפה ומפוארת מאוד.

שלא במתכוון, זכיתי לברך על המוגמר ולשלוח את הספר לייצור הלוחות בדיוק ביומא דהילולא של זקננו, אחי רבנו, הרה"ק רבי אברהם גברא זי"ע⁷¹.

ההקבלה, את האמונה בזמני חושך, אזי הקב"ה ממציא עצמו אלינו, ונחשב לנו שהקבלנו בפועל פני שכינה, והבן, כי קיצרתי.

ומזה נלמד מעלת ישראל עם קדושים, שבאמת הם טובים, כי הנה גם כנס"י בכללותה נמשלת ללבנה, ויש זמנים שרוב החושך המכסה פניהם, גורם לנו לדמות שכאילו אין זו לבנה שלימה, רק כוכב צר כמו חוט דק ואיננה הלבנה רק דבר אחר חלילה, וגם נעלמת לגמרי, אבל היא מתחננת - אל תראוני שאני שחרחרת ששזפנתי השמש, ובמטותא מינייכו מיד בראותכם שהבקיע הפציע אורי תקבילו פני וריקדו להוכיח לעולם שאתם מאמינים שאכן אני הלבנה השלימה, וכל כך חביבה אמונתכם במעלת כנסת ישראל, עד שהקב"ה עצמו יקביל פניכם בעבור זה. ווע"ע בס' חסידים (סי' תקנב) שיש ללמוד מציווי התורה "והיו לאותות" שהחמה והלבנה יש בהם לימודים עבורנו, וא' מהם שהחמה מאירה ללבנה שיהיה לה זוהר סביבה, כנודע, וכך ראוי לצדיקים שבהיותם בגדולה, אצל' שלא יתנו בושט לקטנים מהם, אלא יתנו להם גדולה ואל ישיבו פניהם בכושט ואדרבה ינהגו בהם כבוד, עיי"ש וצרף לכאן.

⁷¹ במוצ"ש לס' ויברך אותם משה - יה"ר שתשרה שכינה במעשה ידיכם וגו'.

לאותם המתפעלים ושואלים אותי על הספר אני עונה: "חיבור שכזה איננו בכוחותי, אלא זהו ספרו של הצדיק..."

עיכוב גדול היה לנו כמה חודשים משלב הלוחות עד להדפסה בפועל, והרבה הייתי מתפלל על זה במקומות הקדושים ובציון הקדוש. למפרע, התברר שהפועלים שהיו אמורים לעבוד על הספר היו ישמעאלים שהסתכסכו עם בעל הבית היהודי והפסידוהו ממון רב, וכנראה, מן השמיים לא רצו שתהיה ההדפסה בידיהם, אלא בידי כשרים.

נס ההצלה ופשר העיכוב

ערב אחד אני מקבל טלפון בהול שידידי יוזם הספר נקלע לתאונת דרכים קשה מאוד מעבר לים. המבשר אמר, שאומנם היה לו נס, אבל הוא בבדיקות בבית החולים ושאסע להתפלל בעדו בציון הקדוש. לקחתי מונית מירושלים ובשל השעה המאוחרת התפללתי מחוץ לחצר הציון שזכות הספר הקדוש תעמוד לו ויחזור לביתו שלם בגופו ובממונו ובשמו הטוב.

והנה, בו ביום ששב לביתו בארץ הקודש, נתבשרתי מהדפוס שהספרים מוכנים, ואבוא לקחתם. נסעתי לדפוס ומשם לציון הקדוש וברכתי "שהחיינו" בשמחה רבה⁷², ויצרתי קשר עם יוזם הספר ששב לארץ.

כשנפגשתי עימו תיאר לי את רחמי השם עליו: איך כל הרכב היה מרוסק וחילצו אותו במסורים, וגם הוא וגם כל בני משפחתו שהיו עימו לא נפגעו כלל!

ראיתי יד ההשגחה בכך שזכות הספר הקדוש הגנה בעדו ובעד בני משפחתו, לבל יאונה להם כל רע.

⁷² כמה ימים לאחר מכן השכמתי ונפל כפי הפסוק "גדול כבודו בישועתך".

ספר שמירה בדרכים

כאשר יצא הספר לאור עולם, קנה אותו אחד מידידי לביתו, וחוץ ממה שספרתי לו על אודות הלימודים המסוגלים המובאים בספר והאוצר הבלום של התפילות והסגולות הנפלאות, ציינתי גם שעצם החזקת הספר מועילה לשמירה, והראיתי לו בספר את דברי התנא הקדוש רבי עקיבא המובאים שם, שסגולתן ש"הבית אשר בו יהיה הספר לא יפול בו אש ולא חבלה ולא חסרון", ומלבד זה הבאתי כמה קמיעים שעניינם שמירה והגנה גדולה, וכמובן שריכוז של כל אותם הדברים הקדושים עם זכות פועל הישועות מעגור שהספר נקרא לשמו ולכבודו, ודאי מועילים לשמירה והצלה.

הוא שמע וקיבל, וכעבור כמה ימים בא ואמר שחשב לעצמו שמכיוון שיש בהחזקת הספר סגולה לשמירה, הוא מבקש לרכוש ספר נוסף שיהיה ברכב.

כעבור כמה ימים הוא בא ומספר בהתרגשות: "כמה אני מודה להשם ששמתי את הספר הקדוש באוטו. ביום שישי האחרון, בבין הזמנים, יצאתי עם משפחתי לים המלח, והנה בירידות מירושלים, בעודי בכביש המהיר, מלפני ומאחורי מכוניות שועטות במהירות, אני מרגיש שההגה אינו נענה לי, הוא נתקע, לא מסתובב, נבהלתי עד מאוד! מה אומר לך, סיוט!

בליבי נשאתי תפילה לשלומי ושלום משפחתי שעימי, והשתדלתי שלא לאבד את הריכוז, אלא לשמור על קור רוח ולמצוא דרך לעצור את הרכב 'בלי הגה'!

מאת השם היה שהכביש התעגל שמאלה, ואני נותרתי ישר והאטתי עד לעצירה. נשמתי נשימה ארוכה ורק אז פרקתי את אשר על ליבי למשפחתי 'איזה נס היה לנו!!!'

ולא זאת בלבד... שמע את המשך הסיפור... התקשרתי לחבר מירושלים וסיפרתי לו שאני ומשפחתי תקועים בכביש בדרך לים המלח וביקשתי אם יוכל לבא לאסוף אותנו, החבר הזה נהג במידת 'אשרי משכיל אל דל' ושיער בדעתו, שלצד שמחת ההצלה כולנו מאוכזבים על הפסד הנסיעה לים המלח, ובהשגחה פרטית עבר בשכונתו ומצא אחד ממכריו עם טנדר גדול של עשרים מקומות... הוא שאל ממנו את הטנדר, הביא את משפחתו עימו, נסעו ובאו עד אלינו, העומדים וממתינים בצד הכביש... 'בואו, ממשיכים את הטיול לים המלח'... נסענו ונהנינו וחזרנו בשמחה לירושלים. עול הטיפול ברכב, גרירתו ותיקונו היו על הביטוח, וחזרתי בלב שקט לביתי. בבית יש את הספר השני לשמירה..."

"היה לכם נס"...

מעשה נס נוסף קיבלתי בעקבות הסיפור הנ"ל וכך מספר בעל המעשה:
 "הנחתי ברכב את הספר אוצר הישועות - ויעתר יצחק לפני תקופה. והנה ביום שישי אחד יצאתי עם כל משפחתי לנסיעה. יצאנו בבטחה מרחוב צדדי בשכונתנו אל כביש סואן והנה אוטובוס בא משמאלנו נוסע במורד הכביש במהירות מופרזת. עצמתי עיני בבהלה מפחד האסון המתקרב. האוטובוס נכנס בנו בעוצמה אדירה וזרק את רכבנו כמה מטרים בשאגות צמיגים וקריעת פח מתגלגלת.. כל חלקו הקדמי של רכבנו נמחץ מעוצמת המכה והושבת כליל. מיששנו את כל אברינו בספקנות איך נותרנו כולנו שלמים. אמבולנסים הגיעו ופינו את כולנו לבדיקות בבית חולים. הרופאים חזרו מהר מאוד עם תשובות: "היה לכם נס", "כולכם בריאים ושלימים"... בשבת הסבנו כולנו לסעודות בביתנו ששים ונרגשים בהודאה לה' על הנס הגדול. ברכנו הגומל ואף ערכנו סעודת הודיה לה' על ניסיו וחסדיו עמנו שהציל נפשנו ממוות לחיים ולשלום בעזה"י.

ואגב ראינו יד ה' בתוך הצרה. כי כבר כמה חודשים פרסמנו שהרכב למכירה, ובעקבות התאונה קיבלנו מחברת הביטוח את מלא ערכו. יותר ממה שציפינו לקבל תמורתו. והנני מפרסם הסיפור לזיכוי הרבים".

חתימת הספר

אמר הכותב: ברוך השם שנחני בדרך אמת ועודדני על כל צעד ושעל בסיפור שבחי הצדיק שהם המוסיפים לכבוד ויקר מלכות השם בעולם. והנה ארעו שם בציון עוד כמה ניסים מופלאים ואי"ה אפרסמם בעת ובזמן שירצה, נקי נדר. והאמת אגיד ששמעתי וחקרתי עוד סיפורים מופלאים ואמיתיים, אך לא כל סיפור אוכל לפרסם מחמת שהדברים חוזרים על עצמם ומעלים את אותו המסר - "התפללתי ונושעתי", ואני משתדל לכתוב רק הדברים המיוחדים בעיני, לתועלת הקוראים. ועוד יש סיפורים אשר לאו כל מוחא סביל דא, והעדפתי להשמיטם. והנה ידעתי שגם הכתוב כאן עלול להישמע לספקנים כגוזמאות, אולם שמתני פני כחלמיש ולא אבוש מפני המלעיגים, (כל תלמיד חכם ומשפיע לרבים המסופק ומעוניין לקבל את פרטי בעלי המעשה או המעידים עליו לוודא אמיתותם ושכתבתים בדיוק ובלא גוזמאות, מוזמן ליצור עימי קשר, והאמת תורה דרכה ועי' בשו"ת תורה לשמה סי' ריז והבן). ואני יודע בעצמי שפחד השם עלי כעין מה דאיתא בחז"ל שנפרעים מן הספדן המשקר, ואוי לי אם אצער את הצדיק בדברי הבאי, ולמשכילים די בזה. וכאן מקום להודיע ולבקש שאם יש ביד מי מהקוראים עוד עובדות מדוייקות אשמח לשמוע ולקבל, ואי"ה עוד חזון למועד להיוודע על יתר מעשי עיזונו ונפלאותיו.

ואחתום בהודאה

כי כאשר הבאתי לגדולי ישראל שליט"א את הספר הקדוש "אוצר הישועות - ויעתר יצחק" שמעתי מפיהם ומפי באי ביתם על חשיבותו הגדולה לכלל ישראל בפרט בדורנו, והוסיפו לברך שיתקבלו כל התפילות, והיו ששימחוני לשמוע על הישועות שפעל, והודיתי להשם בכל פה שזיכני וגלגל לידי זכות עצומה זו.

גם שמעתי מכמה מגדולי ישראל שליט"א, שמסובב הסיבות הביא לכך שהם קראו את כל הספר הנוכחי - תולדות ושבחי הצדיק "גבורת יצחק" והכירו טובה עליו ואמרו שמצווה לפרסמו לזיכוי הרבים שידעו צדיק נשגב זה מה פעל, ומה גם שעל ידי קריאת הסיפורים המרוממים הללו שמהם ארעו בדורנו לאנשים שביננו, בוודאי מתחזקת האמונה בהשם ובחכמי ישראל וזוכים לדבקות בבורא ברוך הוא.

והנני מודה לקב"ה על העבר ומבקש על העתיד שיזכני השם להדפיס ספרים קדושים אלו ועוד, הרבה, באיכות וביופי ובקדושה וטהרה לתועלת ולזיכוי הרבים, להפיצם ביעקב ולחלקו בישראל עד אין מספר, ובימינו תוושע יהודה וישראל ישכון לבטח, אכי"ר.

* שושר"ש * בנל"ך ואע"י *

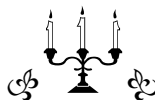

תהא נשמת הצדיק צרורה בצרור החיים

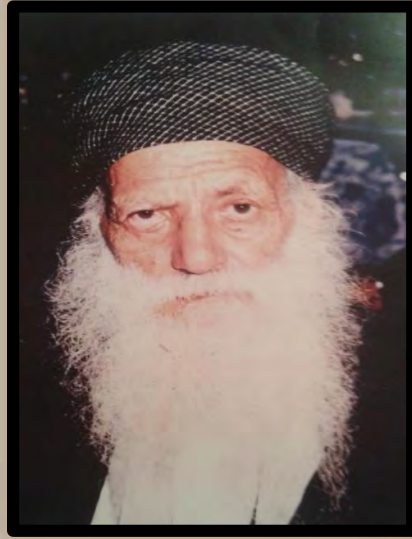
ונזכה ללכת בדרכיו

ויעמוד למליץ יושר עלינו ועל כל בית ישראל

וזכותו תעמוד לנו ולכל ישראל אכי"ר.

והיו עיניך רואות את מוריך

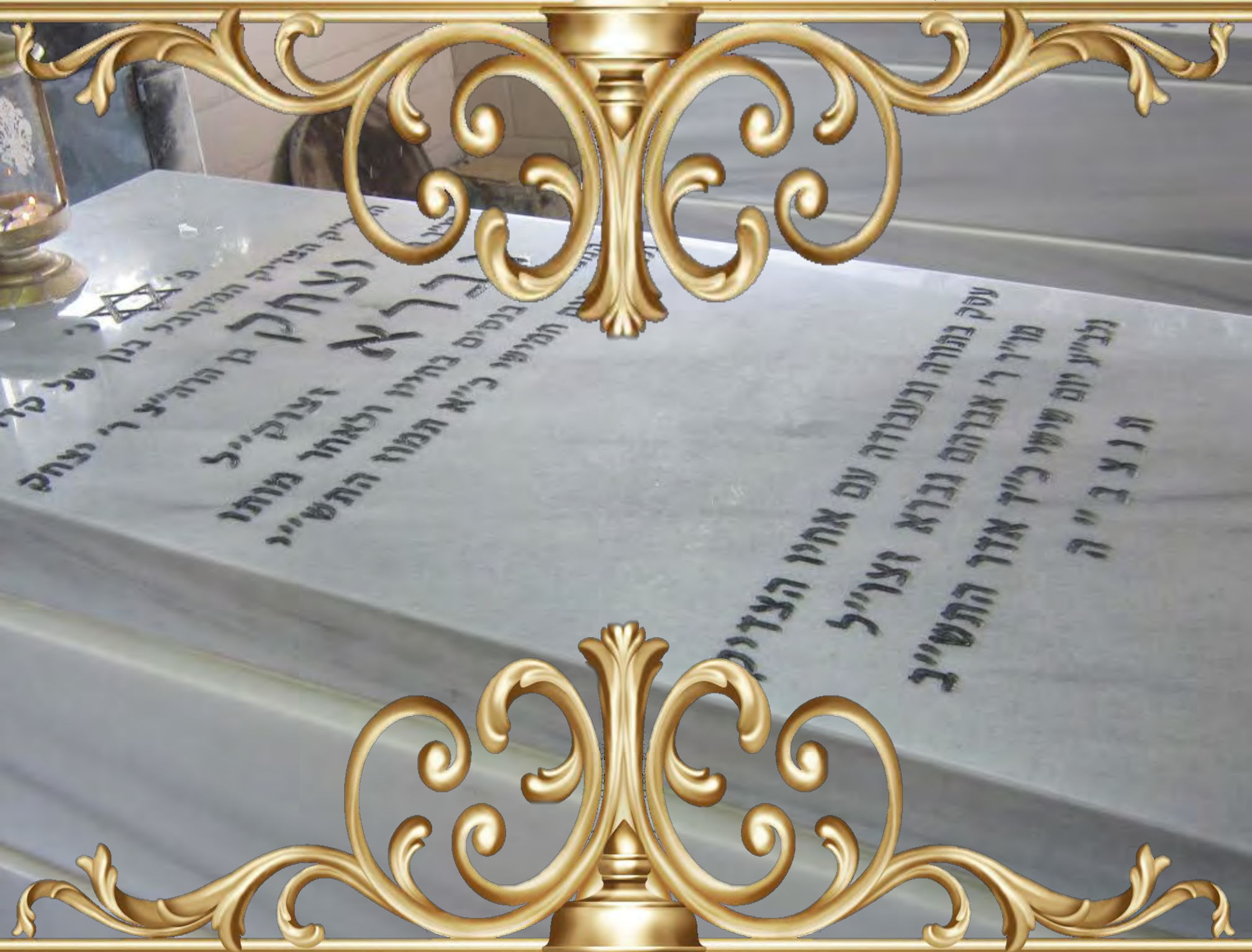

למעשה: בן רבנו – מארי יחיא גברא זצוק"ל שתואר סניז דמה לאביו.

למטה מימין: בן רבנו - מארי דוד גברא זצוק"ל. משמאל: זקני מארי חיים גברא זצוק"ל

ציור הגדה"ק רבינו יצחק גברא פועל הישועות מעגור זיע"א

מרן שה"ת הגר"ה קניבסקי שליט"א

כ"ק מרן האדמו"ר מבעלזא שליט"א

מרן רה"י הגר"מ צדקה שליט"א

מרן הגר"א נבנצל שליט"א

מרן הגר"ב שמואלי שליט"א

מרן הגרב"ד אלישיב שליט"א

מרנן ורבנן גדולי וחכמי ישראל שליט"א
שמחים בהופעת הספר הקדוש אוצר הישועות - ויעתר יצחק

קרובה ישועתך לבוא

עם הספר הקדוש הכולל אוצר באוס ונציר בי"ש שצרי החאים:

שער הזכרת המצוות

שער לימודי ישועות

שער התפילות

שער הסגולות

שער ההשתטחות

שער התרת נדרים וקללות

שער פדיונות נפש

שער ההודאות

שער חכמה ומוסר

שער תפילות קבליות

שער הייחודים

שער שבחי הצדיק

ספר תהילים

הדפסה שניה!

הגה"ק רבי יצחק גברא זיע"א
פועל הישועות מעגור

להשיג בחנויות המובחרות | ה.ראשית: אברמוביץ